

T. C.
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ TEFTİŞİ PLANLAMASI VE EKONOMİSİ
BİLİM DALI

**İLKÖĞRETİM OKULLARINDA OLUŞTURULAN BİLGİ TEKNOLOJİSİ
SINIFLARINDAN YARARLANILMA DURUMLARI
(VAN İLİ ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Zerrin AKŞAK ERTAŞ

VAN-2008

T. C.
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ TEFTİŞİ PLANLAMASI VE EKONOMİSİ
BİLİM DALI

**İLKÖĞRETİM OKULLARINDA OLUŞTURULAN BİLGİ TEKNOLOJİSİ
SINIFLARINDAN YARARLANILMA DURUMLARI
(VAN İLİ ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Zerrin AKŞAK ERTAŞ

Danışman

Yrd. Doç. Dr. İbrahim GÖKDAŞ

VAN-2008

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE,

Bu çalışma, jürimiz tarafından EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI, EĞİTİM YÖNETİMİ TEFTİŞİ VE PLANLAMASI BİLİM DALI'nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

İmza

Başkan:Yrd.Doç.Dr. İbrahim GÖKDAŞ.....

Üye (Danışman): ...Yrd.Doç.Dr. İbrahim GÖKDAŞ.....

Üye:Yrd.Doç.Dr. Ahmet YAYLA.....

Üye:Yrd.Doç.Dr. Murat KAYRI.....

Üye:

ONAY: Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

...../...../2008

.....

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Bu çalışma, ilköğretim okullarında oluşturulan bilgi teknolojisi sınıflarından yararlanılma durumlarını yönetici, öğretmen ve öğrenciler açısından belirlemek amacıyla Yüksek Lisans Tezi olarak yapılmıştır.

Araştırmanın giriş bölümünde bilgi toplumunun oluşumu, bilgi teknolojilerinin gelişimi, bu gelişmelerin eğitime etkisi, Temel Eğitim Programı'nın genel hedefleri kapsamında gerçekleştirilen Bilgi teknolojileri sınıflarından yararlanılma durumlarında var olan belirsizlik temel problem olarak alınmıştır. Ayrıca, araştırmanın amacı, önemi, araştırmada yer alan bazı tanımlar ve araştırmaya ait sınırlılıklara yer verilmiştir.

Araştırmanın ikinci bölümünde araştırmanın kuramsal çerçevesine genel hatlarıyla değinilmiştir. Üçüncü bölümde araştırmanın yöntemi; dördüncü bölümde ise ulaşılan verilerin çözümlenmesi sonucunda ulaşılan bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Araştırmanın beşinci bölümünde ulaşılan bulgulardan ortaya çıkan sonuçlara ve bu sonuçlara dayalı olarak geliştirilen önerilere değinilmiştir.

Araştırmam süresince önemli katkılarını esirgemeyen ve görüşleri ile araştırmaya yön veren değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Sayın İbrahim GÖKDAŞ'a, anket uygulamalarında yardımcı olan yöneticilerimize, meslektaşlarıma ve sevgili öğrencilere; ayrıca araştırmamın her aşamasında sabırla destek sunan eşim ve aileme desteklerinden dolayı teşekkürlerimi sunarım.

Zerrin AKŞAK ERTAŞ

VAN-2008

ÖZET

Tüm dünya ülkelerinde olduğu gibi, Türk eğitim sisteminde de özellikle son yıllarda bilgi teknolojileri alanında önemli atılımlar olduğu dikkat çekmektedir. Türkiye’deki ilköğretim programlarında öğrencilerde geliştirilmesi hedeflenen sekiz temel alandan biri de bilgi teknolojilerini kullanma becerisidir. Bu amaçla ilköğretim okullarında bilgi teknolojisi sınıfları oluşturulmuştur. Ancak bu sınıfların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığına yönelik belirsizlikler söz konusudur. Bu nedenle araştırmada ilköğretim okullarında oluşturulan Bilgi Teknolojisi sınıflarından yararlanılma durumları yönetici, öğretmen ve öğrenciler açısından belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın Evrenini Van ili kapsamındaki ilköğretim okulları, örneklemini ise Van il merkezinde bulunan 24 ilköğretim okulu ile Van iline bağlı Edremit, Gevaş, Gürpınar, Muradiye, Bahçesaray, Erciş ve Çatak ilçelerinde bulunan 21 ilköğretim okulundan toplam 150 yönetici, 690 öğretmen ve 1390 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yönetici, öğretmen ve öğrenci anketi olmak üzere üç ayrı anket formu kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda ulaşılan ve geçerli sayılan verilerin, araştırmanın alt amaçları doğrultusunda çözümlenmesinde dağılımları betimlemek için frekans (f) ve yüzde (%)’den; bağımlı değişkenlerin bağımsız değişkenlerle olan ilişkisini ortaya koymak için ise non-parametrik testlerden olan Kay-Kare testinden yararlanılmıştır. İstatistiksel çözümlerde SPSS 10.0 paket programından yararlanılmıştır.

Araştırma sonucunda genel olarak bilgi teknolojisi sınıflarının istenilen düzeyde olmasa da öğretmen ve öğrenciler tarafından çeşitli amaçlarla kullanıldığı, okul dışından kullanıcılara bu olanağın yeterince sunulamadığı ve bu yönde bir talebin de istenilen düzeyde oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Teknolojileri, Eğitim Teknolojisi, Bilgi Teknolojisi Sınıfları

SUMMARY

As in all the countries in the world, it appears that there are important leaps in Turkish educational system, especially in the area of Information Technology in recent years. One of the eight skills aimed for students in primary education program in Turkey is skill of using Information Technology. For this purpose, the Information Technology classes are constructed in primary schools. But, there are some uncertainties if they are used according to the aim or not. Therefore, it is aimed to make clear the benefit situation of Information Technology classes in search for the purposes of administrators, teachers and students.

The scope of search includes the primary schools in Van and the sampling includes 24 primary schools in Van and totally 150 administrators, 690 teachers and 1.390 students in 21 primary schools of Edremit, Gevaş, Gürpınar, Muradiye, Bahçesaray, Erciş and Çatak districts of Van. The three kinds of survey sheets for administrators, teachers and students are used as data gathering tools in search.

The frequency and percentage (%) are used to describe distributions in analysis of valid data according to the sub objects, and the chi-squared test which is one of the non-parametric tests is used for displaying relation of dependent variables with independent variables. The SPSS 10.0 package program is used in statistical solutions.

At the end of search, maybe it is not enough but it is generally came to the conclusion that the Information Technology classes are used for various aims by the teachers and students, the facilities couldn't be presented enough to the users from out of schools and there was not enough request in this head.

Key Words : Information Technology, Education Technology, Information Technology Classes

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	III
ÖZET	IV
İÇİNDEKİLER	VI
TABLolar LİSTESİ.....	VIII
KISALTMALAR.....	XI
1. GİRİŞ	1
1.1. PROBLEM.....	1
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	17
1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	18
1.4. TANIMLAR.....	19
1.5. SINIRLILIKLAR.....	20
2. KURAMSAL ÇERÇEVE	21
2.1. BİLGİSAYARLARIN TARİHÇESİ.....	21
2.2. BİLGİSAYARLARIN EĞİTİMDE KULLANILMA BİÇİMLERİ	22
2.3. BİLGİSAYARLARIN EĞİTİMDE KULLANILMASI KONUSUNDA TÜRKİYE’DE İZLENEN SÜREÇ.....	26
2.4. BİLGİ TEKNOLOJİLERİNİN EĞİTİMDE KULLANILMASI YÖNÜNDE İZLENEN STRATEJİ VE POLİTİKALAR.....	35
3. YÖNTEM	41
3.1. ARAŞTIRMA MODELİ.....	41
3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM.....	41
3.3. VERİ TOPLAMA TEKNİĞİ.....	44
3.4. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ VE YORUMLANMASI.....	45
4. BULGULAR VE YORUM	46
4.1. ARAŞTIRMAYA KATILAN YÖNETİCİ, ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE İLİŞKİN GENEL DAĞILIM.....	46
4.2. BT SINIFLARINDAN YARARLANILMA DURUMLARINA İLİŞKİN YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİNE BAĞLI BULGU VE YORUMLAR	56

4.3. ÖĞRETMENLERİN BT SINIFLARINDAN YARARLANMA BİÇİM VE AMAÇLARININ CİNSİYET, KIDEM VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ KONUSUNDA EĞİTİM ALMA DEĞİŞKENLERİNE BAĞLI OLMA DURUMUNA İLİŞKİN BULGU VE YORUMLAR.....	64
4.4. ÖĞRENCİLERİN BT SINIFLARINDAN YARARLANMA AMAÇLARININ CİNSİYET, BULUNULAN SINIF VE YAŞANILAN YER DEĞİŞKENLERİNE BAĞLI DURUMUNA İLİŞKİN BULGU VE YORUMLAR	124
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	157
5.1. SONUÇ	157
5.2. ÖNERİLER.....	160
5.3. ARAŞTIRMACILARA YÖNELİK ÖNERİLER	161
6. KAYNAKLAR	162
7.EKLER.....,	168

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo	Sayfa No
Tablo 3.2.1. Van İli Merkez Ve Köyleri İle İlçelerde Bulunan Toplam İlköğretim Okulu Sayıları.....	42
Tablo 3.2.2. Van İli Merkez Ve Köyleri İle İlçelerden Seçilen İlköğretim Okulu Sayıları.....	42
Tablo 3.2.3. İlköğretim Okullarına Gönderilen, Dönen ve Geçerli Sayılan Anket Sayıları.....	43
Tablo 4.1.1. Yönetici Dağılımları.....	46
Tablo 4.1.2. Yöneticilerin Bilgisayara Sahip Olma ve Bilgisayar Kullanma Sürelerine Ait Dağılım.....	47
Tablo 4.1.3. Yöneticilerin Öğretim Teknolojileri Konusunda Eğitim Alma Durumları Ve Eğitim Alınan Yerlere Ait Dağılım.....	47
Tablo 4.1.4. Okul Mevcutlarına ve BT Sınıflarında Yer Alan Bilgisayar Sayılarına Ait Dağılım.....	48
Tablo 4.1.5. Öğretmen Dağılımları.....	49
Tablo 4.1.6. Öğretmenlerin Öğretim Alanları.....	50
Tablo 4.1.7. Öğretmenlerin Bilgisayara Sahip Olma, Bilgisayar Kullanma ve Bilgisayar Kullanım Sürelerine Ait Dağılım.....	51
Tablo 4.1.8. Öğretmenlerin Öğretim Teknolojileri Konusunda Eğitim Alma Durumları ve Eğitim Alınan Yerlere Ait Dağılım.....	52
Tablo 4.1.9. Öğrenci Dağılımları.....	53
Tablo 4.1.10. Öğrencilerin BT Sınıfından Yararlandıkları Dersler.....	54
Tablo 4.2.1. Okul Dışından Kimselerin BT Sınıfından Yararlanma Durumlarına İlişkin Yönetici Görüşleri ve Bu Konuda Yapılan Girişimlere Ait Dağılım.....	56
Tablo 4.2.2. BT Sınıfı Uygulamaları ve Donanımına İlişkin Yönetici Görüşlerine Ait Dağılım.....	58
Tablo 4.2.3. Öğretmenlerin BT Sınıfından Yararlanma Durumları ve Yararlanmama Nedenlerine İlişkin Yönetici Görüşlerine Ait Dağılım.....	60
Tablo 4.2.4. Öğrencilerin BT Sınıfından Yararlanma Durumları ve Yararlanmama Nedenlerine İlişkin Yönetici Görüşlerine Ait Dağılım.....	61

Tablo 4.2.5. BT Sınıfının Hafta Sonları Açık Bulundurulma Durumu ve Bulundurulmama Nedenlerine İlişkin Dağılım.....	63
Tablo 4.3.1. Öğretmenlerin BT Sınıfındaki Araç Gereçleri Kullanmalarının Cinsiyete Bağlı Durumu.....	64
Tablo 4.3.2. Öğretmenlerin BT Sınıfındaki Bilgisayarlardan Yararlanma Amaçlarının Cinsiyete Bağlı Durumu.....	67
Tablo 4.3.3. Öğretmenlerin BT Sınıflarını Kullanma Amaçlarının Cinsiyete Bağlı Durumu.....	70
Tablo 4.3.4. Öğretmenlerin BT Sınıfı Uygulamalarına Katkılarının Cinsiyete Bağlı Durumu.....	75
Tablo 4.3.5. BT Sınıfı Uygulamalarının Öğretmene, Öğrenciye ve Eğitim Öğretim Sürecine Katkılarının Cinsiyete Bağlı Durumu.....	77
Tablo 4.3.6. Öğretmenlerin BT Sınıfındaki Araç Gereçleri Kullanmalarının Kıdeme Bağlı Durumu.....	83
Tablo 4.3.7. Öğretmenlerin BT Sınıfında Yer Alan Bilgisayarlardan Yararlanma Amaçlarının Kıdeme Bağlı Durumu.....	85
Tablo 4.3.8. Öğretmenlerin BT Sınıflarını Kullanma Amaçlarının Kıdeme Bağlı Durumu.....	88
Tablo 4.3.9. Öğretmenlerin BT Sınıfı Uygulamalarına Katkılarının Kıdeme Bağlı Durumu.....	94
Tablo 4.3.10. BT Sınıfı Uygulamalarının Öğretmene, Öğrenciye ve Öğretim Sürecine Katkılarının Kıdeme Bağlı Durumu.....	97
Tablo 4.3.11. Öğretmenlerin BT Sınıfındaki Araç Gereçleri Kullanmalarının, Öğretim Teknolojileri Konusunda Eğitim Almalarına Bağlı Durumu.....	103
Tablo 4.3.12. Öğretmenlerin BT Sınıfında Yer Alan Bilgisayarlardan Yararlanma Amaçlarının, Öğretim Teknolojileri Konusunda Eğitim Almalarına Bağlı Durumu.....	105
Tablo 4.3.13. Öğretmenlerin BT Sınıflarını Kullanma Amaçlarının, Öğretim Teknolojileri Konusunda Eğitim Almalarına Bağlı Durumu.....	108
Tablo 4.3.14. Öğretmenlerin BT Sınıfı Uygulamalarına Katkılarının, Öğretim Teknolojisi Konusunda Eğitim Almalarına Bağlı Durumu.....	113
Tablo 4.3.15. BT Sınıfı Uygulamalarının Öğretmene, Öğrenciye ve Öğretim Sürecine Katkılarının, Öğretmenlerin Öğretim Teknolojileri Konusunda Eğitim Almalarına Bağlı Durumu.....	116

Tablo 4.4.1. Öğrencilerin BT Sınıfındaki Araç Gereçleri Kullanmalarının Cinsiyete Bağlı Durumu.....	124
Tablo 4.4.2. BT Sınıfı Uygulamalarının Öğrencilere Kazandırdıklarının Cinsiyete Bağlı Durumu.....	128
Tablo 4.4.3. BT Sınıfı Uygulamalarına Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Cinsiyete Bağlı Durumu.....	131
Tablo 4.4.4. Öğrencilerin BT Sınıfındaki Araç Gereçleri Kullanmalarının, Bulunulan Sınıfa Bağlı Durumu.....	133
Tablo 4.4.5. BT Sınıfı Uygulamalarının Öğrencilere Kazandırdıklarının, Bulundukları Sınıfa Bağlı Durumu.....	138
Tablo 4.4.6. BT Sınıfı Uygulamalarına Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Bulunulan Sınıfa Bağlı Durumu.....	143
Tablo 4.4.7. Öğrencilerin BT Sınıfındaki Araç Gereçleri Kullanmalarının, Yaşanılan Yere Bağlı Durumu.....	145
Tablo 4.4.8. BT Sınıfı Uygulamalarının Öğrencilere Kazandırdıklarının, Yaşanılan Yere Bağlı Durumu.....	150
Tablo 4.4.9. BT Sınıfı Uygulamalarına Yönelik Öğrenci Görüşlerinin Yaşanılan Yere Bağlı Durumu.....	154

KISALTMALAR

BT: Bilgi Teknolojisi

BTS: Bilgi Toplumu Stratejisi

BTPÖİKR: Bilişim Teknolojileri ve Politikaları Özel İhtisas Komisyonu Raporu

TBŞ: Türkiye Bilişim Şurası

BTD: Bilgi Toplumu Dairesi

KDEP: Kısa Dönem Eylem Planı

TEP: Temel Eğitim Programı

AB: Avrupa Birliği

PKMB: Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı

EĞİTEK: Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

KOSGEB: Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı

BİLTEN: Bilgi Teknolojileri ve Elektronik Araştırma Enstitüsü

BTYKA: Bilgi Teknolojileri Yaygınlık ve Kullanım Araştırması

BDE: Bilgisayar Destekli Eğitim

OECD: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü

İLSİS: İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri Bütünleşik Yönetim Bilgi Sistemi

ADSL: Bakımsız Sayısal Abone Hattı (Asymmetric Digital Subscriber Line)

TÜBİSAD: Türkiye Bilişim Sanayicileri ve İşadamları Derneği

TÜTSİS: Türkiye Tekstil İşverenleri Sendikası

OKS: Ortaöğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı

E-DTR: Yatırım İhtiyaçlarının Elektronik Ortamda Belirlenmesi ve İzlenmesi Projesi

TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, problem cümlesi, amaç ve önemi, araştırmanın sınırlılıkları, araştırmada kullanılan bazı kavramların tanımlarına yer verilmiştir.

1.1. PROBLEM

Günümüzde bilim ve teknolojiye oldukça önemli gelişmeler yaşanmaktadır. Çağı yakalamaya çalışan tüm dünya ülkeleri bilim ve teknolojiye yaşanan bu gelişmeleri yakından takip etmek zorunda kalmaktadır. Gelişen ve gelişmekte olan tüm toplumların bilgiyi üreten ve ürettiği bilgiyi kullanabilen, teknolojik gelişmelere uyum sağlayabilen ve bu gelişmeleri yaşamına uyarlayabilen bireylere ihtiyacı vardır. Bilim ve teknolojiye yaşanan gelişmeleri takip etmeyi ve değişime uyum sağlamayı başarabilen toplumların genel hedefinin bilgi toplumu oluşturma olduğu görülmektedir. Bilgi toplumunun oluşumu beraberinde bilim ve teknolojiye değişimi hızlandırmaktadır. Sözü edilen değişim birçok alanda olduğu gibi eğitim sürecini de etkilemekte ve bununla birlikte tüm toplum yaşamında kendini göstermektedir. Çünkü toplumların güçlü ve başarılı olmalarındaki başat etmenler arasında bilgi kaynaklarına sahip olma, bilgi üreten, bilgiyi yöneten ve bilgiden yararlanma yollarını bilen bireylere sahip olma yatmaktadır.

İçinde bulunulan bilgi çağının en belirgin özellikleri arasında bilim, hızlı teknolojik değişimler ve küreselleşme olguları sayılmaktadır. Üretimde sermaye “bilgi” olmuş, elektrik enerjisinin yerini nükleer enerji almış ve iletişim teknolojilerinin gelişimiyle paralel olarak ulaşım-erişim çok daha kolay bir hale gelmiştir. Gün geçtikçe nüfus artmakta ve bu nüfusun belli ihtiyaçları

doğmaktadır. Bu ihtiyaçlara cevap verebilmek için, her türlü konuda büyük kitlelerle iletişim kurma gereği doğmuştur. Kurulacak olan bu iletişimin ucuz ve etkili olabilmesi için yollar aranmış ve bunun sonucu olarak yeni iletişim teknolojilerinin kullanılması gündeme gelmiştir. İçinde bulunduğumuz çağa iletişim çağı denmesinin en önemli nedenlerinden biri de, iletişim teknolojileri alanındaki yeniliklerin çok hızlı bir şekilde hayatımıza giriyor olmasıdır (Karasar, 2004).

Küreselleşme olgusunun gelişiminde önemli etkisi olan bilgi ve iletişim teknolojilerindeki yenilikler, birçok alanda olduğu gibi bireylerin yaşamlarını derinden etkilemekte, bir başka ifadeyle toplumsal bir dönüşüme neden olmaktadır. Yirmi birinci yüzyıla şimdiden damgasını vuran bu teknolojiler, yeni bir toplumsal dönüşüme yani “bilgi toplumu”na da zemin oluşturmaktadır (Bilgi Toplumu Stratejisi [BTS], 2006–2010).

Toplumsal yaşamın her alanında yaşanan değişimler kaçınılmaz şekilde eğitim kurumlarının yapı ve işlevlerini de etkilemektedir. Bilim, sanat, ekonomi, endüstri ve iletişim gibi birçok toplumsal sistem, eğitim kurumlarının teknolojiyi kullanabilen bireyler yetiştirmesini beklemektedir. Bu nedenle gelişmiş ve gelişmekte olan tüm dünya ülkeleri eğitim sistemlerinde teknolojiyi kullanma oranını, buna bağlı olarak öğretme-öğrenme sürecindeki verimliliği artırma yollarını aramaktadırlar. Bu yönelim doğal olarak eğitim sürecindeki öğrenme-öğretme biçimlerinde değişime neden olmaktadır.

Eğitim alanındaki gelişmelere ayak uydurma bir gereklilikten çok bir zorunluluk halini almıştır. Örneğin; ilköğretime yeni başlayan bir öğrencinin alması gereken bilgi ve beceriler, bu öğrenci son sınıfa geldiğinde fazlasıyla değişmiş, yol almış olacaktır. Bu durum öğrenciye bu bilgi ve becerileri kazandırmak durumunda olan okulları, yöneticileri, öğretmenleri ve tüm öğrenci velilerini de etkilemekte, onları gelişim ve değişimleri takip etmek durumunda bırakmaktadır. Aksi takdirde bireysel olarak yaşanabilecek olumsuzluklar yanında toplum olarak da ilerlemeden, gelişmeden söz edilemeyecektir.

Eğitim alanındaki gelişmeler toplumsal yaşamın pek çok alanında da değişmeyi zorunlu hale getirmiştir. Günümüzde iş yerlerinde “öğrenen örgütler olma” gereksinimi hissedilir olmuş aynı zamanda “kendini geliştiren, yaşam boyu öğrenen çalışanlar” daha fazla tercih edilir olmuştur. İş alanı ayırt edilmeksizin her çalışanda aranan en önemli özellik, kendini yenileme ve yaşam boyu öğrenme gereksinimi hissediyor olmasıdır (Açıkgöz, 2003). Bilgi toplumu olma yolunda hedefleri olan tüm ulusları oluşturan bireylerin bu özellikleri göstermeleri günümüzde olmazsa olmazlar arasındadır denilebilir.

Bilgi toplumu olma yolunda gösterilen çabalar gözlemlendiğinde karşılaşılan en önemli iki kavramın “eğitim” ve “teknoloji” kavramları olduğu görülmektedir. Eğitim ve teknoloji insan yaşamının daha etken duruma getirilmesinde önemli rolü olan iki temel öğedir. Eğitim; insanın doğuştan kazandığı gizil güçlerin ve yeteneklerin açığa çıkarılmasına, onun daha güçlü, daha olgun, yaratıcı ve yapıcı bir varlık olarak gelişme ve büyümesine hizmet etmiştir. Teknoloji ise; insanoğlunun eğitim yoluyla kazandığı bilgi ve becerilerden daha etkin, daha verimli biçimde yararlanılabılmesinde, onların daha sistemli ve bilinçli olarak uygulanabilmesinde yardımcı olmuştur (Yaylacı, 2006).

Öğretme-öğrenme sürecindeki uygulamalar esnasında karşılaşılan pek çok problem karşısında çözüm arayışları başlamış ve bunun sonucu olarak yeni bir disiplin olan eğitim teknolojisi kavramı doğmuştur. Geleneksel eğitim sisteminin en önemli sorunları olarak nitelendirilen bu problemler kalabalık sınıflar, karşılanamayan eğitim talepleri, tesis, araç-gereç yetersizliği, fırsat eşitliği yönünden dengesiz dağılım, bireysel ihtiyaçların karşılanamaması, öğrenci başarısında verim düşüklüğü şeklinde sıralanmaktadır (Hızal, 1982).

Eğitim teknolojisi; genelde eğitime, özelde öğrenme durumuna egemen olabilmek için bilgi ve becerilerin işe koşulmasıyla öğrenme ya da eğitim süreçlerinin işlevsel olarak yapılandırılması olarak tanımlanmaktadır (Alkan, 2005). Bir başka tanıma göre ise; eğitim teknolojisi, spesifik eğitim problemlerine

çözüm üretmek için, bilimsel verilerle (kuramlar) teknolojik imkanları (materyal ve teknikler) bir arada kullanarak kuramları uygulamaya geçirmeye çalışan bir bilim alanıdır (Akgün, 2004).

Eğitim teknolojisi kavramı ile birlikte, günümüzde üzerinde önemle durulan yeni bir kavram da bilgi teknolojileri kavramıdır. Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı çerçevesinde 2001 yılında hazırlanmış olan Bilişim Teknolojileri ve Politikaları Özel İhtisas Komisyonu Raporu’nda bilgi teknolojisi kavramının tanımı ve önemi üzerinde genişçe durulmuştur. Rapora göre bilginin üretilmesi, saklanması, düzenlenmesi, işlenmesi, taşınması, hizmete sunulması ve kullanılmasında devrimsel ölçüde gelişmeler ortaya çıkmaktadır. Bu değişim ve gelişmeleri sağlayan teknolojiler “Bilgi Teknolojileri” (BT) olarak adlandırılmaktadır. BT ve internet ülkelerin kaderlerini etkileyen stratejik bir öneme sahiptir. BT çok hızlı bir şekilde gelişmekte, maliyeti düştükçe kullanımı da hızla yaygınlaşmaktadır. BT’deki söz konusu gelişme ve toplumsal değişim süreci bilimi, bilgiyi ve entelektüel ürünleri ön plana çıkarmaktadır (Bilişim Teknolojileri ve Politikaları Özel İhtisas Komisyonu Raporu [BTPÖİKR], 2001).

Komisyon Raporu’na göre ülkemizde bilgi teknolojilerinin her yönüyle kullanılmaya başlandığını söylemek mümkün değildir. Ancak birçok konuda, özel ve kamu kuruluşlarının uygulamalarında bilgisayarlardan faydalanılması ve kişisel bilgisayar kullanımında görülen artışlara bağlı olarak, Türkiye’de bilgi teknolojilerinde nicel anlamda gözle görülür bir gelişim ve değişim olduğu söylenebilir.

Türkiye’deki bu gelişim ve değişim bilgi teknolojilerinin okullarda, evlerde, işyerlerinde yeterince yaygınlaşmasını sağlama açısından yavaş kalmıştır. Kurulu kapasite daha çok büyük kentlerimizde yoğunlaşmıştır. Bugüne kadar hükümetlerin tasarruf tedbirlerinin tümünde bilgi teknolojisi alanındaki giderler öncelikli hedef olmuş, kamu kesiminde bilgi teknolojilerinin kullanımının geliştirilmesi engellenmiştir. Kamu kesiminde bilişim sistemlerinin geliştirilmesi

ve kullanımı için sağlıklı istihdam politikaları yürütülmemiş, donanım ve yazılım yatırımlarının (ürünlerinin) atıl kalmasına neden olmuştur (BTPÖİKR, 2001).

Türkiye’de bilişim sektörü yeterince teşvik edilmemiştir. Sektörün gelişme göstereceği ve ulusal katma değer sağlayacağı en önemli alan bilişim hizmetleri alanı olduğu halde bilişim hizmetlerinin açık bir tanımı yapılmamış, hizmetler donanım ve yazılım ürünlerinin kategorileri içerisinde kaybolmuştur (BTPÖİKR, 2001).

2001 yılında hazırlanmış olan “Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı”nın değerlendirme ve öneriler bölümünde bilgi teknolojileri ve politikalarıyla ilgili olarak bazı genel hedefler ortaya konulmuştur. Sözü edilen hedefler şu şekilde sıralanmaktadır:

- VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı’nın stratejik sektörlerinden birisi bilgi teknolojileri sektörü olmalıdır. Ekonomiye en fazla ulusal katma değer sağlayan Bilgi Teknolojilerini, Bilgi ve Bilişim Hizmetlerini ön plana çıkartan stratejiler geliştirilmelidir.
- Ulusal Eylem Planı yapılmalıdır. Oluşturulacak ulusal politikalar ışığında belirli bir takvime bağlı olarak, BT üretilmesi, BT kullanımının toplumda yaygınlaştırılması konusunda somut hedefleri, görevli kurumları, yapılacak işleri belirleyen, esnek, gelişen koşullara ve teknolojiye göre sürekli güncellenen bir eylem planı hazırlanmalıdır. Söz konusu plan kamu kurumları, özel sektör ve sivil toplum örgütlerinin katıldığı bir ortamda hazırlanmalı, gerçekleştirilmeli ve izlenmelidir. Eylem planı toplumu BT kullanımı konusunda bilinçlendirmeye de ağırlık vermelidir.
- E-Avrupa (Elektronik Avrupa) inisiyatifine paralel bir “E-Türkiye” Elektronik Türkiye kavramı geliştirilmelidir. E-Türkiye katılımcı mekanizmalarla ulusal bir projeye dönüştürülmelidir. Bu proje Türkiye’yi internete taşıma planlarını içermelidir (BTPÖİKR, 2001, s.39).

2001 yılında hazırlanmış olan “Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı”nda belirtilen bu hedeflere ulaşmak amacıyla gerçekleştirilen faaliyetler sonrasında, 2002 yılında düzenlenmiş olan Türkiye Bilişim Şurası’nda, Türkiye’de bilişim sektörünün gelişimi ile ilgili belli çalışmalar yapılmış olup, yapılan çalışmalar sonucunda şu tespitlerde bulunulmuştur:

- Türkiye’de bilişimin ve bilişim sektörünün yeri ve önemi ulusun gündemine taşınmalıdır.

- BT ve politikaları konusunda birleştirici bir yapı çerçevesinde bir plan hazırlanmalıdır.
- Kurumsal yapılanma gerçekleştirilmelidir.
- Kamu hizmetlerinde BT'den yararlanılmalıdır.
- Türkiye BT üretmelidir.
- Ülkemizde kullanımda olan bilgi ağlarının, güncel eğlence aracı olmaktan çok üretim amaçlı kullanılması sağlanmalıdır.
- İletişim ağında varolan temel ekonomik sorunlar halledilmelidir.
- Eğitimli insan gücü açığı kapatılmalıdır (Türkiye Bilişim Şurası [TBS], 2002).

Dünya Ekonomik Forumu tarafından hazırlanan “Küresel Bilgi Teknolojisi” başlıklı raporlarda, ülkelerin bilgi toplumuna geçişteki hazırlıklarını ve bu konudaki çeşitli göstergeleri dikkate alarak bir sıralama yapılmaktadır.

Sözü edilen sıralamanın yapılmasında, teknik altyapı göstergeleri kadar, ülkelerin, hizmetlerin sunumu ve geliştirilmesindeki durumu, teknoloji üretme yetenekleri, insan sermayesi, hukuki düzenlemeleri gibi pek çok kriter değerlendirilmektedir. 2002–2003 yılı raporunda değerlendirilmeye alınan 82 ülke arasında ellinci sırada yer alan Türkiye, 2003–2004 yılı raporunda değerlendirilmeye alınan 102 ülke arasında 56'ncı sırada yer almaktadır. Her iki raporda da ilk üç sırayı ABD, Singapur ve Finlandiya paylaşmaktadır (Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı [DPT], 2004).

Ülkelerin bilgi toplumuna geçiş durumlarına ilişkin kriterlerin ve Türkiye'nin bulunmuş olduğu sıralamanın incelenmesi sonrasında, 58. Hükümet tarafından bir Acil Eylem Planı hazırlanmıştır. Planda E-Dönüşüm Türkiye Projesi'ne yer verilmiş, söz konusu projenin koordinasyonu, izlenmesi, değerlendirilmesi ve yönlendirilmesi ile ilgili olarak DPT Müsteşarlığı görevlendirilmiştir. Bu görevin yerine getirilmesi amacıyla DPT bünyesinde Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığı kurulmuştur. Ayrıca, 27 Şubat 2003 tarihinde yayımlanan 2003/12 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile E-Dönüşüm Türkiye

Projesi'nin amaçları, kurumsal yapısı ve uygulama esasları belirlenmiştir (DPT, 2004).

2003 yılı mart ayında DPT bünyesinde Bilgi Toplumu Dairesi'nin (BTD) kurulmuş olması, başta E-Dönüşüm Türkiye Projesi'nin koordinasyonu olmak üzere, kamu kurumlarının bilgi ve iletişim teknolojisi yatırımları arasında eşgüdüm sağlanması ve bilgi toplumu olma yolunda atılması gereken adımlara ilişkin stratejilerin belirlenmesi amacıyla yapılacak çalışmalar açısından önemli bir gelişmedir.

2003/12 sayılı Başbakanlık Genelgesi'nde belirtildiği üzere, E-Dönüşüm Türkiye Projesi'nin başlıca hedefi; vatandaşlara daha kaliteli ve hızlı kamu hizmeti sunabilmek amacıyla; katılımcı, şeffaf, etkin ve basit iş süreçlerine sahip olmayı ilke edinmiş bir devlet yapısı oluşturacak koşulların hazırlanması şeklinde ifade edilmiştir.

E-Dönüşüm Türkiye Projesi'nin yürütülmesinde, günümüze kadar yapılan çalışmalardan, bilgi birikiminden ve oluşumlardan yararlanma yaklaşımı benimsenmiştir. Bu yaklaşım çerçevesinde daha önce ülkemizin e-Avrupa Girişimi'ne taraf olmasını takiben başlatılan E-Türkiye Girişi kapsamında oluşturulan çalışma grupları koordinatörleriyle 28 Mart 2003 tarihinden itibaren yapılan çalışmalar, Kısa Dönem Eylem Planı'nın (KDEP) hazırlanması ile sonuçlanmıştır.

2003–2004 dönemini kapsayan KDEP'in hazırlık çalışmaları sürecinde yeniden düzenlenen sekiz çalışma grubundan biri de Eğitim ve İnsan Kaynakları Çalışma Grubu'dur. Eğitim ve insan kaynakları çalışma grubundan sorumlu kuruluş Milli Eğitim Bakanlığı olarak belirlenmiştir.

KDEP'te öncelikli olarak, kamu kurumlarınca çevrimiçi hizmetlerin etkin bir şekilde sunulabilmesi için birlikte çalışabilir ve güvenli bilgi sistemlerinin oluşturulmasına yönelik eylemlere yer verilmiştir. Ayrıca KDEP'te yer alan

eylemlerin, Acil Eylem Planı'ndaki kamu yönetiminin yeniden yapılandırılması, kamu hizmetlerinde etkinliğin sağlanması ve vatandaşlara yönelik hizmetlere ilişkin eylemler ile bir bütünlük içerisinde olmasına dikkat edilmiştir. Bunun yanı sıra; E-Avrupa 2005 Girişimi hedefleri göz önünde bulundurulmuş ve AB müktesebatına uyuma ilişkin hususların da eylemlere yansıtılmasına özen gösterilmiştir.

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından yayınlanan 2003–2004 E-Dönüşüm Türkiye Projesi Kısa Dönem Eylem Planı'nın ilk maddesi, E-Dönüşüm Türkiye Projesi'nin toplumun tüm kesimlerini kapsayacak ulusal fayda ve katma değeri artıracak şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla “Bilgi Toplumu Stratejisinin” oluşturulmasıdır. Eylem Planı, bilgi toplumu stratejisinin yanı sıra, düzenleyici ve yasal çerçevenin çizildiği hukuki alt yapı, hizmetlerin sunulacağı teknik alt yapı ve bilgi güvenliği, hizmetlerin elektronik ortamda, bürokratik engellere takılmadan kolayca sunulmasını hedefleyen E-Devlet, kurumların birlikte çalışabilir, entegre hizmetler sunmalarına yönelik çalışmalara referans sağlayacak standartlar, E-Avrupa'da da önemle üzerinde durulan tematik alanlardan E-Sağlık, E-İş ile E-Ticaretin büyüüp gelişebileceği çalışmaları kapsayan E-Ticaret ve bilgi toplumunun gerektirdiği insan kaynağı planlamasına ve yetiştirilmesine yönelik eylemlerin yer aldığı eğitim ve insan kaynakları ana başlıklarından oluşmaktadır (DPT, 2004).

“İnsan Kaynağına Yatırım” hedefine uygun olarak, eylem planının eğitim ve insan kaynakları bölümünde, bilgi toplumunun gerektirdiği insan kaynağının yetiştirilmesine yönelik eylemler yer almaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen ve okullarda öğretmen ve öğrencilerin internete ve çoklu ortam kaynaklarına uygun düzeyde erişimini sağlamayı hedefleyen proje kapsamında, 2003–2004 döneminde 4000 Bilgi Teknolojisi sınıfının daha kurulması öngörülmüştür. Bu sınıfların topluma açılmasına yönelik ön çalışma ve gerekli düzenlemelerin yapılması eylemi MEB'in koordinasyonunda tamamlanması kararı alınmıştır (DPT, 2004).

2003–2004 E-Dönüşüm Türkiye Projesi Kısa Dönem Eylem Planı’nda Eğitim ve İnsan Kaynakları başlığı altında bu eylemler aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

- Eylem 8: Bir okulu dünyaya aç, internete bağla kampanyası
- Eylem 9: İlköğretim okullarına 4.000 Bilgi Teknolojisi Sınıfı’nın kurulması (Temel Eğitim Programı -Faz 2)
- Eylem 10: Eğitim portalı prototipinin oluşturulması
- Eylem 11: Eğitimde kalite ve verimliliğin artırılması amacıyla, bilgi teknolojilerinin etkin ve yararlı şekilde kullanılmasına yönelik olarak okul müfredatlarının yenilenmesi
- Eylem 12: Öğretmenlerin yenilikçi ve pratik öğretim uygulamaları geliştirmek üzere yetiştirilmesi, yeni teknolojileri kullanma becerilerini artırmak üzere hizmet içi eğitim programları düzenlenmesi
- Eylem 13: Öğretim kurumlarındaki bilgi teknolojisi eğitim mekânlarının topluma açılmasına yönelik ön çalışma ve gerekli düzenlemelerin yapılması
- Eylem 14: Kurs ve Sertifikasyon eğitiminin niteliğinin yükseltilmesi, verilen sertifika ve diplomaların AB standartlarında denkliğinin sağlanması
- Eylem 15: Bilgi toplumunun gerektirdiği insan kaynağı planlamasının yapılması (DPT, 2004).

Kısa Dönem Eylem Planı’nda öngörülen bir okulu dünyaya aç, internete bağla kampanyasının amaçları doğrultusunda, MEB ile Türk Telekom A.Ş. arasında imzalanan protokol çerçevesinde, Türkiye genelindeki toplam 42.534 kuruma, 4 aşamada, 31 Aralık 2005 tarihine kadar ADSL internet erişimi ve hizmetleri sağlanacaktır. İlk aşama olarak, MEB’e bağlı 4790 kurumun ADSL internet erişimi sağlanmıştır (DPT, 2004).

E-Dönüşüm Türkiye Projesi Kısa Dönem Eylem Planı kapsamında gerçekleştirilen tüm bu faaliyetlerin bir devamı olarak, 2554 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisinde yayınlanarak yürürlüğe giren “Milli Eğitim

Bakanlığı Bilgi ve İletişim Teknolojisi Araçları ve Ortamlarının Eğitim Etkinliklerinde Kullanımı Yönergesi” çıkarılmıştır. Bu yönerge ile ilköğretim ve ortaöğretim okullarında bulunan bilgi teknolojisi sınıfları ve buna bağlı iletişim araçlarından; bu kurumlara devam eden öğrencilerle birlikte bu teknolojilerin bulunmadığı diğer kurumlarda çalışan personel, öğrenciler ve çevre halkının yararlanmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır (MEB, 2003).

Dönemin hükümeti tarafından 58. ve 59. Acil Eylem Planı çerçevesinde kamuoyuna duyurmuş olduğu e-Dönüşüm Türkiye Projesinin hayata geçirilmesi için öncelikle 2003–2004 yıllarını kapsayan Kısa Dönem Eylem Planı (KDPE) yürürlüğe konulmuştur. Bir sonraki aşamada KDPE’te süresi içinde tamamlanamayan ve 2005 yılına aktarılan eylemlerle birlikte yeni eylemleri ihtiva eden 2005 eylem planı, 2005/05 sayılı Yüksek Planlama Kurulu kararı olarak 01.04.2005 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir (DPT, 2006).

2005 Eylem Planı’nın hazırlanmasında çoğulcu ve katılımcı bir süreç izlenmiş, çalışma grupları ve koordinatör kurumların katkıları ile öncelik ve aciliyet arz eden 7 başlık altında 50 eyleme yer verilmiştir. Buna göre; bilgi toplumu stratejisi başlığı altında 1, teknik alt yapı ve bilgi güvenliği başlığı altında 6, eğitim ve insan kaynakları başlığı altında 10, hukuki alt yapı başlığı altında 3, E-Devlet başlığı altında 19, E-Sağlık başlığı altında 5 ve E-Ticaret başlığı altında 6 eylem bulunmaktadır.

2005 Eylem Planı’nda yer alan eğitim ve insan kaynakları başlığı altında yer alan 10 eylemin gerçekleşme durumlarına bakıldığında, 8 nolu eylem olan bilgi toplumunun gerektirdiği insan kaynağı planlamasının yapılması ile ilgili olarak, IX. Plan çalışmaları kapsamında kurulan Özel İhtisas Komisyonları’nda bilgi toplumunun gerektirdiği insan kaynağı profilinin belirlenmesine yönelik çalışmalar ile 2006–2010 dönemini kapsayan Bilgi Toplumu Stratejisi çalışmalarında nitelikli ve ara eleman yetiştirilmesine yönelik ihtiyaç tespiti yapılmıştır. Bu çerçevede, kısa vadede bu tür elemanları yetiştirme amaçlı yeni

eylemler tasarlanmıştır. Bu eylemde sorumlu kuruluş Devlet Planlama Teşkilatı olarak belirlenmiştir.

2005 Eylem Planı'nın 10 numaralı eyleminde sorumlu kuruluş Milli Eğitim Bakanlığı olup, eylemin konusu öğretmen ve öğrencilerin bilgisayar okuryazarlığının artırılması şeklinde ifade edilmiştir. Bu kapsamda “İntel Öğrenci” programı pilot uygulaması Ankara ve İstanbul'dan seçilen toplam 10 okulda başlatılmıştır. Bu projeye 10 ilden 20 okul daha dahil edilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı ile Microsoft firması arasında yapılan protokol çerçevesinde tüm öğretmenlerin bilgisayar eğitiminden geçirilmesi planlanmış olup, 16.12.2005 tarihi itibarıyla tüm illerden 563.100 öğretmenin uzaktan eğitim alacakları internet tabanlı eğitim sistemine kayıtları yapılmıştır.

E-Dönüşüm Türkiye Projesi'nin eğitim ve insan kaynakları başlığı altında yer alan 12 numaralı eylemin sorumlu kuruluşu da yine Milli Eğitim Bakanlığı olup, eylemin konusu İlköğretim okullarına Bilgi Teknolojileri Sınıfları'nın kurulmasıdır. Bu eylem ile Temel Eğitim Programı II. Faz çalışmaları kapsamında 3000 ilköğretim okuluna 4000, Avrupa Yatırım Bankası kaynakları ile 1400 ilköğretim okuluna 1400 Bilgi Teknolojisi Sınıfı kurulmasına ilişkin ihale tamamlanmıştır. Eğitime %100 Destek Kampanyası çerçevesinde Türkiye İşverenler Sendikası tarafından 1000 okula kurulacak BT sınıflarının ihale işlemleri tamamlanmış olup donanımların okullara dağıtımı sürmektedir. Ayrıca, İstanbul İl Özel İdaresi tarafından 500 BT sınıfı kurulmuş ve böylece İstanbul ilinde BT sınıfı bulunmayan okul kalmamıştır. Bunun yanı sıra, Ziraat Bankası tarafından 100 adet, Türk Telekom A.Ş. tarafından ise 27 adet BT sınıfı kurmaya yönelik çalışmalar başlatılmıştır (DPT, 2006).

2005 Eylem Planı'nda eğitim ve insan kaynakları başlığı altında yer alan diğer bir eylem ise 13 numaralı eylem olup, sorumlu kuruluş yine Milli Eğitim Bakanlığı'dır. Eylemin konusu öğretim kurumlarındaki bilgi teknolojisi eğitim mekânlarının topluma açılmasıdır. 14 numaralı eylem Bilgi teknolojileri alanındaki kurs ve sertifikasyon eğitiminin niteliğinin AB standartlarına

yükseltilmesidir. 15 numaralı eylemin konusu E-Sınav uygulaması olup, E-Sınav alt yapı hazırlıkları bağlamında; sınav sisteminin standart ve güvenilir hale getirilmesi amacıyla, Bakanlık bilişim alt yapısı tamamlanmış ve E-Sınav uygulamaları için hazır duruma getirilmiştir.

Eğitim ve insan kaynakları başlığı altındaki en son eylem olan 17 numaralı eylemin sorumlu kuruluşu Milli Eğitim Bakanlığı olup, eylemin konusu güvenli internet kullanımı konusunda toplumda farkındalık yaratılmasıdır. Güvenli internet kullanımının müfredat ile ilişkilendirilmesi kapsamında, tanıtım filmleri ve eğitim materyallerinin (basılı, elektronik) hazırlanması çalışmasında bir aşama kaydedilemediği ifade edilmektedir (DPT, 2006).

Türkiye’de, çağdaş değişim ve yönelimlere uyum sağlayabilecek bireyler yetiştirmek amacıyla yapılan çalışmaların birçoğu eğitim alanındadır. Hedef olarak belirlenen yeni ilköğretim stratejisinin uygulanması ile ilgili çalışmalara hız verilmiş, bu amaçla “Temel Eğitim Programı” (TEP) geliştirilmiş ve uygulamaya geçilmiştir.

Temel Eğitim Programı (TEP), 8 yıllık zorunlu ilköğretimi yaşama geçiren 4306 sayılı yasanın sonucunda ortaya çıkan yeni temel eğitim stratejisinin uygulanacağı bir hareket programıdır. İlköğretim kapsamının ve kalitesinin artırılmasını, ilköğretime ilginin çoğaltılmasını ve ilköğretim okullarının toplum için bir öğrenme merkezi olması hedeflerini destekleyen geniş bir faaliyet alanına sahip olan Temel Eğitim Programı’nın ana hedefleri şunlardır:

- İlköğretimde okullaşma oranını %100’e çıkarmak,
- Okul öncesi eğitimde okullaşma oranını %16’ya çıkarmak,
- Okullarda ek sınıf kapasitesini artırmak,
- Sınıf mevcutlarını 30’a indirmek,
- Birleştirilmiş sınıf uygulamasını ve ikili öğretimi azaltmak,
- Öğretmen ve öğrencilerin bilgisayar okuryazarı olmasını sağlamak,
- Her öğrencinin en az bir yabancı dil öğrenmesini sağlamak,

- Öğretmen, yönetici ve müfettişlere sürekli hizmet içi eğitim vermektir (MEB, 2001).

Ana hedefleri belirtilen Temel Eğitim Programı (TEP) kapsamında planlanan faaliyetler ise şunlardır:

- 15 bin okula bilgi teknolojisi sınıfı kurulması,
- 18 bin bilgi teknolojisi koordinatörünün eğitimi,
- 200 bin eğitim personelinin bilgisayar okuryazarlığı ve bilgisayar destekli eğitim konusunda eğitimi,
- Okulun ve yakın çevresinin kültür ve eğitim merkezi haline getirilmesidir (MEB, 2001).

TEP kapsamında planlanan faaliyetlere bakıldığında, bilgi teknolojilerinin eğitim programlarına dâhil edilmesinin amaçlandığı görülmektedir. TEP dâhilinde eğitim programlarına bilgi teknolojilerinin dâhil edilmesi konusundaki hedefler şu şekilde sıralanmaktadır:

- Bilgi teknolojisi araçlarını temel eğitimin birinci sınıfından başlayarak sekizinci sınıfına kadar öğrenme ortamlarına entegre etmek,
- Her öğrenciye eğitim hayatı boyunca her türlü gelişmiş bilgi teknolojisi araçlarına (bilgi kaynaklarına) ulaşma olanağı sağlamak,
- Bütün öğrencilere doğru zamanda ve yerde, doğru bilgi teknolojisi aracını kullanma yeteneğini kazandırmak,
- Bilgi teknolojisi araçlarını kullanarak toplum, okul, öğretmenler ve öğrenciler arasındaki işbirliğini geliştirmek,
- Bilgi teknolojisi araçları ile bilgiye ulaşma, problem çözme, bilginin işlenmesi ve sunulması becerilerini bütün öğrencilere kazandırmak ve onlara bilgi teknolojisi araçlarını günlük hayatta nasıl kullanabileceklerini öğretmek,
- Bilgi teknolojisi araçlarının okul yönetimlerinde kullanılmasını gerçekleştirerek, veri tabanları, kelime işlemci, sunum yazılımları vb. yoluyla idari işlerin kolaylaştırılmasını ve daha etkin hale getirilmesini sağlamak,

- Öğrencilerin interneti, çizim programlarını, kelime işlemcileri, elektronik tablola ve sunum yazılımları gibi araçları öğrenme süreçlerinde yardımcı araçlar olarak kullanmalarını sağlamak,
- Öğrencileri pasif öğrenme ortamlarından kurtararak, kendi kendilerine aktif bir şekilde öğrenme yeteneği kazanmalarını sağlamak,
- Öğretmenlerin ders planlarını hazırlama, derslerini uygulama, ölçme değerlendirme araçlarını geliştirme, not verme, eğitsel materyallerini hazırlama ve kendilerini geliştirme çalışmalarında bilgisayarları kullanmalarını sağlamak (Kılıç ve Özdemir, 2006).

25 Haziran 1998 tarihinde imzalanarak, 1 Ağustos 1998 tarih ve 23420 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Temel Eğitim Programı'nın I. Faz çalışmaları, sıralanan amaçlar doğrultusunda 31.12.2003 tarihi itibarıyla tamamlanmıştır. Temel Eğitim Programı I. Fazı kapsamında tamamlanan bilgi teknolojisi sınıflarına yönelik çalışmalar, Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı (PKMB) tarafından şu şekilde belirtilmektedir;

- 2802 BT sınıfı da dahil olmak üzere; 6180 okula 6513 TV, 6180 okula 9456 tepegöz, 6180 okula 6503 video, 6254 okula 6254 video kaset seti ve 6254 okula 6254 saydam seti alınarak dağıtımları tamamlanmıştır.
- 2802 ilköğretim okulundaki 3188 Bilgisayar Teknolojisi sınıfının alt yapısı tamamlanmış, BT sınıfları hizmete açılmıştır.
- BT sınıfı kurulan okullar da dahil olmak üzere 6255 ilköğretim okuluna projeksiyon cihazı alınmış olup, dağıtımları devam etmektedir.
- Kurulan bilgisayar sınıflarının etki araştırması konusunda çalışmalar ihaleyi kazanan firma tarafından sürdürülmektedir.
- BT sınıfı kurulan okullardaki 25.000 öğretmene bilgisayar okuryazarlığı konusunda hizmet içi eğitim verilmiştir.
- 2058 bilgisayar formatör öğretmenine Bilgi Teknolojisi Koordinatörlüğü konusunda hizmet içi eğitim verilmiştir.

- 250 eğitici bilgisayar formatör öğretmenine üç dönem halinde hizmet içi eğitim verilmiştir.
- Bilgi Teknolojisi sınıfı kurulan okullardaki 15.928 öğretmene donanım ve yazılım satın alınan firmalar tarafından temel ve ileri düzeyde bilgisayar eğitimi verilmiştir (PKMB, 2003).

Dünya genelinde bilişim sektöründe sürdürülmekte olan faaliyetleri gözlemleyerek değişime uyum sağlama ve gelişme çabası içinde olan ülkemizde yukarıda belirtilen faaliyetler sürdürülmekte ve konuya ilişkin önemli kararlar alınmakta ve uygulanmaya devam edilmektedir. Bilgi teknolojilerini tanıma ve amaçlı bir şekilde kullanma konularında sürdürülen çalışmalar yanında konuya ilişkin belli araştırmalar da yapılmaktadır. Ülkemizde bilgi teknolojilerinin yaygınlığı ve kullanımına ilişkin olarak, TÜBİTAK-BİLTEN (Bilgi Teknolojileri ve Elektronik Araştırma Enstitüsü) tarafından Ocak 2001’de yayınlanan “Bilgi Teknolojileri Yaygınlık ve Kullanım Araştırması (BTYKA)-2000” başlıklı çalışma sonuçları ve önerileri dikkate alınması gereken önemli araştırmalardan biridir.

BTYKA’nın hedefleri genel olarak şu şekilde ifade edilmiştir:

- Genel anlamda Türkiye’de bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygınlığını ve kullanım karakteristiklerini saptamak,
- Bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygınlık ve kullanım değerleri temelinde, Türkiye’nin “bilgi toplumu” politikalarındaki konumunu saptamaya yardımcı olmak,
- Bilgi toplumu kavramı ile ilişkisi içinde Türkiye’nin bilgi ve iletişim politikalarının oluşturulmasına veri sağlayarak katkıda bulunmak,
- Bilgi ve iletişim sektöründe faaliyet gösteren firmalara stratejik planlama ve pazarlama faaliyetlerinde kullanabilecekleri veri sağlamak.

Yukarıda belirtilen hedeflere ulaşmak amaçlı gerçekleştirilen BTYKA’ya göre;

- Geleceğin haberleşme altyapısına erişim için önemli ölçü olan bilgisayar sahipliğinin toplum içinde dağılımı dengesizdir. Geleceğin “bilgi toplumu”nun geniş kesimleri dışlamaması için alım gücünü yükseltecek uygun ekonomi ve toplum politikaları seçilmelidir.
- Toplumumuzda üst gelir grupları dışında kalan geniş kesimler, kırsal alanlarda yaşayanlar, kent yoksulları ve kente yeni göç edenler için yaygın/adil erişim hakkı için gerekli düzenleyici mekanizmalar oluşturulmalıdır. Bu geniş kesimleri “özel ihtiyaç grupları” olarak tanımlamak BTYKA’ya göre yetersizdir.
- Evrensel erişim kavramı haberleşme ile ilgili tüm yasal düzenlemelere konmalı ve düzenleyici kuruluşlarla kamu kesimi gerekli ve uygun yöntemlerle bu hedefin gerçekleştirilmesinden sorumlu olmalıdır.
- Kamuya açık haberleşme merkezi, toplumsal dışlanmışlığı engelleyecek bir başka mekanizmadır. Kamuya açık haberleşme merkezi zaman ve hedef olarak bir plana uygun şekilde yürütülmelidir.
- Altyapı üzerinde çalışacak uygulamaların kullanımının kolay olması, yaygınlığını arttıracaktır.
- Halkın varolan teknolojileri kullanım kapasitesi ve yeteneği yüksek değildir. Bu alanda varolan teknolojilerin kullanım etkinliğinin sağlanması için bilgilendirme ve eğitim çalışmaları hem kamu hem de özel kesimin gündeminde olmalıdır (TÜBİTAK-BİLTEN,2001).

Yeni teknolojilerin geliştirilmesinin ve özendirilmesinin oluşturulacak ve ortak olarak yürütülecek bir teknoloji politikası ile mümkün olacağının belirtildiği BTYKA incelendiğinde, toplumsal yapının her boyutunda ve günümüz eğitim sisteminde geçmişe nazaran çok daha yoğun bir şekilde kullanılmaya başlanan bilgi teknolojilerinden yararlanılma durumlarının ortaya konulmasının önemini daha net olarak göstermektedir.

Tüm bu çalışmalar dikkate alındığında, BT sınıflarının kurulması ile ilgili ülke genelinde yoğun bir çalışmanın sürdürüldüğü, buna karşın bu sınıflardan yararlanılma durumlarına ilişkin bazı belirsizlikler olduğu göze çarpmaktadır.

Ayrıca aynı belirsizlikler BT sınıflarının, öğrencilerin kullanmadıkları saatlerde yakın çevre halkının kullanımına açılmasını gerektiren uygulamalarda da kendini göstermektedir. BT sınıflarının kullanımı ile ilgili olarak ortaya çıkan bu belirsizlikler, konu üzerinde hassasiyetle durulması gereğini doğurmaktadır. Yukarıda belirtilen gerekçelerden hareketle araştırmada; ilköğretim okullarında oluşturulan Bilgi Teknolojisi sınıflarından yararlanılma durumlarının ne düzeyde olduğu araştırmanın temel problemi olarak ele alınmıştır.

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın genel amacı; Van il sınırları içerisindeki ilköğretim düzeyinde oluşturulan Bilgi Teknolojisi sınıflarından yararlanılma durumlarını betimsel olarak ortaya koymaktır. Bu genel amaca ulaşabilmek amacıyla şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Katılımcıların genel dağılım özellikleri nasıldır?
2. İlköğretim okullarında görev yapan yöneticilerin görüşlerine göre;
 - a. İlköğretim öğrencileri Bilgi Teknolojisi sınıflarından nasıl yararlanmaktadırlar?
 - b. İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenler Bilgi Teknolojisi sınıflarını hangi amaçlarla kullanmaktadırlar?
 - c. İlköğretim okullarında Bilgi Teknolojisi sınıflarının kullanımına yönelik uygulamalar nasıl gerçekleşmektedir?
3. İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin Bilgi Teknolojisi sınıflarından yararlanma biçimleri;
 - a. Cinsiyete,
 - b. Kıdeme,
 - c. Öğretim teknolojileri konusunda eğitim alma durumuna göre farklılaşmakta mıdır?

4. İlköğretim öğrencilerinin Bilgi Teknolojisi sınıflarından yararlanma düzeyleri;
 - a. Cinsiyete,
 - b. Öğrenim görülen sınıfa,
 - c. Yaşanılan yere göre farklılaşmakta mıdır?

1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

İlköğretim okullarında uygulanmakta olan yeni ilköğretim programlarında belirlenmiş olan, öğrencilere kazandırılması hedeflenen sekiz ortak beceriden biri olan “Bilgi teknolojilerini kullanma becerisi”ni eğitim sürecinde işlevsel bir şekilde ele alınmasının gerektiği oldukça açıktır. Milli Eğitim Bakanlığı’na yapılan çalışmalar sadece ilköğretim programlarının yenilenmesi ve bu yenilik çerçevesinde bilgi teknolojilerini kullanma becerisinin programa dahil edilmesi boyutunda kalmayıp, bilgi teknolojilerinin eğitim sisteminin hemen hemen her boyutunda yaşama geçirilmesi doğrultusunda büyük bir hızla devam etmektedir.

Bilgi teknolojilerinden yararlanma durumlarının geliştirilmesine yönelik yapılan önemli projelerden biri olan ilköğretim okullarında BT sınıfları oluşturulmasına dair çalışmalar günümüzde oldukça önemli boyutlara gelmiş, BT sınıfı olmayan okul hemen hemen kalmamıştır. Bu sınıfların belirlenen kurallara uygun olarak kullanılmasının eğitim-öğretim sürecini sıradanlıktan kurtaracağı, öğrencilerin eğlenerek-yaşayarak öğrenmelerine katkı sağlayacağı, öğretmenlerin eğitim-öğretim sürecinde yüklenmiş oldukları sorumlulukları hafifleteceği düşünülmektedir. BT sınıflarının çevre halkının kullanımına açılması ile okullarımızın kendi içlerinde önemli bir kaynak oluşturabilecekleri ve oldukça etkili birer kültür merkezleri, bilgi depoları olacakları beklenmektedir. Bu uygulamalar ile velilerin ve okula yakın olan çevre halkının okula bakışları ve okullara yükleyecekleri anlamın fazlasıyla olumlu etkileneceği, okul idarelerince

hazırlanacak BT sınıfı uygulamalarına yönelik plan-programlar ile işleyişin daha sorunsuz bir hal alacağı açıkça görülmektedir.

Yukarıda sözü edilen pek çok nedenden dolayı, ilköğretim okullarında oluşturulan BT sınıflarının işlevsel şekilde kullanılmasını sağlayacak ön bilgiler büyük bir önem taşımaktadır. Bu araştırma sonucunda elde edilecek sonuçlar, BT sınıflarından var olan yararlanılma durumlarını yönetici-öğretmen ve öğrenciler açısından ortaya koyacağından, BT sınıflarına ilişkin uygulamaların planlanması ve uygulamada karşılaşılan sorunların çözülmesi konularında destekleyici bir rol oynayacağı düşünülmektedir. BT sınıflarının daha sağlıklı kullanılması, sınıfların kullanımı süresince karşılaşılan olumsuzlukların giderilerek gerekli önlemlerin alınması açısından araştırma bulguları önem taşımaktadır.

1.4. TANIMLAR

Araştırmanın belli bölümlerinde geçen bazı kavramlar aşağıda belirtilen anlamlarda kullanılmıştır.

Bilgi Teknolojisi Sınıfı: Bilgi teknolojilerinin temel eğitim programı kapsamında eğitim programlarına dahil edilen ve ilköğretim okullarında kurulmuş olan; bilgisayar, tepegöz, slayt makinesi, faks modem, video gösterici, internet ağını gibi teknolojileri içeren laboratuarlara verilen genel ad.

Temel Eğitim Programı: Sekiz yıllık temel eğitimi yaygınlaştırmak ve eğitimin kalitesini arttırmak amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygulanmakta olan, 1996-2010 yılları arasındaki on beş yıllık süreyi kapsayan program.

1.5. SINIRLILIKLAR

Araştırmada elde edilen veriler, Van ili merkez ve merkeze bağlı köy ilköğretim okulları ile Van iline bağlı Gevaş, Edremit, Çatak, Erciş, Gürpınar, Bahcesaray ve Muradiye ilçelerinde bulunan ilköğretim okullarından, Bilgi Teknolojisi sınıfı kurulmuş olan 45 ilköğretim okulunda 2006/2007 eğitim-öğretim yılında görev yapan 97 yönetici, 363 öğretmen ve bu okullarda öğrenim görmekte olan 5-6-7 ve 8. sınıf öğrencilerinden oluşan toplam 1031 öğrencinin anket sorularına vermiş oldukları cevaplarla sınırlıdır.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde araştırmanın kuramsal çerçevesine genel hatlarıyla ve başlangıcından bu yana izlenen sürece ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

2.1. BİLGİSAYARLARIN TARİHÇESİ

Bulunduğumuz çağın teknoloji çağı diye nitelendirilmesinde en büyük öneme sahip öge olan bilgisayarın gelişimi çoğunlukla belli dönemler içerisinde ele alınmaktadır. İpek (2001) bu gelişimin iki temel dönemde ele alınabileceğini, ilk dönemin gelişmelerin yavaş olduğu yıllar olduğunu, ikinci dönemin ise yirminci yüzyılın ortalarından itibaren oluşan çalışmalar ve büyük teknolojik gelişmeler olduğunu belirtmektedir.

Eğitimden sanayiye, haberleşmeden eğlenceye, tıptan araştırmaya iş yerlerinde, okullarda, evlerde çok geniş bir kullanım alanı bulan bilgisayarların ilk yıllarında computer kelimesi hesap yapan insan anlamına geldiğinden geliştirilen makinalara da “Calculator” denilmiştir. Günümüzde Türkçe’inde bilgisayar olarak ifadelendirilen bu araçlar, bilgi teknolojilerinin her geçen gün gelişip yaygınlaşmasında önemli bir yere sahiptirler. Şimşek (1998)’in tanımladığı biçimiyle, aldığı komutlar doğrultusunda belirli iş ve ürünleri üretmek ve problem çözmek üzere veri işleyen elektronik aygıtların ortak adı olarak tanımlanan bilgisayarlar yeni bilgi teknolojilerinin birçoğunun oluşumunda ana öge olmaktadır. Bilgisayarların standart kabul edilen temel donanımları dışında ek donanımların entegre edilmesine olanak sunması, daha fonksiyonel işlemlerin yürütülmesine çok amaçlı kullanıma açık bir yapı oluşturmaktadır (Yıldız, 2002). Bu bağlamda değerlendirildiğinde bilgi teknolojilerinin başat elemanı olarak

kabul edilebilecek bilgisayarlar, bilgi teknolojilerinin farklı boyutlar kazanmasına ve çeşitlenmesine önemli destek sunmaktadır.

Geçmişten günümüze kadar geçen süreç içerisinde çok büyük boyutlardan insanların çok rahatlıkla yanlarında taşıyabilecekleri boyutlara getirilen bilgisayarlar günümüzde iletişim başta olmak üzere ticari amaçlı, eğitim amaçlı ve eğlence amaçlı olarak etkin biçimde kullanılmaktadır.

Bilgisayarların eğitim amaçlı kullanılmaya başlandığı ilk ülke İtalya'dır. ABD ise bilgisayarı eğitim amacıyla, İtalya'dan yaklaşık 10 yıl sonra kullanmaya başlamış olmasına karşın 2000'li yıllarda eğitim amaçlı bilgisayar kullanımı konusunda en ileri ülkeler arasında yer almıştır (Şimşek, 1998).

Bilgisayarlar konusunda günümüzde gelinen durum ise oldukça etkileyicidir. Hemen hemen her iş yeri, her ev, her okulda internet bağlantılı olarak kullanıma hazır olan bilgisayarların kendilerinde olduğu gibi kullanıcıya yönelik çevre birimlerinde de önemli değişme ve gelişmeler gözlenmektedir. Ülkemiz bu değişme ve gelişmeleri yakından takip etme gayretindedir.

2.2. BİLGİSAYARLARIN EĞİTİMDE KULLANILMA BİÇİMLERİ

Bilgi teknolojilerini yaşamın her alanında kullanabilen bireylere duyulan ihtiyaç her geçen gün biraz daha artmaktadır. Toplumsal yaşamın ve de küreselleşmenin bir sonucu olarak ortaya çıkan bu ihtiyacı karşılamak öncelikli olarak eğitim sektörünün üzerine alması gereken bir görev olarak görülmektedir.

Gökdaş (1996), günümüzde hemen hemen yaşamın her alanına girmiş olan bilgisayarların eğitim sistemini önemli ölçüde etkilediğini ve bu sistem içerisinde yerini aldığının görüldüğünü belirtmektedir. Ayrıca Gökdaş, bilgisayarların, eğitim sistemi içerisine girişinde çeşitli rasyonallitelerin belirdiğini ve bu rasyonallitelerin bir noktada eğitim sistemini de zorlamakta olduğunu

belirtmektedir. Bu rasyonalitelere bakıldığında bilgisayar okur-yazarlığının önemi, ilk-orta ve yüksek öğrenimde sağlanacak başarıda bilgisayarların rolü ve en önemlisi iş yaşamında toplumun hemen hemen her kesiminde duyulan eleman ihtiyacı karşılanırken aranan özelliklerin başında bilgisayar okur-yazarlığının geliyor olması gibi pek çok önemli boyut ile karşılaşılmaktadır.

Demirel ve ark. (2001) bilgisayarların öğrenme-öğretme ve okul yönetimi ile ilgili her türlü faaliyette kullanılmalarını Bilgisayar Destekli Eğitim olarak tanımlamaktadırlar. Ayrıca, BDE denildiğinde, eğitim-öğretim etkinlikleri süresince eğitimi zenginleştirmek ve niteliği yükseltmek için öğretmene yardımcı bir araç olarak bilgisayarlardan yararlanmanın anlaşılacağını vurgulamaktadırlar.

Demirel ve ark. (2001) Bilgisayar Destekli Eğitim'in amaçlarını ve bilgisayarları okullarda kullanılma biçimlerini aşağıda belirtilen şekilde ifade etmişlerdir:

- Eğitim yazılımları kullanılarak bir dersin içeriğinin öğretilmesi ve öğrencilerin problem çözme becerilerinin geliştirilmesinde,
- Bilimsel çalışmalar için öğretim yazılımlarının hazırlanmasında,
- Ödev ve çeşitli raporlarının hazırlanmasında,
- Uygulama programlarının kullanılması ile öğrencilerin sanatsal yeteneklerinin geliştirilmesinde,
- Bilgisayar okur-yazarlığının öğretilmesinde,
- Ölçme ve değerlendirme işlemlerinin yapılmasında,
- Rehberlik faaliyetlerinde,
- İdari yazışmaların ve evrakların hazırlanmasında,
- Öğrenci kayıtlarının yapılmasında ve saklanmasında,
- Muhasebe işlerinin bilgisayar ortamında yapılmasında,
- Öğrenci ve öğretmenler ile ilgili akademik bilgilerin toplanması ve değerlendirilmesinde,
- Eğitim ile ilgili istatistikî bilgilerin toplanması, korunması ve işlenmesinde vb. durumlarda bilgisayarların kullanımı söz konusu olabilir.

Yukarıda da vurgulandığı biçimiyle bilgisayarların eğitimde çok yönlü olarak kullanıldığı görülmektedir. Öğretim sürecinde verimliliği artırma temel amacı güden BDE, Türkiye için gerekli olan bilgi teknolojileri aktif kullanabilen nitelikli bireyler yetiştirme açısından da özel bir öneme sahiptir.

Bilgisayar Destekli Eğitim'in öğrenciler açısından hedeflenen genel kazanımları ise Seferoğlu (2006)'da şu şekilde sıralanmaktadır:

- Öğrencinin motivasyonunu (öğrenme güdüsünü) artırmak,
- Öğrencinin bilimsel düşünme yeteneğini geliştirmek,
- Grup çalışmalarını desteklemek,
- Öğretim yöntemlerini genişletmek,
- Öğrencinin öğrenmeyi öğrenme becerilerini geliştirmek,
- Öğrencide ileri düzeyde düşünme becerisinin geliştirilmesini desteklemek,
- Mantık yolu ile problemlere çözüm yolu bulmayı desteklemek,
- Hipotez kurmaya cesaretlendirmek vb şeklinde genel amaçlar olarak sıralanmaktadır.

Yukarıda belirtilen genel amaçlar doğrultusunda BDE'nin:

- Etkileşimli ve bireysel öğrenme imkanı sunması,
- Öğrencilere tekrar olanağı sunması,
- Sınıf ortamında güç olan öğretim yöntemlerinin kullanılabilmesine olanak yansması,
- Bilgisayarların renk, ses ve grafik olanaklarından yararlanılarak öğretim sürecini tek yönlü bir yapıdan uzaklaştırmak ve öğretim ortamını zenginleştirmek
- Öğrencileri düşünmeye ve araştırmaya yönlendirmesi,
- Bireyde özgüven duygusunu arttırması bakımından da bir çok fayda sağladığı bilinmektedir (Seferoğlu, 2006).

Günümüz Türkiye'sinde ilköğretim okullarında oluşturulan BT sınıfları ile BDE'nin kullanım alanı yaygınlaştırılmış, bilgisayar ile tanışmayan okul ve öğrenci kalmaması noktasında önemli faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Okullarda

oluşturulan BT sınıflarında bulunan bilgisayarların kullanımı ile okul idaresinin, okulda görev yapan tüm öğretmen ve personelin, okulda öğrenim gören öğrencilerin ve hatta okul çevresinde ikamet eden halkın da bu sınıflardan yararlanmaları sağlanmaya çalışılmaktadır. BT sınıflarında yapılacak uygulamaların okul idaresi, okulda görev yapan öğretmenler ve okulda öğrenim gören öğrenciler açısından kazanımları yanında, okula yakın çevredeki vatandaşların bu sınıflara ilişkin kazanımları da söz konusudur.

BT sınıflarında gerçekleştirilecek uygulamalar sonrasında, öğretmen ve öğrenciler BDE'ye ilişkin olarak yukarıda belirtilmiş olan hedeflere daha kolay ulaşacaklardır. Bu şekilde öğretim sürecinde pek çok avantaj sağlamış olacaklardır. Örneğin: BDE'in sağlayacağı avantajlar Demirel ve ark. (2001) aşağıdaki biçimde vurgulamaktadırlar:

- Bilgisayarlar (hazırlanan eğitim yazılımları aracılığı ile) öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımlarını sağlar. BDE, öğrenme sürecinde öğrencinin ilgisini teşvik eder. BDE'de sunulan her bilgiden sonra öğrenciden yanıtlar istenir ve öğrencinin verdiği yanıtın doğru olup olmadığına ilişkin olarak bilgisayar anında geri dönüt verir.
- Bilgisayarlar öğretime çeşitlilik, canlılık ve belli bir düzeyde nitelik kazandırmaktadır (Renkli grafikler, sesler, hareketli resimler, canlandırmalar, video gösterileri ve kullanıcıya geri bildirimler vb sayesinde).
- Bilgisayarlar, bireyin kendi öğrenme hızına uygun öğrenme ortamı sağlar.
- Bilgisayarlar ortamında sınırsız tekrar olanağı sağlamak olanaklıdır. Sunulan bu olanak kalıcı izli öğrenmelerin oluşumuna neden olduğu gibi öğrencide özgüven duygusunu da geliştirebilir.
- Bilgisayarların çeşitli tablo ve grafiklerin rahatça oluşturabilmesine olanak sağlaması, matematik tabanlı derslere olan ilgiyi artırabilir.
- Bilgisayarlar esnek öğrenme ortamları sunmaları nedeniyle, Öğrenciler ders saatlerini kendi gereksinim ve olanaklarına göre ayarlayabilmelerine olanak tanır.

- Bazı bilgisayar programları kullanıcı ile ilgili bir takım bilgileri kaydeder. Böyle bir durumda hem öğrenci kendisi hakkında hem de öğretmen öğrencinin başarı durumu hakkında bilgi edinebilmektedir.
- Bilgisayarlar, öğretmenlere öğrenci sorunlarıyla daha çok ilgilenebilme ve işlerini daha iyi ve verimli yapabilme olanağı sağlamaktadır.
- Bilgisayarlar yapılması zor ya da sınıf ortamında yapılması imkansız olan deneyleri zaman kaybı olmadan üstelik çok ucuza mal ederek yapabilme olanağı sağlar.

Şimşek (1998) çağın teknoloji çağı olduğu sık sık dile getirilirken, aslında vurgulanmak istenenin, teknoloji ürünü araçların günlük yaşamın en vazgeçilmez öğeleri haline gelmiş olması olduğunu ifade etmektedir. Teknolojinin günlük yaşamımıza hızlı girişinin ve giderek yaygınlaşmasının, eğitimi, teknoloji ile ilişki kurmaya zorlayan ilk olgu olduğu belirtilmektedir. Ayrıca, temel bir teknoloji kültürü olmayan bireylerin çevrelerine uyumunun artık neredeyse imkansız olduğu; böyle bir kültürel ortamda teknolojiden yararlanma yeterliliği anlamında teknoloji okur-yazarlığını yaygınlaştırmanın, günümüz eğitim sistemlerinden beklenen temel işlevlerden biri olduğu vurgulanmaktadır.

Yukarıda belirtildiği üzere bilgisayar destekli öğretim okul yönetimi, öğretmenler, öğrenciler ve hatta veliler açısından pek çok olanaklar sunmaktadır. MEB tarafından yürütülmekte olan, ilköğretim okullarında BT sınıfları oluşturma çabaları ve bu yöndeki çalışmaların temelinde BDE'nin öğretim sürecine sunmuş oldukları olanaklar yatmaktadır.

2.3. BİLGİSAYARLARIN EĞİTİMDE KULLANILMASI KONUSUNDA TÜRKİYE'DE İZLENEN SÜREÇ

Bilgisayar, ortaya çıktığı günden bu zamana kadar olağanüstü değişimler geçirmiş ve günümüzde gündelik yaşamın kesinlikle vazgeçilemeyecek bir ögesi

haline gelmiştir. Özellikle yönetimde olmazsa olmaz noktasına gelinmiştir. Bilgisayarların eğitimde kullanılması konusunda devam etmekte olan çalışmalar oldukça şaşırtıcı ve etkileyici boyutlara ulaşmıştır. Büyük bir salona sığabilen ve çevre birimlerinden yoksun bilgisayarlar ortamları ile başlayan bilgisayarlaşma sürecinde geline son noktada, özellikle uzaktan eğitim olanaklarının artması ve çeşitlenmesi ile devam etmektedir.

Bilgi alış verişinde çağımızın en etkili aracı olan bilgisayarların toplum yaşamını ve bununla birlikte insan yaşamını değiştirme hızı her geçen gün biraz daha artarken, gelişme çabasında olan ülkelerde de bu hıza ve gelişmelere uyum sağlama çabaları da buna paralel olarak artmaktadır.

Bilgisayarların eğitimde kullanılması konusunda çağdaşlaşma yolunda atım atma çabası olan ve eğitime önem veren birçok ülkede olduğu gibi Türkiye’de de çalışmalar sürdürülmektedir. Bu süreç, 1984 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen “Yeni Enformasyon ve İletişim Teknolojisi” çalışmaları çerçevesinde ortaöğretim kurumlarına mikrobilgisayarların alınması ile başlamıştır (Yıldız, 2002). Bu çalışmalar kapsamında 1985-1986 öğretim yılından itibaren 101 orta dereceli okula, bir tanesi öğretmene, 10 tanesi de öğrenciye olmak üzere toplam 1111 adet bilgisayar sağlanmıştır. Her okuldan 2 öğretmen 5 hafta süre ile hizmet içi eğitim kurslarına alınarak yetiştirilmişlerdir. Bilgisayar, ders programlarında 2 saat teorik ve 1 saat uygulamalı dersler olmak üzere, 1987-1988’den itibaren seçmeli dersler arasına alınmıştır. Ayrıca bu dönemden itibaren Ticaret, Turizm ve Otelcilik okullarında başlatılan çalışmalarda 13 okula onar adet olmak üzere toplam 130 bilgisayar dağıtılmıştır (METARGEM, 1991).

1988-1989 öğretim yılından itibaren Ticaret ve Teknik Eğitim ile ilgili orta dereceli okullarda Dünya Bankası kredisiyle başlatılan “Endüstriyel Okullar Projesi” çerçevesinde 805 bilgisayar kullanılmaya başlanmıştır. Ayrıca bu dönemde bilgisayar donanımcılığı, bakım ve onarım konuları ile birlikte yazılım kullanımı konusuna da ağırlık verilmiştir. Diğer taraftan, öğretmenlerin hizmet içi

eğitimlerine ağırlık verilmiş, programa 3 saatlik ders konulmuştur (METARGEM, 1991).

1989-1990 öğretim yılı, bilgisayar destekli eğitim uygulamalarına yönelik modellere ilişkin gerekli incelemelere ağırlık verilmiş ve konuya ilişkin pilot uygulamalar yaygın bir şekilde başlatılmıştır. Önceki dönemlerde olduğu gibi okullara bilgisayar temini ve konuya ilişkin olarak öğretmenlerin hizmet içi çalışmalarına devam edilmiştir. Bu çalışmaları 1991 yılında bilgisayar destekli eğitim projesi çerçevesinde 73 ilde 396 okulda bilgisayar laboratuvarı kurulması, 5000 öğretmene bilgisayar kullanımına yönelik, 250 öğretmene ise uzman ve eğitici düzeyinde eğitim verilmesi çalışmaları izlemiştir. Bu çalışmalar sonrasında 1999 yılına kadar Milli Eğitim Bakanlığı'na sürdürülen bilgisayara ilişkin kurs ve seminerlerin sayılarının ve çeşitlerinin arttığı gözlemlenmektedir (Yıldız, 2002).

Bilgisayar Destekli Eğitim Projesi, Endüstriyel Okullar Projesi, Yaygın Mesleki Eğitim Projesi, Milli Eğitimi Geliştirme Projesi, Çağı Yakalama 2001 Projesi gibi iç ve dış kaynaklı projeler ile çeşitli hibe projeleri büyük ölçüde eğitim ve bilgi teknolojileri odaklı projeler olup, tüm bu projelerden daha büyük ölçekli ve kapsamlı olan Temel Eğitim Programı 1998 yılında uygulamaya konulmuş ve bu program kapsamında ortaya koyulan amaçlara ulaşılmasına yönelik çalışmalar aralıksız sürdürülmüştür.

Temel Eğitim Programı birinci fazı kapsamında 2.802 İlköğretim okuluna bilgisayar, yazıcı, televizyon, tepegöz ve bilgisayar yazılımlarının yer alması, internet erişimi bulunan Bilgi Teknolojisi (BT) sınıfları oluşturulması ve bu sınıflara video, video kasetleri ve tepegöz saydamı sağlamak üzere, satın alma işlemlerinin tamamlanması, ayrıca programın daha sonraki aşamalarında ilköğretim okullarının tamamına çağdaş eğitim ve bilgi teknolojilerinin kazandırılması hedeflenmiş ve bu çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nce "Bilgi Teknolojilerinin Kullanımı" konusunda 27/06/2001 tarihinde yayınlamış olduğu genelgede (2001/53), son yıllarda bilim ve teknolojiye meydana gelen hızlı değişim ve gelişmelerin iletişim ve bilgi teknolojilerini de önemli ölçüde etkilediği, hızla yayılmakta olan yeniliklerin yaşamın tüm boyutlarında hissedildiği belirtilmektedir. Bu değişim ve gelişmenin bilginin üretilmesini, yayılmasını, paylaşılmasını ve kullanılmasını hızlandırdığı; bilginin eğitimde olduğu kadar, toplum yaşamında, kamu hizmetlerinde ve ekonomide de en temel öge haline geldiği ifade edilmiştir. Bilginin sadece elde edilmesinin anlamlı olduğunu söylemenin olası olmadığı; bilgi üretimine katkı sağlama, değişim ve gelişmeleri en kısa sürede elde etme ve bunu kullanmanın, çağdaş toplumların en büyük hedefleri olduğu eklenmiştir.

Genelgenin devamında, önümüzdeki dönemlerde; bilgi kaynaklarına sahip olan, bilgiyi üreten, bilgiyi yöneten ve bilgiden yararlanan toplumların daha mutlu ve daha güçlü olacakları, bunu yapamayanların ise tarihin karanlıklarında kaybolacaklarının hiçbir zaman unutulmaması gerektiği ifade edilmiştir.

1998 yılında uygulamaya konan Temel Eğitim Programı çalışmaları sürdürülürken 58. Hükümet tarafından bir Acil Eylem Planı hazırlanmıştır. Planda E-Dönüşüm Türkiye Projesi'ne yer verilmiş, söz konusu projenin koordinasyonu, izlenmesi, değerlendirilmesi ve yönlendirilmesi ile ilgili olarak DPT Müsteşarlığı görevlendirilmiştir. 27 Şubat 2003 tarihinde yayımlanan 2003/12 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile E-Dönüşüm Türkiye Projesi'nin amaçları, kurumsal yapısı ve uygulama esasları belirlenmiştir (DPT, 2004).

2003–2004 E-Dönüşüm Türkiye Projesi Kısa Dönem Eylem Planı'nda Eğitim ve İnsan Kaynakları başlığı altında yer alan eylemler eğitimde bilgisayar uygulamaları konusunda Türkiye'de izlenen sürecin yakın tarihteki durumunu daha iyi anlamak için önemlidir. Planda yer alan başlıklar şu şekildedir: Bir okulu dünyaya aç, internete bağla kampanyası, İlköğretim okullarına 4.000 Bilgi Teknolojisi Sınıfı'nın kurulması (Temel Eğitim Programı -Faz 2), Eğitim portalı

prototipinin oluşturulması, Eğitimde kalite ve verimliliğin artırılması amacıyla, bilgi teknolojilerinin etkin ve yararlı şekilde kullanılmasına yönelik olarak okul müfredatlarının yenilenmesi, Öğretmenlerin yenilikçi ve pratik öğretim uygulamaları geliştirmek üzere yetiştirilmesi, yeni teknolojileri kullanma becerilerini artırmak üzere hizmet içi eğitim programları düzenlenmesi, Öğretim kurumlarındaki bilgi teknolojisi eğitim mekânlarının topluma açılmasına yönelik ön çalışma ve gerekli düzenlemelerin yapılması, Kurs ve Sertifikasyon eğitiminin niteliğinin yükseltilmesi, verilen sertifika ve diplomaların AB standartlarında denkliğinin sağlanması ve son olarak ise Bilgi toplumunun gerektirdiği insan kaynağı planlamasının yapılmasıdır (DPT, 2004).

Bilgisayarların eğitimde kullanılması konusunda Türkiye’de izlenen süreçte Milli Eğitim Bakanlığı’nın (MEB), öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanmaları için hizmete sunduğu çalışmalardan birinin de okulların ADSL sistemi ile internete bağlanmalarına ilişkin çalışmanın olduğu görülmektedir. 2003 yılında 1.742 okulu internete bağlayan MEB, 2004’te bu rakamı 12.014’e çıkarmıştır. 2005 yılında 7.835 eğitim kurumunun, 2006 yılında 6.701, 2007 yılında ise 521 olmak üzere toplam 28.813 okul ve eğitim kurumunu ADSL sistemi ile internete bağlanmıştır. Ayrıca, Haziran 2007 itibariyle öğrencilerin %95’inin ADSL sisteminden yararlandığı MEB tarafından ifade edilmektedir. MEB, Türkiye genelinde 28.813 okul ve kurumda oluşturulan 29.264 BT sınıfını halkın kullanımına açmıştır. Bu yeni düzenlemeyle birlikte vatandaşlar kendilerine en yakın eğitim kurumundaki BT sınıfından herhangi bir zorlukla karşılaşmadan yararlanabilme olanağına sahip olmuşlardır. Okullardaki bilgisayarların vatandaş ve öğrencilerin kullanımına açılmasıyla zararlı sitelerin etkilerinin en aza indirilmesinin amaçlanmıştır. Zararlı sitelere karşı filtrelenmiş okul bilgisayarlarının halka açılması ile öğrenci ve vatandaşların okulların bilgisayar sınıflarını internet kafe gibi kullanabilecekleri; uygulama ile okul bilgisayarlarının hem daha verimli kullanılmış olacağı, hem de atıl durumdaki bir kaynağın harekete geçirilmiş olacağı ifade edilmektedir (MEB, 2007).

Konuya ilişkin olarak gerçekleştirilen çalışmaları çoğaltmak mümkün olduğu gibi, bu çalışmalar yakından izlendiğinde MEB'in çeşitli dönemlerde önemli bir boyutta konunun üzerine gitmekte olduğu, faaliyetlerin yaşama geçirilmesi ile ilgili olarak gerekli destek ve takip işlemlerini yaşama geçirdiği gözlemlenmektedir.

MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü desteği ile hazırlanan bu yönerge ve genelgelerin tarihleri dikkate alınarak içeriklerinin incelenmesi araştırma probleminin daha net anlaşılmasına destek sağlayacaktır. Bu durumdan hareketle ilgili yönerge ve genelge içeriklerine, daha sonrasında ise MEB'in bu kapsamda gerçekleştirmiş olduğu faaliyetlere değinelim.

Temel Eğitim Programı, yalnızca, Türkiye'de zorunlu eğitimin 5 yıldan 8 yıla çıkarılması değil, aynı zamanda eğitimin kalitesinin de yükseltilmesi gibi bir çok temel esasların hedeflendiği bir programdır. Programın belirlenen temel hedef ve esaslarının en önemlileri arasında “Sekiz yıllık kesintisiz ilköğretimde okullaşma oranını %100'e çıkarmak.”, “Öğretmen ve öğrencilerin bilgisayar okur-yazarı olmalarını sağlamak, 200.000 eğitim personelinin bilgisayar okur yazarlığı ve bilgisayar destekli eğitim konularında eğitmek.” ve “Okulu çevrenin kültür ve eğitim merkezi haline getirmek” gibi pek çok hedef yer almaktadır.

Genelgeye göre, büyük güçlüklerle satın alınan ve kullanıma sunulan bu araçların, teknolojinin değişim hızı dikkate alındığında kullanım ömürlerinin ne denli kısa ve maliyetinin ne ölçüde yüksek olduğu zamanla görülecektir. Bunların ekonomik hale getirilmesinin tek yolu olarak ise, en yoğun biçimde kullanılmalarının sağlanması olarak ifade edilmiştir. Bu nedenle, okullarda bulunan bu tür araçların etkin ve verimli kullanılmaları ayrıca, bu araçlardan daha geniş halk kitlelerinin yararlandırılmasının sağlanması, hem öğrenci-okul başarısına katkılarının hem de fayda-maliyet dengesinin tesisi bakımından son derece önem arz ettiği belirtilmiştir.

Bu gerçeklerden hareketle, MEB'e bağılı her tür ve derecedeki okul ve kurumlarda bulunan bilgi teknolojisi araçlarının en etkin ve en yoğun biçimde kullanılması planlanmıştır. Başta bakanlık merkez teşkilatı yöneticileri olmak üzere; il, ilçe, kurum ve okul yöneticileri ile öğretmenlere önemli görevler verilmiştir. Sözü edilen görevler sırasıyla aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

1. İlgili Genel Müdürler ile İl Milli Eğitim Müdürleri, Okul ve Kurumlardaki Bilgi Teknolojisi Sınıfları ile eğitim teknolojisi araçlarının amaçlarına uygun ve çevre halkına açık olarak kullanıp kullanmadıklarını izleyerek denetleyecek ve bu araçların yoğun ve etkin kullanılması için her türlü tedbiri alacaklardır.
2. Bilgi teknolojisi sınıfı bulunan her okulda en az bir formatör öğretmenin bulunması esastır. Bilgisayar formatör öğretmenleri değişimin öncüleridir. Sürekli ve dinamik bir eğitim anlayışı ile teknolojiye gelişmeleri izleyen, bu gelişmeleri okullarındaki öğretmen ve öğrencilere yansıtan bilgisayar formatör öğretmenleri; Bilgi Teknolojisi sınıflarının koordinasyonunda, hizmette tutulmasında ve kullanılmasında eğitim öğretim saatleri dışında bu sınıfların serbest kullanıma açılması için gerekli planlamanın birlikte çalışarak rehberlik görevi yapacaklardır. Bu öğretmenlerin görev, yetki ve sorumluluk alanları bilgisayar öğretmenlerinin görev yetki ve sorumluluk alanlarıyla karıştırılmamalı, bilgisayar öğretmenlerine verilmesi gereken görevler bu öğretmenlere verilmemelidir.
3. Bilindiği üzere, formatör öğretmenler arasından seçilen eğitici formatör öğretmenler, okul formatör öğretmenleri ile paylaşımları amacıyla, bilgi ve eğitim teknolojileri konusunda Bakanlığımız tarafından düzenli bir biçimde ve her fırsatta eğitime alınmaktadırlar. Eğitici formatör öğretmenlerden; İl bazında formatörlük kursları düzenlenmesi, Bilgi teknolojisi sınıflarının izlenmesine yönelik planların hazırlanması ve bunlara ilişkin değerlendirme raporlarının düzenlenerek ilgili birimlere duyurulması, eğitim yazılımlarının kullanımlarının sağlanması gibi konularda bir rehber olarak yararlanılacaktır.
4. Çeşitli nedenlerle, formatör öğretmeni bulunmayan okullardaki boşluğun giderilmesi için mahalli hizmet içi eğitim kapsamında bilgisayar formatör öğretmenlik kursları düzenlenerek yetenekli, nitelikli ve istekli öğretmenlerin formatörlük eğitimi almaları sağlanacaktır.
5. Bünyesinde bilgi teknolojisi sınıfı bulunan okul müdürleri, bu sınıflar ile eğitim teknolojisi araçlarının amacına uygun, etkin ve verimli , yaygın ve yoğun bir şekilde

kullanabilmesini; bilgi teknolojisi araçlarının sürekli işletimde kalması ve konuyla ilgili öğretmen eğitimlerinin okul bazında planlanmasını sağlamak üzere sürekli her türlü tedbiri alacaklardır.

6. Bakanlık ve ilköğretim müfettişleri, bilgi teknolojisi sınıfları ile eğitim teknolojisi araçlarının amaçlarına uygun kullanılıp kullanılmadıklarının izleyip denetleyecekler, gözlenen aksaklıklar rapor ederek , ilgili birimleri bilgilendireceklerdir.
7. Temel Eğitim Programı kapsamında bulunan okullardaki yönetim amaçlı bilgisayarlardan, okulun yönetim işlerinin yürütülmesinde, öğretmen bilgisayarlarından, öğretmenlerin ders hazırlıklarında, internet erişimlerinde ve öğrenci işlerinde; öğrenci bilgisayarlarından ise eğitim öğretim amaçlı yararlanılacaktır. Söz konusu bilgisayarların amaçları dışında kullanılması önlenerek, bu araçların ilgililer tarafından kullanılmaları özendirilecektir.
8. Temel Eğitim Programı kapsamındaki okullarda bulunan donanımların satın alındığı firmalarla üç yıl süreli garanti anlaşması yapılmıştır. Garanti sözleşmeleri gereğince, sistemlerin kurularak işleme alınması ve meydana gelebilecek olası arızalarda (Bariz kullanıcı hataları dışında) ilgi firmalar tarafından yerine getirilecek bakım, onarım, ulaşım ve parça değişim gibi hizmetler karşılığında bu firmalara herhangi bir ücret ödenmeyecektir. Bu konuyla ilgili Bakanlığımız ve firmalar arasında imzalanan sözleşmeler dikkatle incelenerek karşılıklı görev ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi izlenecektir. Cihazların arızalanması durumunda, öncelikle ücretsiz telefon hatları aracılığıyla ilgili servis merkezleri ile bağlantı kurulacak, bu cihazların bir an önce hizmete alınması sağlanacaktır. Bu yolak sonuç elde edilememesi durumunda, ilgili firma bölge ofisi bilgilendirilecek, buna rağmen gerekli hizmet alınamaz ise, Bakanlığımıza yazılı bilgi verilecektir. Yetkili olmayan kişilerin, garanti süresi dolmayan cihazlara müdahale etmesine izin verilmeyecektir.
9. Eğitim öğretim faaliyetlerinde kullanılmak üzere, değişik zamanlarda okullarımıza eğitim öğretim materyalleri gönderilmektedir. Söz konusu materyallerden çevrede bulunan diğer okullarında yararlandırılması sağlanacak ve öğretmenlerin dersleri ile ilgili eğitim materyali (Eğitim yazılımı, tepegöz saydamı, sunu v.b.) üretmesi özendirilecektir.
10. Telif yasası gereğince, okullarda işletimde bulunan bilgisayarlar üzerinde kullanılan her türlü yazılımın, lisans hakkı satın alınmış orijinal yazılımlar olması gerekliliği vardır. Okullarda, lisans hakkı olmayan her türlü korsan ve kopya yazılımın kullanılmasından okulların yönetimleri sorumludur. Temel eğitim programı

kapsamında firmalar tarafından okullara teslim edilen yazılımların teslim alınması aşamasında, yazılımlara ait lisans belgeleri istenerek saklanacak, bunlara ilişkin CD'lerin ve kullanıcı kitapçıklarının orijinal olmasına dikkat edilecektir.

11. Temel Eğitim Programı kapsamında alınan bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarının yanı sıra tepegöz, televizyon, video gösterici araçları ve internet bağlantılarının da eğitim ortamlarının zenginleştirilmesi için etkin bir biçimde kullanılması sağlanacaktır. Bakanlığımızca yapılan sözleşmeler gereğince bir yıl olan internet bağlantı sürelerinin sona ermesi durumunda, internet erişiminin okul ve çevre imkanları ile sürdürülmesine çalışılacaktır.
12. Bakanlığımız merkez teşkilatı ile İl Milli Eğitim Müdürlükleri arasındaki iletişimi hızlandırmak amacıyla oluşturulan İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri Bütünleşik Yönetim Bilgi Sistemi (İLSİS) hizmete alınmıştır. Her türlü yazışma ve iletişimde İLSİS'den yararlanılmasına çalışılacaktır. Elektronik posta kullanma alışkanlıklarının öğretmen ve öğrencilere kazandırılması, okul web sitelerinin kurulması ve geliştirilmesi özendirilerek desteklenecektir.
13. Yukarıda belirtilen ve Temel Eğitim Programı hedefleri arasında yer alan "Okulun çevrenin Kültür ve Eğitim Merkezi haline getirilmesi" hedefinde de işaret edildiği üzere; Bilgi teknolojisi sınıfları ve burada bulunan araçlardan çevre okullarda öğrenim gören örgün, yaygın ve açık öğretim öğrencileri ile her kesimden vatandaşın yararlandırılması için il, ilçe, okul ve kurum yöneticileri her türlü önlemi alacaklardır (MEB, 2001).

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarında bilgisayar ortamı eğitimi, eğitimde bilgi teknolojilerinin kullanımını yaygınlaştırarak teknolojik gelişmelerden öğrencileri yararlandırmak amacıyla okulların bilgisayarla donatılması çalışmaları kapsamında 29/10/2003, Kasım 2003-2554 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisi'nde yayınlanmış olan "Millî Eğitim Bakanlığı Bilgi ve İletişim Teknolojisi Araçları ve Ortamlarının Eğitim Etkinliklerinde Kullanımı Yönergesi" bu konuda büyük öneme sahiptir. Yönergede amaç, kapsam, dayanak, bilgi ve teknolojisi araçlarından yararlanacaklar, bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarının bulunduğu sınıflarda yapılacak etkinlikler ve daha pek çok konu açık olarak belirtilmiştir (MEB, 2003).

2.4. BİLGİ TEKNOLOJİLERİNİN EĞİTİMDE KULLANILMASI YÖNÜNDE İZLENEN STRATEJİ VE POLİTİKALAR

Bilgi teknolojilerinin eğitim-öğretim uygulamalarında kullanılmalarına ilişkin tüm çalışmalarda Milli Eğitim Bakanlığı belli politikalar izlemekte, ayrıca başbakanlıkça yürütülmekte olan E-Dönüşüm Türkiye Projesi'nde belirtilmiş olan strateji dikkate alınmaktadır. Bu anlamda projenin içeriği büyük bir öneme sahiptir.

2003 yılı mart ayında DPT bünyesinde Bilgi Toplumu Dairesi'nin (BTD) kurulmuş olması, başta E-Dönüşüm Türkiye Projesi'nin koordinasyonu olmak üzere, kamu kurumlarının bilgi ve iletişim teknolojisi yatırımları arasında eşgüdüm sağlanması ve bilgi toplumu olma yolunda atılması gereken adımlara ilişkin stratejilerin belirlenmesi amacıyla yapılacak çalışmalar açısından önemli bir gelişmedir.

2003/12 sayılı Başbakanlık Genelgesi'nde belirtildiği üzere, E-Dönüşüm Türkiye Projesi'nin başlıca hedefi; vatandaşlara daha kaliteli ve hızlı kamu hizmeti sunabilmek amacıyla; katılımcı, şeffaf, etkin ve basit iş süreçlerine sahip olmayı ilke edinmiş bir devlet yapısı oluşturacak koşulların hazırlanması şeklinde ifade edilmiştir.

E-Dönüşüm Türkiye Projesi'nin yürütülmesinde, günümüze kadar yapılan çalışmalardan, bilgi birikiminden ve oluşumlardan yararlanma yaklaşımı benimsenmiştir. Bu yaklaşım çerçevesinde daha önce ülkemizin E-Avrupa Girişimi'ne taraf olmasını takiben başlatılan E-Türkiye Girişimi kapsamında oluşturulan çalışma grupları koordinatörleriyle 28 Mart 2003 tarihinden itibaren yapılan çalışmalar, Kısa Dönem Eylem Planı'nın (KDEP) hazırlanması ile sonuçlanmıştır.

E-Dönüşüm Türkiye Projesi Kısa Dönem Eylem Planı kapsamında gerçekleştirilen tüm bu faaliyetlerin bir devamı olarak, 2554 sayılı Milli Eğitim

Bakanlığı Tebliğler Dergisinde yayınlanarak yürürlüğe giren “Milli Eğitim Bakanlığı Bilgi ve İletişim Teknolojisi Araçları ve Ortamlarının Eğitim Etkinliklerinde Kullanımı Yönergesi” çıkarılmıştır. Bu yönerge ile ilköğretim ve ortaöğretim okullarında bulunan bilgi teknolojisi sınıfları ve buna bağlı iletişim araçlarından; bu kurumlara devam eden öğrencilerle birlikte bu teknolojilerin bulunmadığı diğer kurumlarda çalışan personel, öğrenciler ve çevre halkının yararlanmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır (MEB, 2003).

Belirtilen tüm bu faaliyetler ile ulaşılmak istenen ortak amaç teknolojiyi tanıyan ve etkin şekilde kullanan bir nesil yetiştirmektir. Bu amaç doğrultusunda Milli Eğitim Bakanlığı’na 2002-2007 yılları arasında gerçekleştirilen faaliyetler, bağlamında, dünyadaki teknolojik gelişmelere paralel olarak Türkiye’de teknoloji alanında bir değişim süreci yaşandığı, bu değişim sürecinin en çok uygulandığı alanların başında da eğitim sektörünün geldiği ve Milli Eğitim Bakanlığı’na, bilişim teknolojilerinin eğitim sektörünün hizmetine sunulması için önemli çalışmalar yapılması gerektiği vurgulanmaktadır.

Okulların teknolojik altyapılarının tamamlanması ve bunun sonucunda öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanması için önemli çalışmalar yapıldığı, bu çalışmaların başında da okulların ADSL ile internete bağlanması çalışmalarının geldiği belirtilmektedir. Okulların şu anda %90’ı ADSL ile internete bağlanmış durumdadır. Geri kalanlar için de teknik düzeyde çalışmaların sürdürülmektedir (MEB, 2007).

MEB “e-yatırım” projesi ile Bakanlığın bütün yatırımlarını internet üzerinden takip etme hedefine ulaşmış durumdadır. Öğretmen atamaları ve yer değiştirmeler gibi personel hareketlerinin de teknolojik ortamda yapılması ve bu konuda ciddi adımların atılmış olması MEB’in teknoloji kullanımı yönünde öncü bir politika izlediğini göstermektedir.

MEB’in bir diğer politikası kampanya destekli olarak çağdaş öğretim ortamları yaratmaktır. Bu bağlamda, okulların teknolojik altyapılarının

oluşturulması için yapılan bir başka önemli çalışmanın da BT sınıflarının oluşturulmasıdır. Bu amaçla “Bilgisayarlı Eğitime Destek” kampanyası başlatılmıştır. Kampanyanın yanında kamu imkanları, yöresel yönetimlerin katkıları ve diğer çalışmalarla birlikte bugüne kadar 550 bin bilgisayar öğretim ortamlarında yerini almıştır.

MEB tüm bu faaliyetler ile amacının, bilişim teknolojileri çalışmalarını tamamlamak ve bununla birlikte Avrupa standartlarında bir eğitim sisteminin ortaya çıkarılması olduğunu vurgulamaktadır (MEB, 2007).

Yukarıda belirtilen bu amaç doğrultusunda Milli Eğitim Bakanlığı’na 2002-2007 yılları arasında bilişim boyutunda gerçekleştirilmiş olan çalışmaları sıralayarak, her bir çalışma için önemli görülen belli boyutlar üzerinde durmak yerinde olacaktır.

- Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Türkiye Bilişim Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜBİSAD) katkılarıyla başlatılan ve kısa sürede büyüyen kampanya sayesinde 2007 yılına kadar yüz binlerce bilgisayarın eğitimin hizmetine sunulduğu; hayırsever vatandaşlar, sivil toplum örgütleri ve diğer kurumların katkısıyla yürüyen kampanyada hedef, bilgisayarsız okul kalmamasıdır.
- MEB, ilköğretime yeni başlayacak öğrencilerin kayıt işlemlerinin internet üzerinden yapmaya başlayarak yönetim amaçlı bilgi teknolojilerinin kullanımında Türkiye için bir aşama kaydetmiştir. Burada söz konusu uygulamanın birçok veliyi bilgi teknolojilerinin kullanımına yönelik yöneltici etkisi olduğu söylenebilir.
- MEB’in öğrencilerin bilişim teknolojilerinden yararlanmaları için hizmete sunduğu çalışmalardan biri de okulların ADSL sistemi ile internete bağlanabilme olanaklarını yaratmış olmasıdır.

- 2003 yılından beri öğretmen ilk atamaları ve isteğe bağlı yer değiştirmeler ile zorunlu tayinlerin elektronik ortamda başvuru alınarak gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda, öğretmen başvurularının ilanı, başvuruların kabulü, değerlendirilmesi, atamanın yapılması ve atama sonuçlarının duyurulması, listelerin illere gönderilmesi gibi işlemlerin tamamının elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir.
- Milli Eğitim Bakanlığı, Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü günümüzde sınav hizmetlerinin tamamını e-Dönüşüm Projesi kapsamında elektronik ortamda gerçekleştirmektedir. E-Sınav projesiyle, sınava girecek öğrencilerin başvurularının internet üzerinden yapılmaktadır. Sınav giriş merkezleri ve sınav sonuçlarının internet aracılığıyla ilan edilmektedir. Projenin hedef kitlesi Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilk ve orta öğretim öğrencileri, öğretmenleri, Bakanlık merkez teşkilatı personel ve yöneticileri ile tüm vatandaşların oluşturmaktadır. Ortaöğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı (OKS) başvuruları, sonuçları ve yerleştirme işlemlerinin tamamı bu sistemle yürütülmektedir. Bu türden uygulamalar MEB'in bilgi teknolojilerinden yararlanma noktasında açık ve çağdaş bir politika izlediğini ortaya koymaktadır.
- MEB ile Microsoft arasında imzalanan "MEB'e Bağlı Okullarda Bilgi ve İletişim Teknolojilerini Geliştirme Protokolü" kapsamında hazırlanan Bilgiye Erişim Portalı Projesi'nin, ilk planda 9 ildeki 120 okulda pilot olarak uygulanmıştır. Portalın öğrenciler, öğretmenler, okul yöneticileri ve velilerin yanı sıra eğitim ile ilgili içeriklere ulaşmak isteyenlere de açık olması planlanmıştır.
- MEB'in, görüntü kirliliği ve bilgi karmaşasına yol açmamak için, internet sitesi kuracak ilköğretim ve ortaöğretim okullarına yönelik bir standart geliştirdiği ve okulların hazırlayacakları web sayfalarını belirtilen standartlara uygun olarak hazırlamalarına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

- MEB'in yatırım hizmetlerini tamamen elektronik ortama taşıdığı; kendi alanında bir ilk olma özelliğini taşıyan “Yatırım İhtiyaçlarının Elektronik Ortamda Belirlenmesi ve İzlenmesi Projesi (e-DTR)”nin Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından uygulamaya konulmuştur. Proje ile MEB'e bağlı okul ve kurumların donatım ihtiyaçlarının elektronik ortamda hızlı ve sağlıklı şekilde alınmasının amaçlanmıştır.
- Eğitim kurumlarındaki bütçelerin takibini yapabilmek için yeni bir projenin hayata geçirilmiştir. TÜBİTAK'ın finansmanını karşıladığı, Hacettepe Üniversitesi'nin destek verdiği “e-Okul Bütçeleri Projesi”yle okullarda mali konulardaki tartışmaların tamamen bitirilmesi hedeflenmiştir. MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından hazırlanan proje ile okullara yapılan bağış ve katkıların da internet üzerinden takip edilmesi planlanmıştır.
- MEB Türkiye genelinde 28.813 okul ve kurumda oluşturulan 29.264 BT sınıfını halkın kullanımına açmıştır. Yeni düzenlemeyle birlikte vatandaşların kendilerine en yakın eğitim kurumundaki BT sınıfından yararlanabilmesi öngörülmüştür.
- Milli Eğitim Bakanlığı'nca, ilköğretim 4. sınıftan itibaren eğitimlerini sürdüren bütün öğrencilere e-mail adresi verilmesi planlanmaktadır. 4. sınıfı bitiren yaklaşık 10 milyon öğrenciye e-posta adresi verileceği ve her öğrencinin bu adresi lise son sınıfa kadar kullanabilmesi planlanmıştır. E-posta adresi aracılığıyla öğrencilerin mail grubu şeklinde değil, kendi arkadaşları ve öğretmenleriyle iletişim kurmaları amaçlanmıştır. Ancak, maillerin MEB tarafından denetlenmesi yönündeki düşünce kontrol amaçlı olarak iyi niyetli bir düşünce olmakla birlikte, etik olduğu söylenemez (MEB, 2007).

Milli Eğitim Bakanlığı'nca gerçekleştirilen tüm bu çalışmalarla birlikte MEB'e bağlı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen ve desteklenen projelere ilişkin çalışmalar da günümüz itibarıyla sürdürülmeye devam etmektedir.

Ülkelerin bilgi toplumu oluşturma gayretlerinin en önemli boyutunun, bilgi teknolojilerinin eğitim-öğretim uygulamalarında kullanılmaları olduğu görülmektedir. Ülkemizde gerçekleştirilen bu anlamdaki uygulamalara bakıldığında, bilgi teknolojilerinin eğitim-öğretim sürecinin hemen hemen her boyutunda kullanıldığı, gerçekleştirilen uygulamalar incelendiğinde bu yönlü çalışmaların son 10 yıllık süreçte büyük bir hız kazandığı anlaşılmaktadır. Gerçekleştirilen ve gerçekleştirilmesi planlanan tüm bu çalışmalarda bilgi teknolojilerinin kullanımına oldukça büyük bir önem verilmektedir. Bu doğrultuda, bilgi teknolojilerini tanıma ve kullanımını yaygınlaştırma konusunda en önemli görevin, çocuklarımızı ve gençlerimizi yaşama her boyutuyla hazırlamayı amaç edinmiş olan eğitim sektörüne düşmesi kaçınılmazdır. Bu sebeplerle gerek araştırmanın konusunu oluşturan ilköğretim okullarında BT sınıfları oluşturulmasına yönelik faaliyetler olsun, gerekse bilgi teknolojilerini tanıma ve kullanımını yaygınlaştırmaya yönelik diğer çalışmalar olsun tüm gayretlerin desteklenmesi gerektiği, bu anlamda bireylerin üzerlerine düşen görevleri eksiksiz yerine getirmeye çalışmaları, ayrıca gerçekleştirilen bu çalışmaların eksik yönlerini belirleyerek bu eksiklerin giderilmesi konusunda öneriler sunulması süreçte büyük önem taşımaktadır.

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analizlerinde kullanılan yöntemler üzerinde durulmuştur.

3.1. ARAŞTIRMA MODELİ

Bu araştırmada, ilköğretim okullarında oluşturulan BT sınıflarından yararlanılma durumları yönetici, öğretmen ve öğrenci görüşleri doğrultusunda betimleneceğinden genel tarama modelinden yararlanılmıştır. Araştırma genel tarama modeli kapsamında yer alan anket tekniği kullanılarak yürütülmüştür.

3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Araştırmanın evrenini Van ili kapsamında bulunan ve bünyesinde BT sınıfları olan okullar oluşturmaktadır. Bu bağlamda araştırmanın evrenini Van ili kapsamında bulunan 813 ilköğretim okulu oluşturmaktadır. Bu ilköğretimlerde öğrenim gören öğrenci sayısı ise toplam 218.571'dir. Bu okullardan toplam 31 ilköğretim okulunda BT sınıfı yoktur. Dolayısıyla Araştırma evreni 782 ilköğretim okulundan oluşmaktadır. Bu ilköğretimlerde öğrenim gören öğrenci sayısı ise Van il Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan istatistikî bilgiler doğrultusunda 218.571 olarak belirlenmiştir. Araştırmanın evren ve örneklemini tablo 3.2.1'de verilmiştir.

Tablo 3.2.1. Van ili merkez ve köyleri ile ilçelerde bulunan toplam ilköğretim okulu sayıları

Yer	İlköğretim Okulu Sayısı	BT sınıfı bulunan okul sayısı	Seçilen BT sınıfı sayısı	Öğrenci Sayısı
Van İl Merkez ve Köy İlköğretim Okulları	160	149	24	94.186
Van İline Bağlı İlçe İlköğretim Okulları	653	633	21	124.385
Genel Toplam	813	782	45	218.571

Tablo 3.2.2. Van ili merkez ve köyleri ile ilçelerden seçilen ilköğretim okulu sayıları

	Örneklem				
Yer	İlköğretim Okulu Sayısı	BT sınıfı bulunan okul sayısı	Öğrenci Sayısı	Öğretmen sayısı	Yönetici sayısı
Van İl Merkez ve Köy İlköğretim Okulları	24	149	730	375	90
Van İline Bağlı İlçe İlköğretim Okulları	21	633	630	315	60
Genel Toplam	45	782	1390	690	150

Tablo 3.2.2.'de de görüldüğü üzere Van il merkez ve köylerinden 24, Van iline bağlı ilçelerden ise 21 ilköğretim okulu örneklem kapsamına alınmıştır. Araştırma, Van ili merkez ve köylerinden seçilen 24 ilköğretim okulunda görev yapmakta olan toplam 90 yönetici, 375 öğretmen ve bu okullarda öğrenim görmekte olan 730 öğrenci; ayrıca Van iline bağlı ilçelerden şans yoluyla belirlenen 21 ilköğretim okulunda görev yapmakta olan 60 yönetici, 315 öğretmen ve bu okulların 5., 6., 7., ve 8. sınıflarında öğrenim gören 630 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Toplam olarak düşünüldüğünde araştırmanın örneklemi 45 ilköğretim okulunda öğrenim gören 1390 öğrenci, 690 öğretmen ve 150 okul yöneticisi oluşturmaktadır. Araştırma sürecinde Van il kapsamında yer alan

ilköğretim okullarından BT sınıfı bulunan okulların net öğretmen sayılarına ulaşamadığından, okullara araştırmacı tarafından bizzat gidilerek okul büyüklükleri dikkate alınıp uygulama gerçekleştirilmiştir.

Okulların seçiminde ise Van ili ve Van iline bağlı 11 ilçe arasından sosyo-ekonomik durum dikkate alınarak Van genelini temsil edecek yapıda olan Edremit, Gevaş, Çatak, Gürpınar, Muradiye, Erciş ve Bahçesaray ilçelerinden, bulundukları sosyo-ekonomik çevre şartları göz önünde bulundurularak, BT sınıfı olan 45 ilköğretim okulu şans yoluyla seçilmiştir. Seçilen ilköğretim okullarında görev yapmakta olan yöneticiler, 5. sınıfları okutan sınıf öğretmenleri ile tüm branş öğretmenleri, bu okullarda öğrenim gören 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda öğrenim gören ve araştırma kapsamında yer alan her bir ilköğretim okulundan şans yoluyla seçilen ikişer şube öğrencileri araştırma kapsamına alınmıştır. Tablo 3.2.2.'de verilmiş olup örnekleme oluşturan ilköğretim okulları ve anketlerin uygulanacağı yönetici, öğretmen ve öğrencilere ait ayrıntılı dağılımı gösteren tabloya ekler bölümünde yer verilmiştir (EK-1).

Araştırma kapsamında uygulanmak üzere ilköğretim okullarına gönderilen, dönen ve geçerli sayılan anket sayıları Tablo 3.2.3.'te verilmiştir.

Tablo 3.2.3. İlköğretim Okullarına Gönderilen, Dönen ve Geçerli Sayılan Anket Sayıları

Anket Uygulanan Gruplar	Gönderilen Anket Sayısı		Dönen Anket Sayısı		Geçerli Sayılan Anket Sayısı	
	N	%	N	%	N	%
Yönetici	150	100	112	74,6	97	64,6
Öğretmen	690	100	534	77,3	363	52,6
Öğrenci	1390	100	1311	94,3	1031	74,1

Tablo 3.2.3.'te de görüldüğü üzere, ilköğretim okullarına gönderilmiş olan yönetici anketlerinin %74,6'sının geri döndüğü, fakat %64,6'sının geçerli sayıldığı; gönderilen öğretmen anketlerinin %77,3'ü geri dönmüş ve %52,6'sı

geçerli sayılmıştır. Son olarak, gönderilen öğrenci anketlerinin %94,3 gibi büyük bir bölümü geri dönmüş olup ancak %74,1'i geçerli sayılmıştır. Evrenden alınan örneklem kapsamında uygulanan ve dönen anket sayısı dikkate alındığında örneklemin evreni temsil ettiği söylenebilir.

3.3. VERİLERİN TOPLANMASI

Araştırmanın kuramsal çerçevesinin oluşturulması ve araştırmada kullanılan anketlerin geliştirilmesinde öncelikle alan literatürü taranmış, bu kapsamda yapılan araştırmalar incelenmiştir. Ayrıca uzman görüşlerine ve uygulamanın içerisinde olana öğretmen ve ilköğretim okulu yöneticilerinin görüşlerinden de yararlanılarak madde havuzu oluşturulmuştur. Madde havuzunun oluşumundan sonra uzman desteğinde yönetici, öğretmen ve öğrenci anketlerine son şekilleri verilmiştir. Anketlerde ağırlıklı olarak likert tipi formatta oluşturulmakla birlikte sınıflama ve sıralama tipi sorulara da yer verilmiştir. Ankette, öğretmen ve öğrencilerin BT sınıflarından yararlanma biçim ve amaçları ile ilgili soruların bulunduğu kısımlar beş dereceli likert tipi olarak hazırlanmış ve uygulanmıştır. Anketin uygulanacağı grubun sınırlı oluşu ve zaman sorunu nedeniyle güvenilirlik analizi asıl uygulama üzerinde yapılmıştır. Bu uygulama verileri dikkate alınarak yapılan güvenilirlik analizi sonucunda Öğretmen anketi Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0.97, öğrenci anketi Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0.88 olarak belirlenmiştir. Yönetici anketi sınıflama tipi olduğundan güvenilirlik hesaplama yoluna gidilmemiş, uzman görüşüyle yetinilmiştir. Araştırma kapsamında uygulanan anketler EK 2'de verilmiştir.

Gerekli incelemelerin yapılması ve uzman görüşlerinin alınması sonrasında son halini alan üç ayrı anket, örnekleme alınan tüm yönetici, öğretmen ve öğrencilere uygulanmıştır.

3.4. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ VE YORUMLANMASI

Araştırma sonucu anket uygulamalarından elde edilen veriler SPSS 10.0 paket programında olmak üzere 97 yönetici, 363 öğretmen ve 1031 öğrenci anketine ait veriler programa girilerek veri seti oluşturulmuştur. Anketlerin birinci bölümündeki kişisel bilgilerle ilgili bilgilere ilişkin veriler sınıflama ölçeği tipinde oldukları için, elde edilen verilere ait frekans ve yüzde değerleri hesaplanmış, sonuçlar tablolaştırılarak yorumlanmıştır. Yönetici anketinin tamamında veriler sınıflama ve sıralama tipinde olduğu için, bu ankete ilişkin tüm sorularda da yine frekans ve yüzde dağılımlar alınarak yorumlamaya gidilmiştir.

Öğretmen ve öğrenci anketlerinin ikinci bölümlerinde yer alan BT sınıflarından yararlanma biçim ve amaçlarını belirlemeye yönelik soruların araştırmanın alt amaçları doğrultusunda çözümlenmesinde dağılımları betimlemede frekans (f) ve yüzde (%)’den, bağımlı değişkenlerin bağımsız değişkenlerle olan ilişkisini ortaya koymak için ise non-parametrik testlerden olan Kay-Kare testinden yararlanılmıştır. Anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmıştır. Anlamlı ilişki çıkması durumunda farkın kaynağına ilişkin yorumlar, ulaşılan % değerlerin dağılımı dikkate alınarak yapılmıştır.

Çözümlenen veriler alt amaçlar doğrultusunda gruplandırılarak tablolara dönüştürülmüş ve araştırma amaçları doğrultusunda yorumlanmıştır.

4. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırmaya katılan yönetici, öğretmen ve öğrencilerin genel dağılım özellikleri ve araştırmanın diğer alt amaçlarına ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

4.1. ARAŞTIRMAYA KATILAN YÖNETİCİ, ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE İLİŞKİN DAĞILIM

Tablo 4.1.1. Yönetici dağılımları

Sorular		f	%
Cinsiyet	Erkek	87	89,7
	Bayan	10	10,3
	Toplam	97	100,0
Kıdem	1-5 Yıl	49	50,5
	6-10 Yıl	11	11,3
	11-15 Yıl	12	12,4
	16 Yıl ve Üstü	12	12,4
	Toplam	84	86,6
	Cevapsız	13	13,4
	Genel Toplam	97	100,0
Okul Türü	Normal	85	87,6
	Yatılı-PIO	12	12,4
	Toplam	97	100,0

Tablo 4.1.1. incelendiğinde, araştırma kapsamında görüşleri alınan toplam 97 yöneticinin %10,3'ünün bayan, %89,7'sinin erkek olduğu; yöneticilerin %50,5'inin 1-5 yıl arası kıdeme, %11,3'ünün 6-10 yıl arası kıdeme, %12,4'ünün 16 yıl ve üstü kıdeme sahip oldukları görülmektedir. Ayrıca

araştırmada görüşü alınan yöneticilerin %87,6'sının normal ilköğretim okullarında, %12,4'ünün ise yatılı ve pansiyonlu ilköğretim okullarında görev yaptıkları belirlenmiştir.

Tablo 4.1.2. Yöneticilerin bilgisayara sahip olma ve bilgisayar kullanma sürelerine ait dağılım

Sorular		f	%
Kendinize ait bilgisayarınız var mı?	Evet	66	68,0
	Hayır	31	32,0
	Toplam	97	100,0
Kaç yıldır bilgisayar kullanıyorsunuz?	1-5 yıl	38	39,2
	6-10 yıl	42	43,3
	11- 15 yıl	12	12,4
	Toplam	92	94,8
	Cevapsız	5	5,2
	Genel toplam	97	100,0

Tablo 4.1.2. incelendiğinde, yöneticilere yönlendirilen “Kendinize ait bilgisayarınız var mı?” sorusuna yöneticilerin %68’inin “Evet”, %32’sinin “Hayır” cevabını verdiği görülmektedir. Ayrıca, “Kaç yıldır bilgisayar kullanıyorsunuz?” sorusuna verilen cevaplardan yöneticilerin %39,2’sinin 1-5 yıl aralığında, %43,3’ünün 6-10 yıl aralığında, %12,4’ünün 11-15 yıl aralığında olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4.1.3. Yöneticilerin öğretim teknolojileri konusunda eğitim alma durumları ve eğitim alınan yerlere ait dağılım

Sorular		f	%
Öğretim teknolojileri konusunda herhangi bir eğitim aldınız mı?	Evet	73	75,3
	Hayır	24	24,7
	Toplam	97	100,0

Tablo 4.1.3.Devam

Sorular		f	%
Nerede eğitim aldınız?	Lisans eğitimi	11	15,1
	Lisans üstü eğitim	1	1,4
	MEB Hizmet içi eğitim kursları	52	71,2
	Lisans-Hizmetiçi eğitimi	7	9,6
	Lisansüstü- Hizmetiçi eğitimi	2	2,7
	TOPLAM	73	100

Tablo 4.1.3. incelendiğinde, yöneticilerin %75,3'ünün öğretim teknolojileri konusunda eğitim aldıkları, %24,7'sinin ise bu konuda herhangi bir eğitim almadıkları görülmektedir. Eğitim alınan yerler içinde en yüksek oranın %71,2 değeri ile MEB Hizmet İçi Eğitim Kursları'na ait olduğu belirlenmiştir. Bu değeri %15,1 ile Lisans Eğitimi takip etmektedir. Lisans eğitimi sonrasında bir de hizmet içi eğitim yoluyla eğitim alanların oranı ise %9,6'dır. Bu durum öğretmenlerin ağırlıklı olarak hizmet içi eğitim programlarında yetiştirilmeye çalışıldığını göstermektedir. Her ne kadar lisan programlarında konuya ilişkin dersler yer almış olsa da uygulamanın son on yıllık süreçte ağırlık kazanması, lisans düzeyinde eğitim alma oranının düşük çıkmasında bir etken olabilir.

Tablo 4.1.4. Okul mevcutlarına ve BT sınıflarında yer alan bilgisayar sayılarına ait dağılım

Sorular		f	%
Öğrenci mevcudunuz ne kadar?	100-750	33	34,0
	751-1500	39	40,2
	1501-Üstü	21	21,6
	Toplam	93	95,9
	Cevapsız	4	4,1
	Genel Toplam	97	100,0

Tablo 4.1.4. Devam

Sorular		f	%
BT sınıfınızda çalışır ve küçük onarımlarla çalışır hale getirilebilir toplam kaç bilgisayar var?	5-15	26	26,8
	16-25	51	52,6
	26-Üstü	16	16,5
	Toplam	93	95,9
	Cevapsız	4	4,1
	Genel Toplam	97	100,0

Tablo 4.1.4. incelendiğinde, araştırma kapsamında yer alan okullardan %34'ünün öğrenci mevcutlarının 100-750 arasında, %40,2'sinin 751-1500 arasında ve %21,6'sının ise 1501-üstü arasında olduğu görülmektedir, 4 yönetici okul mevcudunu belirtmemiştir. BT sınıfında halihazırda çalışır olan ve küçük onarımlarla çalışır hale getirilebilir toplam bilgisayar sayısı ile ilgili olarak yöneticilerden %26,8'i 5-15 arası, %52,6'sı 16-25 arası, %16,5'i ise 26-üstü şeklinde görüş belirtmişlerdir. Genel olarak bakıldığında okulların çoğunluğunun 16 ve üstü sayıda bilgisayar sahibi oldukları söylenebilir.

Tablo 4.1.5. Öğretmen dağılımları

Sorular		f	%
Cinsiyet	Erkek	213	58,7
	Bayan	150	41,3
	Toplam	363	100,0
Kıdem	1-5	167	46,0
	6-10	117	32,2
	11 ve üstü	79	21,8
	Toplam	363	100,0
Okul Türü	Normal	320	88,2
	Yatılı-PIO	43	11,8
	Toplam	363	100,0

Tablo 4.1.5. incelendiğinde, araştırma kapsamında yer alan öğretmenlerden %58,7'sini erkek, %41,3'ünü ise bayan öğretmenlerden oluştuğu görülmektedir. Öğretmenlerin en yüksek düzeyde olmak üzere %46,0'sının 1-5 yıl arası kıdeme sahip oldukları belirlenmiştir, Yine araştırma kapsamında yer alan öğretmenlerin %32,2'sinin 6-10 yıl arası kıdeme, %21,8'inin ise 11 yıl ve üstü kıdeme sahip oldukları bulunmuştur. Ayrıca anket yolu ile görüşü alınan öğretmenlerin %88,2'sinin normal ilköğretim okullarında ve %11,8'inin ise yatılı veya pansiyonlu ilköğretim okullarında görev yaptıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 4.1.6. Öğretmenlerin öğretim alanları

Öğretim Alanları	f	%
Sınıf Öğretmenliği	148	40,8
Sosyal Bilimler	44	12,1
Fen Bilimleri	42	11,6
Yabancı Dil	34	9,4
Türkçe	21	5,8
Görsel Sanatlar	15	4,1
Beden Eğitimi	12	3,3
Bilgisayar	12	3,3
Matematik	11	3,0
Teknoloji ve Tasarım	8	2,2
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	7	1,9
Rehber Öğretmen	4	1,1
El Sanatları Öğretmenliği	3	,8
Müzik	2	,6
Toplam	363	100,0

Tablo 4.1.6. incelendiğinde, araştırma kapsamında yer alan öğretmenlerin öğretim alanlarına göre dağılımlarında en yüksek oranın %40,8 ile Sınıf Öğretmenliğine ait olduğu görülmektedir. Bu oranı %12,1 ile Sosyal Bilimler ve sonrasında %11,6 ile Fen Bilimleri alanları izelmektedir. Fen Bilimleri öğretim alanını sırasıyla %9,4 ile Yabancı Dil, %5,8 ile Türkçe ve %4,1 ile Görsel Sanatların takip ettiği görülmektedir. Görsel Sanatlar öğretim alanını ise düşük

oranlarda da olsa Beden Eğitimi, Bilgisayar, Matematik, Teknoloji ve Tasarım, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Rehber Öğretmenlik, El Sanatları Öğretmenliği ve son olarak Müzik Öğretmenliği izlemektedir.

Tablo 4.1.7. Öğretmenlerin bilgisayara sahip olma, bilgisayar kullanma ve bilgisayar kullanım sürelerine ait dağılım

Sorular		f	%
Kendinize ait bilgisayarınız var mı?	Evet	265	73,0
	Hayır	98	27,0
	Toplam	363	100,0
Bilgisayar kullanıyor musunuz?	Evet	329	90,6
	Hayır	34	9,4
	Toplam	363	100,0
Kaç yıldır bilgisayar kullanıyorsunuz?	1-5 yıl	183	50,4
	6-10 yıl	124	34,2
	11 yıl ve üstü	22	6,1
	Cevapsız	34	9,4
	Genel toplam	363	100,0

Tablo 4.1.7. incelendiğinde, öğretmen grubuna yönlendirilen “Kendinize ait bilgisayarınız var mı?” sorusuna verilen cevaplarda, öğretmenlerin %73’ünün kendine ait bir bilgisayarı olduğu, %27’sinin ise kendisine ait bir bilgisayarının olmadığı; öğretmenlerin %90,6 gibi büyük bir oranla bilgisayar kullandıkları, geriye kalan %9,4’lük bölümün bilgisayar kullanmadıkları görülmektedir. Ayrıca “Kaç yıldır bilgisayar kullanıyorsunuz?” sorusuna verilen cevaplar incelendiğinde, en önemli aralığı %50,4’lük değeri ile 1-5 yıl aralığının oluşturduğu, %34,2’lik bölümün 6-10 yıl aralığında olduğu ve %6,1’lik bölümün

ise 11 yıl ve üstü aralığını oluşturduğu görülmektedir. Öğretmelerin %9,4' bu soruya cevap vermemişleridir.

Özellikle son beş yıllık dönem içerisinde bilgisayar kullanımında artış olması, bilgisayarların gerek resmi kurum ve kuruluşlarda ve gerekse özel kurum ve kuruluşlarda giderek yaygınlaşması, bilgisayar fiyatlarındaki aşağı çekilme ve özellikle MEB bünyesindeki işlemlerin bilgisayardan takibi zorunluluğu öğretmenler için güdüleyici bir etmen olmuş olabilir.

Tablo 4.1.8. Öğretmenlerin öğretim teknolojileri konusunda eğitim alma durumları ve eğitim alınan yerlere ait dağılım

Sorular		f	%
Öğretim teknolojileri konusunda herhangi bir eğitim aldınız mı?	Evet	288	79,3
	Hayır	75	20,7
	Toplam	363	100,0
Nereden aldınız?	MEB Hizmet içi eğit. kursları	135	46,9
	Lisans eğitimi	70	24,3
	Birden fazla eğitim programına katılan	61	21,2
	Kişisel çabalar	17	5,9
	Lisans üstü eğitim	5	1,7
	Toplam	288	100,0

Tablo 4.1.8. incelendiğinde, öğretmen grubunun %79,3'lük büyük bir bölümünün öğretim teknolojileri konusunda eğitim aldıkları, %20,7'lik bölümünün ise öğretim teknolojileri konusunda herhangi bir eğitim almadıkları görülmektedir. Öğretmenlere öğretim teknolojileri konusunda nerede eğitim aldıklarına dair sorulan soruya verilen cevaplara bakıldığında %46,9'luk oran ile MEB hizmet içi eğitim kurslarında eğitim aldıkları, bunu %24,3 ile Lisans eğitiminin izlediği görülmektedir. Ayrıca Tablo 4'te yer alan bilgiler değerlendirildiğinde görülmektedir ki, öğretmenlerin sadece %1,7'lik bir bölümü

lisansüstü eğitim ile öğretim teknolojileri konusunda eğitim almaktadırlar. Kişisel çabalarıyla eğitim alanların oranı ise %5,9'dur.

Özellikle 1980'li yıllarda bilgisayar destekli eğitime geçiş sürecinden sonra MEB öğretmen eğitimini gerçekleştirmek amacıyla üniversitelerden destek alarak formatör öğretmen eğitim programları düzenlemiştir. Diğer taraftan özellikle öğretmen yetiştiren eğitim fakültelerinin programlarında zorunlu bilgisayar dersi okutulmasına yönelik girişimlerde bulunulmuştur. Bu nedenlerle öğretmenlerin doğal olarak büyük bir kısmı MEB hizmet içi eğitim programları ve lisans programları sırasında bilgisayar eğitimi almış bulunmaktadırlar.

Tablo 4.1.9. Öğrenci dağılımları

Sorular		f	%
Cinsiyetiniz	Kız	478	46,4
	Erkek	553	53,6
	Toplam	1031	100,0
Sınıfınız	5. Sınıf	269	26,1
	6. Sınıf	230	22,3
	7. Sınıf	234	22,7
	8. Sınıf	298	28,9
	Toplam	1031	100,0
Yaşadığınız Yer	İl	594	57,6
	İlçe	241	23,4
	Köy	196	19,0
	Toplam	1031	100,0
Okul Türünüz	Normal	889	86,2
	Yatılı-PİO	142	13,8
	Toplam	1031	100,0

Tablo 4.1.9. incelendiğinde, araştırmaya %46,4'ü kız, %53,6'sı erkek olmak üzere toplam 1031 öğrencinin katıldığı; öğrencilerin %26,1'inin 5. Sınıf öğrencisi, %22,3'ünün 6. Sınıf öğrencisi, %22,7'sinin 7. Sınıf öğrencisi ve %28,9'unun 8. Sınıf öğrencisi olduğu görülmektedir. Yaşadıkları yer (okulun

bulunduğu yerleşim birimi) bakımından öğrencilerin %57,6'sının İl merkezinde, %23,4'ünün İlçe'de, %19'unun ise Köy'de oldukları; ayrıca öğrencilerin %86,2'sinin normal ilköğretim okullarında, %13,8'inin ise Yatılı veya Pansiyonlu ilköğretim okullarında öğrenimlerine devam ettikleri görülmektedir.

Tablo 4.1.10. Öğrencilerin BT sınıfından yararlandıkları dersler

I. Öncelik			II. Öncelik			III. Öncelik		
Dersler	f	%	Dersler	f	%	Dersler	f	%
Bilgisayar	290	28,1	Fen ve Teknoloji	207	20,1	Fen ve Teknoloji	113	11,0
Fen ve Tek.	271	26,3	Sosyal Bilg.	129	12,5	Sosyal Bilg.	111	10,8
Matematik	127	12,3	Türkçe	103	10,0	Türkçe	101	9,8
Türkçe	108	10,5	Matematik	91	8,8	Matematik	92	8,9
Sosyal Bilg.	74	7,2	Bilgisayar	83	8,1	Bilgisayar	79	7,7
Dersler	f	%	Dersler	f	%	Dersler	f	%
İngilizce	25	2,4	Tekn. ve Tasarım	48	4,7	Tekn. ve Tasarım	52	5,0
Tekn. ve Tasarım	20	1,9	Din K. ve A. Bilg.	40	3,9	Din K. ve A. Bilg.	51	4,9
Din K. ve A. Bilg.	18	1,7	İngilizce	32	3,1	İngilizce	36	3,5
İnkılap Tarihi	12	1,2	Sanat Etkinlikleri	19	1,8	Müzik	26	2,5
Görsel Sanatlar	10	1,0	Görsel Sanatlar	18	1,7	Görsel Sanatlar	23	2,2
Müzik	5	,5	İnkılap Tarihi	13	1,3	Beden Eğitimi	13	1,3
Beden Eğitimi	2	,2	Müzik	7	,7	İnkılap Tarihi	9	,9
Vat. ve İns. Hak.	1	,1	Beden Eğitimi	6	,6	Rehberlik	7	,7
Rehberlik	1	,1	Vat. ve İns. Hak.	2	,2	Vat. ve İns. Hak.	6	,6
-	-	-	Rehberlik	2	,2	Trafik ve İlk Yar.	5	,5
-	-	-	-	-	-	Sanat Etkin.	2	,2
Kullanılmıyor	67	6,5		231	22,4		305	29,6
Genel Toplam	1031	100,0		1031	100,0		1031	100,0

Tablo 4.1.10. incelendiğinde, öğrencilerin BT sınıfından yararlanılan derslerin başında yer alan ilk tercihleri %28,1'lik oran ile “Bilgisayar” dersinin

geldiği, bunu %26,3'lük oran ile “Fen ve Teknoloji” dersinin, %12,3'lük oran ile “Matematik” dersinin ve %10,5'lik oran ile “Türkçe” dersinin izlediği görülmektedir. Bu dağılımı %7,2 oran ile “Sosyal Bilgiler”, %2,4 oran ile “İngilizce”, %1,9 oran ile “Teknoloji ve Tasarım”, %1,7 oran ile “Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi”, %1,2 oran ile “İnkılap Tarihi” derslerinin izlediği, İnkılap Tarihi dersini ise sırasıyla Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi, Rehberlik ve Vatandaşlık ve İnsan Hakları derslerinin takip ettiği görülmektedir.

Öğrencilerin ikinci tercihleri esas alındığında, (Tablo 4.1.10). BT sınıfından yararlanan derslerin başında %20,1'lik oran ile “Fen ve Teknoloji” dersinin geldiği, bu dersi %12,5 oran ile “Sosyal Bilgiler” dersinin, %10 oran ile “Türkçe” dersinin, %8,8 oran ile “Matematik” dersinin ve %8,1'lik oran ile “Bilgisayar” dersinin izlediği görülmektedir. Bilgisayar dersini %4,7 değeri ile “Teknoloji ve Tasarım”, %3,9 değeri ile “Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi”, %3,1 değeri ile “İngilizce”, %1,8 değeri ile “Sanat Etkinlikleri”, %1,7 değeri ile “Görsel Sanatlar”, %1,3 değeri ile “İnkılap Tarihi” dersinin izlediği, İnkılap Tarihi dersini ise sırasıyla Müzik, Beden Eğitimi, Rehberlik ve Vatandaşlık ve İnsan Hakları derslerinin izlediği görülmektedir.

Öğrencilerin son tercihleri olan üçüncü tercihleri esas alındığında (Tablo 4.1.10)., BT sınıfından yararlanan derslerin başında %11 değeri ile “Fen ve Teknoloji” dersinin geldiği, bunu %10,8 değeri ile “Sosyal Bilgiler” dersinin, %9,8 değeri ile “Türkçe” dersinin, %8,9 değeri ile “Matematik” dersinin izlediği görülmektedir. Matematik dersini %7,7 değeri ile “Bilgisayar” dersinin, %5 değeri ile “Teknoloji ve Tasarım” dersinin, %4,9 değeri ile “Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi” dersinin, %3,5 değeri ile “İngilizce” dersinin, %2,5 değeri ile “Müzik” dersinin, %2,2 değeri ile “Görsel Sanatlar” dersinin, %1,3 değeri ile “Beden Eğitimi” dersinin izlediği, Beden Eğitimi dersini sırasıyla İnkılap Tarihi, Rehberlik, Vatandaşlık ve İnsan Hakları, Trafik ve İlk Yardım ve Sanat Etkinlikleri derslerinin izlediği görülmektedir.

Tablo genel olarak incelendiğinde BT sınıfından öncelikle Bilgisayar başta olmak üzere Fen ve Teknoloji, Matematik ve Türkçe derslerinde yararlanıldığı görülmektedir. Uygulamalı ve sanat ağırlıklı derslerde ise yararlanılma oranı çok düşüktür.

Milli Eğitim Bakanlığı'nca ilköğretim programlarında yapılan değişiklikler sonrasında 4. ve 5. sınıflar da dahil olmak üzere 6, 7 ve 8. sınıfların tümünde Bilgisayar dersi yer almakta olup, bu ders seçmeli ders olarak sunulmaktadır. Her ilköğretim okulunda mutlaka bir BT sınıfı oluşturulmasına yönelik çalışmaların bir sonucu olarak okullar laboratuvarı hazır olan bir dersin seçmeli olarak okutulmasını tercih ediyor olabilirler. Bu dersi seçme şansının öğrencilere verildiği okullarda ise öğrencilerin bilgisayara olan ilgilerinin yüksek olmasının bu derste BT sınıfından daha fazla yararlanmalarını sağladığı söylenebilir.

Fen ve Teknoloji, Matematik ve Türkçe derslerinde BT sınıflarından daha fazla yararlanılıyor olması ise diğer derlere oranla daha çok bu derslere ilişkin eğitim yazılımlarının ve diğer görsel materyallerin var olması, öğretmenlerin bu hazır materyaller ile dersi daha kolay yürütüyor olmalarından kaynaklandığı düşünülebilir.

4.2. BT SINIFLARINDAN YARARLANILMA DURUMLARINA İLİŞKİN YÖNETİCİ GÖRÜŞLERİNE BAĞLI BULGU VE YORUMLAR

Tablo 4.2.1. Okul dışından kimselerin BT sınıfından yararlanma durumlarına ilişkin yönetici görüşleri ve bu konuda yapılan girişimlere ait dağılım

Sorular		f	%
Bilgi teknolojisi sınıfınızı okul dışından kimselerin kullanımına açtınız mı?	Evet	56	57,7
	Hayır	41	42,3
	Toplam	97	100,0

Tablo 4.2.1. Devam

Sorular		f	%
Bilgi teknolojisi sınıfından okul dışından bireylerin yeterince yararlandığını düşünüyor musunuz?	Hayır	72	74,2
	Evet	25	25,8
	Toplam	97	100,0
Bilgi teknolojisi sınıfından yararlanılma düzeyini artırmak için girişimleriniz oldu mu?	Evet	60	61,9
	Hayır	37	38,1
	Toplam	97	100,0
Girişimleriniz neler oldu?	Açık bulundurmak için öğretmen görevlendirdik.	34	35,1
	Öğrencilerin daha çok yararlanmalarını sağlamak amacıyla özel toplantılar düzenledik.	31	32,0
	Bilgisayar kullanmayı bilmeyen öğretmenlerimize eğitim programları düzenledik.	24	24,7

Tablo 4.2.1. incelendiğinde, araştırma kapsamında anket uygulanan yöneticilerin %57,7’sinin “BT sınıfınızı okul dışından kimselerin kullanımına açtınız mı?” sorusuna “Evet”, %42,3’ünün ise aynı soruya “Hayır” cevabını verdikleri görülmektedir. Yöneticilerin %61,9’unun BT sınıfından yararlanılma düzeyini artırmak için girişimlerinin olduğu, %38,1’inin ise BT sınıfından yararlanılma düzeyini artırmak için herhangi bir girişimlerinin olmadığı görülmektedir. BT sınıfından yararlanılma düzeyini artırmak için yapılan girişimlerin dağılımına bakıldığında yöneticilerin %35,1’inin BT sınıfını açık bulundurmak için öğretmen görevlendirdikleri, %32’sinin öğrencilerin BT sınıfından daha çok yararlanmalarını sağlamak amacıyla özel toplantılar düzenledikleri, %24,7’sinin ise bilgisayar kullanmayı bilmeyen öğretmenler için eğitim programları düzenledikleri belirlenmiştir.

İlköğretim okullarında oluşturulan BT sınıflarının kullanım esaslarına ilişkin belirsizlikler olması, ayrıca bu sınıflardan okul dışından kimselerin nasıl yararlandırılacağına ilişkin belirgin ilkelerin olmayışı, uygulamanın hedefine ulaşmasında engel oluşturmaktadır denilebilir.

Tablo 4.2.2. BT sınıfı uygulamaları ve donanımına ilişkin yönetici görüşlerine ait dağılım

Sorular		f	%
BT sınıfındaki tüm bilgisayarlardan internete bağlanılabiliyor mu?	Evet	75	77,3
	Hayır	20	20,6
	Toplam	95	97,9
	Cevapsız	2	2,1
	Genel Toplam	97	100,0
BT sınıfını “bilgisayar” dersleri dışında da açık bulunduruyor musunuz?	Evet	64	66,0
	Hayır	33	34,0
	Toplam	97	100,0
BT sınıfında öğrencilerinizin ve öğretmenlerinizin kullanabilecekleri eğitim yazılımı, eğitsel içerikli VCD/DVD var mı?	Evet, var.	30	30,9
	Var ama yeterli değil.	41	42,3
	Hiç yok.	25	25,8
	Toplam	96	99,0
	Cevapsız	1	1,0
	Genel Toplam	97	100,0
BT sınıfında “eğitim yazılımı”, eğitsel içerikli VCD/DVD var ise içerik konunun daha iyi öğrenilmesine destek olabilecek nitelikte mi?	Evet	14	14,4
	Kısmen	48	49,5
	Hayır	9	9,3
	Toplam	71	73,2
	Cevapsız	26	26,8
	Genel Toplam	97	100,0

Tablo 4.2.2. incelendiğinde “BT sınıfındaki tüm bilgisayarlardan internete bağlanılabiliyor mu?” sorusuna yöneticilerin %77,3’ünün “Evet”, %20,6’sının “Hayır” cevabını verdikleri, %2,1’inin ise soruyu cevaplandırmadığı görülmektedir. Yönetici anketinin 13. sorusuna verilen cevaplara ait dağılım incelendiğinde yöneticilerin %66’sının BT sınıfını “bilgisayar” dersleri dışında açık bulundurdıkları, %34’ünün BT sınıfını “bilgisayar” dersleri dışında açık bulundurmadıkları görülmektedir.

Tablo 4.2.2. incelendiğinde, yöneticilerin “BT sınıfında öğrencilerinizin ve öğretmenlerinizin kullanabilecekleri eğitim yazılımı, eğitsel içerikli VCD/DVD var mı?” sorusuna %30,9’unun “Evet, var.” cevabını, %42,3’ünün “Var ama yeterli değil.” cevabını, %25,8’inin “Hayır, yok.” cevabını verdikleri belirlenmiştir. Yöneticilerin %1’inin ise bu soruyu cevaplandırmadıkları

görülmektedir. BT sınıfı donanımına yönelik diğer bir soru olan “BT sınıfında eğitim yazılımı, eğitsel içerikli VCD/DVD var ise içerik konunun daha iyi öğrenilmesine destek olabilecek nitelikte mi?” sorusuna yöneticilerin %16,5’i “Evet”, %54,6’sı “Kısmen”, %15,5’i “Hayır” cevabını vermişlerdir. Yöneticilerin %13,4’ü bu soruyu cevaplandırmamıştır.

İlköğretim okullarında oluşturulan BT sınıflarının büyük bir çoğunluğunun, bu okullarda önceki yıllarda kullanılan bilgisayar laboratuvarlarının BT sınıfları şartlarına uygun hale getirilmesi çabası sonucu oluşturuldukları düşünülürse, BT sınıflarında yer alan bazı bilgisayarlardan internete bağlanamamasının sebebi bilgisayarların donanım özelliklerinin eski ve yetersiz olmasından, uzun süre kullanılmalarından kaynaklanan arızalanmalar olması veya bilgisayarlara ait ek donanımlara ilişkin eksiklikler olabileceği düşünülmektedir. Aynı düşünceden hareketle, bilgisayarların bozulabileceği, bilgisayarlara ait ek donanımların zarar görebileceği veya kaybolabileceği gibi endişeler ile BT sınıfları Bilgisayar dersleri dışında açık bulundurulmuyor olabilir.

Öğrencilerin ve öğretmenlerin ders işlenişinde yararlanabilecekleri öğretim yazılımları veya eğitsel içerikli VCD/DVD’lerin, uygulamanın başladığı dönemlerde yoğun bir alıcı profili bulamıyor olması, yeni bir çalışma alanı olması nedeni ile maliyetlerinin yüksek olması gibi sebeplerden dolayı BT sınıflarında eğitim yazılımı veya eğitsel içerikli VCD/DVD’lerin yeterli görülmediği düşünülebilir. Ayrıca BT sınıflarının oluşturulması faaliyetleri ile hız kazanan ve her geçen gün daha etkili yazılımlar oluşturan firma sayısında sınırlı artış olması ve bu durumun eğitim yazılımı üretimine yansımaları, ayrıca BT sınıflarında kullanılan eğitim yazılımı veya eğitsel içerikli VCD/DVD’lerde içeriğin konunun daha iyi öğrenilmesine destek sunacak nitelikte olmaması kullanım oranında düşüşe neden olmuş olabilir.

Tablo 4.2.3. Öğretmenlerin BT sınıfından yararlanma durumları ve yararlanmama nedenlerine ilişkin yönetici görüşlerine ait dağılım

Sorular		f	%
Öğretmenlerinizin BT sınıfından yeterince yararlandığını düşünüyor musunuz?	Hayır	68	70,1
	Evet	29	29,9
	Toplam	96	99,0
Öğretmenlerinizin BT sınıfından yeterince yararlandığını düşünmüyorsanız bunun nedeni sizce ne olabilir?			
	Nedenler	f	%
İlk tercihlerin kullanıldığı seçeneklere ilişkin dağılım	Yeni teknolojilere ilgi duymamaları	18	18,6
	Ders programının uygun olmaması	17	17,5
	Ortamin uygun olmaması	16	16,5
	Bizim yeterince olanak sunamamamız	4	4,1
	Bilgi teknolojilerinde kullanabilecekleri materyal olmayışı	3	3,1
	Bilgi teknolojilerini kullanmayı bilmemeleri	2	2,1
	Araç-gereçlerin bozulması endişesi	1	1,0
	Toplam	61	62,9
İkinci tercihlerin kullanıldığı seçeneklere ilişkin dağılım	Bilgi teknolojilerini kullanmayı bilmemeleri	9	9,3
	Ders programının uygun olmaması	8	8,2
	Bizim yeterince olanak sunamamamız	6	6,2
	Ortamin uygun olmaması	6	6,2
	Bilgi teknolojilerinde kullanabilecekleri materyal olmayışı	4	4,1
	Araç-gereçlerin bozulması endişesi	3	3,1
	Toplam	36	37,1
Üçüncü tercihlerin kullanıldığı seçeneklere ilişkin dağılım	Bilgi teknolojilerini kullanmayı bilmemeleri	7	7,2
	Araç-gereçlerin bozulması endişesi	4	4,1
	Ders programının uygun olmaması	3	3,1
	Bilgi teknolojilerinde kullanabilecekleri materyal olmayışı	1	1,0
	Toplam	15	15,5
Dördüncü tercihlerin kullanıldığı seçeneklere ilişkin dağılım	Bilgi teknolojilerini kullanmayı bilmemeleri	5	5,2
	Bizim yeterince olanak sunamamamız	1	1,0
	Bilgi teknolojilerinde kullanabilecekleri materyal olmayışı	1	1,0
	Toplam	7	7,2
Beşinci tercihlerin kullanıldığı seçeneklere ilişkin dağılım	Bilgi teknolojilerinde kullanabilecekleri materyal olmayışı	2	2,1
Altıncı tercihlerin kullanıldığı seçeneklere ilişkin dağılım	Öğretmenlerin kendilerine ait bilgisayarlarının olması	5	5,2
	Öğretmenlerin isteksiz oluşu	3	3,1
	Bilgisayarların günün koşullarına cevap verememesi	2	2,1
	Bilgisayar sayısının yetersiz oluşu	1	1,0
	Toplam	11	11,3

Tablo 4.2.3. incelendiğinde, yöneticilerin %29,9'unun, öğretmenlerinin BT sınıfından yeterince yararlandıklarını düşündükleri, %69,1'inin ise, öğretmenlerinin BT sınıfından yeterince yararlanmadıklarını düşündükleri görülmektedir.

Öğretmenlerinin BT sınıfından yeterince yararlanmadığını düşünen yöneticilerin %18,6'sı öğretmenlerin “Yeni teknolojilere ilgi duymamaları”nı neden olarak görürken; %16,5'i “Ortamin uygun olmaması”nı, %17,5'inin ise “Ders programının uygun olmaması”nı neden olarak gördükleri belirlenmiştir. Yönetici görüşleri incelendiğinde “Bilgi teknolojilerini kullanmayı bilmemeleri” ve “Bizim yeterince olanak sunamamamız” nedenlerine ilişkin yüzdeliklerin de önemli oranlarda olduğu göze çarpmaktadır.

Bilgi teknolojilerini tanıma ve kullanımını yaygınlaştırmaya yönelik faaliyetlerin son 10 yıl içerisinde ağırlık kazanmaya başlamasından dolayı öğretmenlerin yeni teknolojilere ilgi duymadıkları veya bilgi teknolojilerini kullanmayı bilmedikleri düşünülüyor olabilir. Ayrıca, oluşturulan BT sınıflarının büyük bir çoğunluğunun eski Bilgisayar laboratuvarlarının değişimi ile oluşturulmalarından dolayı ortamın uygun olmadığı veya yönetimin bu sebeplerle olanak sunamadığı düşünülebilir.

Tablo 4.2.4. Öğrencilerin BT sınıfından yararlanma durumları ve yararlanmama nedenlerine ilişkin yönetici görüşlerine ait dağılım

Sorular		f	%
Öğrencilerinizin BT sınıfından yeterince yararlandığını düşünüyor musunuz?	Hayır	50	51,5
	Evet	47	48,5
	Toplam	97	100,0
Öğrencilerinizin BT sınıfından yeterince yararlandığını düşünmüyorsanız bunun nedeni sizce ne olabilir?			
Nedenler		f	%
Ortamın yetersiz oluşu		29	29,9
Ders programının uygun olmaması		19	19,6

Tablo 4.2.4. Devam

Nedenler	f	%
Bilgi teknolojilerinden nasıl yararlanabileceklerini bilmemeleri	13	13,4
Yeni teknolojilere ilgi duymamaları	10	10,3
Bizim yeterince olanak sunamamamız	9	9,3
Araç-gereçlerin bozulması endişesi	9	9,3
Bilgi teknolojilerinde kullanabilecekleri materyal olmayışı	8	8,2
Bilgisayar sayısının yetersiz oluşu	2	2,1
Öğretmen yetersizliği	1	1,0
Bilgisayarların günün koşullarına cevap verememesi	1	1,0
Ders sayısının yetersiz oluşu	1	1,0
Bilgisayar öğretmenin olmaması	1	1,0
Öğrencilerin isteksiz oluşu	1	1,0

Tablo 4.2.4. incelendiğinde, yöneticilerin %48,5’inin öğrencilerin BT sınıfından yeterince yararlandıklarını düşündüğü, %51,5’inin ise öğrencilerin BT sınıfından yeterince yararlanmadıklarını düşündükleri görülmektedir. Yöneticilere bu sorunun devamında, öğrencilerin BT sınıfından yeterince yararlanmama sebeplerinin neler olabileceğine dair görüşleri sorulmuş, bu soruya verilen yönetici cevaplarına ait dağılıma Tablo 4.2.4.’te yer verilmiştir.

Tablo 4.2.4. incelendiğinde, “Yeni teknolojilere ilgi duymamaları” seçeneğinde oluşan yoğunluğun yüzdelik değerinin %10,3 olduğu, “Ortamın yetersiz oluşu” seçeneğinin %29,9, “Ders programının uygun olmaması” seçeneğinin %19,6, “Bizim yeterince olanak sunamamamız” ve “Araç-gereçlerin bozulması endişesi” seçeneklerinin her birinin %9,3, “Bilgi teknolojilerinden nasıl yararlanabileceklerini bilmemeleri” seçeneğinin %13,4 ve “Bilgi teknolojilerinde kullanabilecekleri materyal olmayışı” seçeneğinin %8,2 olduğu görülmektedir.

İlköğretim okullarında öğrenim görmekte olan tüm öğrencilerin bilgi teknolojilerini tanıyan ve aktif bir şekilde kullanan bireyler olmalarını sağlamaya yönelik değişiklikler yakın dönemde ilköğretim programlarında yapılan değişikliklerde daha çok kendisini gösterir olmuştur. Programlara daha yeni yeni

alınan bu hedef doğrultusunda öğrencilere daha yoğun bir uygulama eğitimi verilmesine yönelik gayretler söz konusudur. Bu nedenle yöneticiler öğrencilerin yeni teknolojilere ilgi duymadıklarını, bilgi teknolojilerinden nasıl yararlanabileceklerini bilmediklerini düşünüyor olabilirler. Ayrıca uygulamanın yeni olmasından dolayı ortamın yetersiz olduğu, araç-gereçlerin bozulmasına ilişkin endişe taşındığı, yeterince olanak sunulamadığı düşünülüyor olabilir. Diğer taraftan birçok ailenin bilgisayar sahibi olmayışı ve öğrencilerin ev dışında bilgisayara ulaşma durumunda kalması da sınırlılık olarak değerlendirilebilir.

Tablo 4.2.5. BT sınıfının hafta sonları açık bulundurulma durumu ve bulundurulmama nedenlerine ilişkin dağılım

Sorular		f	%
Bilgi teknolojisi sınıfını hafta sonları kullanıma açık bulunduruyor musunuz?	Hayır	64	66,0
	Evet	33	34,0
	Toplam	97	100,0
Bilgi teknolojisi sınıfını hafta sonları açık bulundurmuyorsanız bunun nedeni nedir?			
Nedenler		f	%
Talep yok.		26	26,8
Sorumluluğu üstlenecek kimse yok.		23	23,7
Güvenlik kaygısı taşıyoruz.		19	19,6
Yasal engeller var.		4	4,1
Sınıflar ihtiyaca cevap veremiyor.		3	3,1
Kurslar düzenlenmiyor.		2	2,1
İlgilenecek öğretmen yok.		1	1,0
Araç-gereçlerin bozulması endişesi taşıyoruz.		1	1,0

Tablo 4.2.5. incelendiğinde yöneticilerin %34'ünün BT sınıfını hafta sonları kullanıma açık bulundurdukları, %66'sının ise BT sınıfını hafta sonları kullanıma açık bulundurmadıkları görülmektedir.

Tablo 4.2.5.'in ikinci bölümünde bulunan “Bilgi teknolojisi sınıfını hafta sonları açık bulundurmuyorsanız bunun nedeni nedir?” sorusuna yöneticilerin %26,8'inin “Talep yok.” cevabını, %23,7'sinin “Sorumluluğu üstlenecek kimse yok.”, %19,6'sının “Güvenlik kaygısı taşıyoruz.”, %4,1'inin ise “Yasal engeller var.” cevabını verdikleri görülmektedir. Bu dağılımı %3,1 değeri ile “Sınıflar

ihtiyaca cevap veremiyor.”, %2,1 değeri ile “Okulumuzda bu konuyla ilgili kurslar düzenlenmiyor.”, %1’lik değerleri ile “İlgilenecek öğretmen yok.” ve “Araç-gereçlerin bozulması endişesini taşıyoruz.” cevapları izlemektedir.

İlköğretim okullarında oluşturulan BT sınıflarının hafta sonları çevre halkının kullanımına açık bulundurulması, bu süreçte BT sınıflarından yararlanılarak eğitici seminerler düzenlenmesi, çevre halkına bilgi teknolojilerini kullanmaya yönelik eğitimler ve eğitimler sonrası sertifika verilmesine ilişkin faaliyetler BT sınıflarını etkili kullanmayı sağlamak amacı ile hazırlanan yönergede büyük bir önem taşımaktadır. Fakat ilgili yönergeden ve yönergede bulunan maddelerden çevre halkının haberdar olmaması, okullar tarafından bu anlamda herhangi bir bilgilendirici çalışmada bulunulmaması çevrenin istenilen talep gerçekleştirememesinde önemli bir neden olarak düşünülebilir. Ayrıca BT sınıflarında görevlendirilecek Bilgisayar formatör öğretmenlerinin yetiştirilmelerine yönelik çalışmaların yetersiz kalmasından dolayı bu sınıflarda hafta sonları sorumluluğu üstlenecek kimse olmadığı ve bu sebeple güvenlik kaygılarının olduğu düşünülebilir.

4.3. ÖĞRETMENLERİN BT SINIFLARINDAN YARARLANMA BİÇİM VE AMAÇLARININ FARKLI DEĞİŞKENLERE İLİŞKİN BULGU VE YORUMLARI

Tablo 4.3.1. Öğretmenlerin BT sınıfındaki araç gereçleri kullanımlarının cinsiyete bağlı durumu

Maddeler	Cinsiyet	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfımızdaki bilgisayarları derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.	Bayan	f	58	28	43	12	7	4	8,017
		%	39,2	18,9	29,1	8,1	4,7		
	Erkek	f	59	49	59	29	17		
		%	27,7	23,0	27,7	13,6	8,0		

Tablo 4.3.1. Devam

Maddeler	Cinsiyet	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfımızdaki VCD çaları derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.	Bayan	f	57	33	41	15	4	4	,148
		%	38,0	22,0	27,3	10,0	2,7		
	Erkek	f	80	45	60	23	5		
		%	37,6	21,1	28,2	10,8	2,3		
BT sınıfımızdaki tepegözü derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.	Bayan	f	67	34	39	9	1	4	5,636*
		%	44,7	22,7	26,0	6,0	,7		
	Erkek	f	91	41	52	21	8		
		%	42,7	19,2	24,4	9,9	3,8		
BT sınıfımızdaki televizyonu ve videoyu derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.	Bayan	f	60	24	42	19	5	4	2,789
		%	40,0	16,0	28,0	12,7	3,3		
	Erkek	f	87	46	53	23	4		
		%	40,5	19,3	26,2	11,6	2,5		
BT sınıfımızdaki internetten derslerimde öğretim amaçlı yararlanıyorum.	Bayan	f	23	18	43	40	26	4	6,870*
		%	15,3	12,0	28,7	26,7	17,3		
	Erkek	f	52	33	56	44	28		
		%	24,4	15,5	26,3	20,7	13,1		

*p<0,05

Tablo 4.3.1. incelendiğinde öğretmenlerin “Bilgi Teknolojisi sınıfımızdaki bilgisayarları derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre bayanlarda ve erkeklerde ağırlıklı olarak hiçbir zaman, nadiren ve bazen seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Ancak, erkek öğretmenlerin bilgisayarlardan öğretim amaçlı yararlanma düzeylerinin bayanlardan nisbeten daha çok olduğu belirlenmiştir. Ancak, yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.3.1.’de yer alan “BT sınıfımızdaki VCD çaları derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre hem bayanlarda hem de erkeklerde ağırlıklı olarak hiçbir zaman ve bazen seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmekte olup bu seçenekleri yoğunluklu

olarak her iki grupta da nadiren seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.3.1.'de yer alan “BT sınıfımızdaki tepegözü derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre bayanlarda ve erkeklerde çoğunlukla hiçbir zaman ve bazen seçeneklerinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu her iki grupta da nadiren seçeneğinin izlediği, sonuç olarak her iki grupta da katılım düzeylerinin hiçbir zaman, nadiren ve bazen seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Ayrıca hem bayanların hem de erkeklerin katılım düzeylerinin hiçbir zaman seçeneğinde en üst düzeyde yoğunlaştığı maddenin üçüncü madde olduğu görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}= 5,636, p<0,05$]. Verilere ait dağılım incelendiğinde bu farkın erkekler lehine olduğu söylenebilir.

Tablo 4.3.1.'de yer alan “BT sınıfımızdaki televizyonu ve videoyu derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre hem bayanlarda hem de erkeklerde çoğunlukla hiçbir zaman ve bazen seçeneklerinde yoğunlaştığı, her iki grupta da yoğunluğu nadiren seçeneğinin izlediği, bu maddeye ilişkin olarak katılım düzeylerinin hiçbir zaman, nadiren ve bazen seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.3.1.'de yer alan en son madde incelendiğinde öğretmenlerin “BT sınıfımızdaki internetten derslerimde öğretim amaçlı yararlanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre bayanlarda çoğunlukla bazen ve çoğu zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bayanlarda her zaman seçeneğinin izlediği; erkeklerde ise çoğunlukla bazen ve hiçbir zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu erkeklerde çoğu zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda

maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)} = 6,870$, $p < 0,05$]. Verilere ait dağılım incelendiğinde bu farkın bayanlar lehine olduğu söylenebilir.

Tablo 4.3.1.'e genel olarak bakıldığında, maddelere katılım düzeylerinin cinsiyete göre hem bayanlarda hem de erkeklerde çoğunluklu olarak hiçbir zaman, nadiren ve bazen seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Hem bayanların hem de erkeklerin katılım düzeylerinin hiçbir zaman seçeneğinde en üst düzeyde yoğunlaştığı madde “BT sınıfımızdaki tepegözü derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.” maddesi olarak belirlenmiştir. Öğretmenlerin Tablo 4.3.1.'de yer alan maddelere ilişkin katılımlarında çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinin oldukça düşük değerlerde kaldığı; bu durumun “BT sınıfımızdaki internetten derslerimde öğretim amaçlı yararlanıyorum.” maddesinde hem bayanlar hem de erkeklerde çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde diğer maddelere kıyasla daha fazla yoğunlaştığı dikkat çekmektedir. Teknolojinin öğretim amaçlı kullanımı materyal kullanmayı ve doğal olarak çoğunlukla öğretmenler tarafından materyal hazırlamayı zorunlu kılmaktadır. Materyal tasarımı zaman, bilgi ve beceri istediğinden bu durum öğretim teknolojilerinin kullanım sıklığını etkileyebilmektedir. İnternetin daha sıklıkla kullanılması bu ortamda hazır öğretim materyallerinin bulunmasından kaynaklı bir durum olarak yorumlanabilir.

Tablo 4.3.2. Öğretmenlerin BT sınıfındaki bilgisayarlardan yararlanma amaçlarının cinsiyete bağlı durumu

Maddeler	Cinsiyet	Frekans- Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan ölçme-değerlendirme sürecini kolaylaştıracak uygulamalar yapmak amacıyla yararlanıyorum.	Bayan	f	59	28	31	22	10	4	2,125
		%	39,3	18,7	20,7	14,7	6,7		
	Erkek	f	81	31	47	33	21		
		%	38,0	14,6	22,1	15,5	9,9		

Tablo 4.3.2. Devam

Maddeler	Cinsiyet	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan internete erişim sağlamak amacıyla yararlanıyorum.	Bayan	f	46	17	30	40	17	4	7,647*
		%	30,7	11,3	20,0	26,7	11,3		
	Erkek	f	49	26	45	48	45		
		%	23,0	12,2	21,1	22,5	21,1		
BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan derse hazırlık yapmak amacıyla yararlanıyorum.	Bayan	f	31	16	18	42	43	4	1,103
		%	20,7	10,7	12,0	28,0	28,7		
	Erkek	f	45	17	30	57	64		
		%	21,1	8,0	14,1	26,8	30,0		
BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan kendimi geliştirmek amacıyla yararlanıyorum.	Bayan	f	29	19	31	42	29	4	9,508
		%	19,3	12,7	20,7	28,0	19,3		
	Erkek	f	39	15	44	47	68		
		%	18,3	7,0	20,7	22,1	31,9		
BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan öğretim amaçlı materyaller (eğitim yazılımı, sunu) hazırlamak için yararlanıyorum.	Bayan	f	37	32	32	25	24	4	5,879*
		%	24,7	21,3	21,3	16,7	16,0		
	Erkek	f	47	28	50	42	46		
		%	22,1	13,1	23,5	19,7	21,6		

*p<0,05

Tablo 4.3.2. incelendiğinde öğretmenlerin “BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan ölçme-değerlendirme sürecini kolaylaştıracak uygulamalar yapmak amacıyla yararlanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin bayanlarda ve erkeklerde çoğunluklu olarak hiçbir zaman ve bazen seçeneklerinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu her iki grupta da nadiren seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan internete erişim sağlamak amacıyla yararlanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin bayanlarda hiçbir zaman ve çoğu zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu bayanlarda bazen seçeneğinin izlediği; erkeklerde ise çoğunluklu

olarak hiçbir zaman ve çoğu zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu erkeklerde eşit oranla bazen ve hiçbir zaman seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Bu yoğunluklar incelendiğinde erkeklerin, BT sınıfında yer alan bilgisayarlardan internete erişim sağlamak amacıyla bayanlardan daha çok yararlandıkları sonucu çıkarılabilmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=7,647$, $p<0,05$]. Verilere ait dağılım incelendiğinde bu farkın erkekler lehine olduğu söylenebilir.

“BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan derse hazırlık yapmak amacıyla yararlanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin hem bayanlarda hem de erkeklerde çoğunlukla çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan kendimi geliştirmek amacıyla yararlanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin hem bayanlarda hem de erkeklerde çoğunluklu olarak çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.3.2.’de yer alan “BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan öğretim amaçlı materyaller (eğitim yazılımı, sunu) hazırlamak için yararlanıyorum.” maddesine ilişkin olarak cinsiyet değişkenine göre öğretmenlerin katılım düzeylerinin bayanlarda çoğunluklu olarak hiçbir zaman, nadiren ve bazen seçeneklerinde yoğunlaşırken; erkeklerde ise çoğunluklu olarak bazen ve hiçbir zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı, fakat bu yoğunluğu erkeklerde çok yakın değerler ile çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Bu yoğunluk değerleri incelendiğinde erkek öğretmenlerin BT sınıfında bulunan bilgisayarlardan öğretim amaçlı materyaller (eğitim yazılımı, sunu) hazırlamak için bayanlardan daha çok yararlandıkları sonucu çıkarılabilmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir

fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=5,879$, $p<0,05$]. Verilere ait dağılım incelendiğinde bu farkın erkekler lehine olduğu söylenebilir.

Genel olarak değerlendirildiğinde öğretmenlerin bilgisayarlardan daha çok derse hazırlık, materyal ütasarımı ve kendilerini geliştirme amaçlı yararlandıkları görülmektedir. Erkek öğretmenlerin bayan öğretmenlerden daha çok materyal hazırlamak amacıyla bilgisayarlardan yararlanması onların bilgisayar ulaşım olanaklarının bayanlardan daha fazla olmasından (internet kafeler gibi) kaynaklanmış olabilir.

Tablo 4.3.3. Öğretmenlerin BT sınıflarını kullanma amaçlarının cinsiyete bağlı durumu

Maddeler	Cinsiyet	Frekans- Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıflarını okul ve toplum arasındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla kullanıyorum.	Bayan	f	63	31	38	13	5	4	3,344
		%	42,0	20,7	25,3	8,7	3,3		
	Erkek	f	85	43	45	28	12		
		%	39,9	20,2	21,1	13,1	5,6		
BT sınıflarını öğretmenler arasındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla kullanıyorum.	Bayan	f	64	35	35	14	2	4	4,494*
		%	42,7	23,3	23,3	9,3	1,3		
	Erkek	f	89	45	47	20	12		
		%	41,8	21,1	22,1	9,4	5,6		
BT sınıflarını öğrencilerim ile işbirliğini geliştirmek amacıyla kullanıyorum.	Bayan	f	53	26	40	24	7	4	1,747
		%	35,3	17,3	26,7	16,0	4,7		
	Erkek	f	72	44	48	35	14		
		%	33,8	20,7	22,5	16,4	6,6		
BT sınıflarını ders dışı zamanlarda da kullanıyorum.	Bayan	f	49	22	21	38	20	4	6,079*
		%	32,7	14,7	14,0	25,3	13,3		
	Erkek	f	64	33	40	36	40		
		%	30,0	15,5	18,8	16,9	18,8		
BT sınıflarını öğrencilerimin araştırmalarına destek sunmak amacıyla kullanıyorum.	Bayan	f	41	25	41	28	15	4	,500
		%	27,3	16,7	27,3	18,7	10,0		
	Erkek	f	57	38	63	36	19		
		%	26,8	17,8	29,6	16,9	8,9		

Tablo 4.3.3. Devam

Maddeler	Cinsiyet	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıflarını öğrencilerime aktif öğrenme yeteneği kazandırmak amacıyla kullanıyorum.	Bayan	f	43	22	44	27	14	4	,737
		%	28,7	14,7	29,3	18,0	9,3		
	Erkek	f	64	30	66	38	15		
		%	30,0	14,1	31,0	17,8	7,0		
BT sınıflarını öğrencilerime doğru zaman, yer ve biçimde bilgi teknolojisi araçlarını kullanma becerisi kazandırmak amacıyla kullanıyorum.	Bayan	f	49	29	39	21	12	4	,583
		%	32,7	19,3	26,0	14,0	8,0		
	Erkek	f	63	41	60	33	16		
		%	29,6	19,2	28,2	15,5	7,5		
BT sınıflarını öğrencilerimin kendi öğrenme süreçlerini kontrol edebilmelerini sağlayabilmek amacıyla kullanıyorum.	Bayan	f	48	38	40	18	6	4	,406
		%	32,0	25,3	26,7	12,0	4,0		
	Erkek	f	70	50	57	25	11		
		%	32,9	23,5	26,8	11,7	5,2		
BT sınıflarını öğrencilerimin ihtiyaç duyduğu bilgi ve becerileri geliştirmelerini sağlamak amacıyla kullanıyorum.	Bayan	f	42	27	36	34	11	4	3,216
		%	28,0	18,0	24,0	22,7	7,3		
	Erkek	f	60	34	65	36	18		
		%	28,2	16,0	30,5	16,9	8,5		
BT sınıflarını öğrencilerime yeni bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarını tanıtmak amacıyla kullanıyorum.	Bayan	f	47	30	31	30	12	4	,929
		%	31,3	20,0	20,7	20,0	8,0		
	Erkek	f	64	36	50	44	19		
		%	30,0	16,9	23,5	20,7	8,9		
BT sınıflarını öğrencilerimin bilgi kaynaklarına erişimini sağlamak için kullanıyorum.	Bayan	f	42	23	35	33	17	4	1,611
		%	28,0	15,3	23,3	22,0	11,3		
	Erkek	f	48	39	52	49	25		
		%	22,5	18,3	24,4	23,0	11,7		
BT sınıflarını kendi kendine öğrenebilen bireyler yetiştirmek amacıyla kullanıyorum.	Bayan	f	44	27	29	33	17	4	1,442
		%	29,3	18,0	19,3	22,0	11,3		
	Erkek	f	55	42	50	45	21		
		%	25,8	19,7	23,5	21,1	9,9		

*p<0,05

Tablo 4.3.3. incelendiğinde, “BT sınıflarını okul ve toplum arasındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre bayanlarda da erkeklerde de hiçbir zaman

seçeneğinde yoğunlaştığı; her iki grupta da bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıflarını öğretmenler arasındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre bayanlarda da erkeklerde de hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı; her iki grupta da bu yoğunluğu bazen ve nadiren seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=4,494$, $p<0,05$]. Verilere ait dağılım incelendiğinde bu farkın erkekler lehinde olduğu söylenebilir.

“BT sınıflarını öğrencilerim ile işbirliğini geliştirmek amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıflarını ders dışı zamanlarda da kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı; bu yoğunluğu bayanlarda çoğu zaman seçeneğinin izlediği; erkeklerde ise bu yoğunluğu bazen ve her zaman seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=6,079$, $p<0,05$]. Verilere ait dağılım incelendiğinde bu farkın bayanlar lehine olduğu söylenebilir.

“BT sınıflarını öğrencilerimin araştırmalarına destek sunmak amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre bayanlarda %27,3'lük eşit değerlerle hiçbir zaman ve bazen seçeneklerinde yoğunlaştığı; erkeklerde ise bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi

sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.3.3'ün altıncı maddesi olan “BT sınıflarını öğrencilerime aktif öğrenme yeteneği kazandırmak amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıflarını öğrencilerime doğru zaman, yer ve biçimde bilgi teknolojisi araçlarını kullanma becerisi kazandırmak amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıflarını öğrencilerimin kendi öğrenme süreçlerini kontrol edebilmelerini sağlayabilmek amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıflarını öğrencilerimin ihtiyaç duyduğu bilgi ve becerileri geliştirmelerini sağlamak amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre bayanlarda hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; erkeklerde ise katılım düzeyinin bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıflarını öğrencilerime yeni bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarını tanıtmak amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıflarını öğrencilerimin bilgi kaynaklarına erişimini sağlamak için kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre bayanlarda hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; erkeklerde ise katılım düzeyinin bazen ve çoğu zaman seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.3.3.'ün son maddesi olan “BT sınıflarını kendi kendine öğrenebilen bireyler yetiştirmek amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı; bu yoğunluğu bayanlarda çoğu zaman seçeneğinin, erkeklerde ise bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Genel olarak bakıldığında BT sınıflarından istenilen düzey ve biçimde yararlanılmadığı görülmektedir. Sınırlı da olsa kullanım amacı olarak erkeklerin meslektaşları arasındaki işbirliğini geliştirme amacını güttükleri, bayanların ise erkeklerden daha çok ders dışı zamanlarda BT sınıflarından yararlandıkları söylenebilir.

Tablo 4.3.4. Öğretmenlerin BT sınıfı uygulamalarına katkılarının cinsiyete bağlı durumu

Maddeler	Cinsiyet	Frekans- Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin öğrenme sürecini destekleyecek programları kullanmalarını sağlıyorum.	Bayan	f	72	27	33	9	9	4	8,548
		%	48,0	18,0	22,0	6,0	6,0		
	Erkek	f	91	34	37	29	22		
		%	42,7	16,0	17,4	13,6	10,3		
BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin interneti aktif olarak kullanmalarını sağlıyorum.	Bayan	f	59	40	29	16	6	4	4,198*
		%	39,3	26,7	19,3	10,7	4,0		
	Erkek	f	83	42	44	28	16		
		%	39,0	19,7	20,7	13,1	7,5		
BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin eğitsel amaçlı oyunlar oynamalarını sağlıyorum.	Bayan	f	68	28	35	15	3	4	6,077*
		%	45,6	18,8	23,5	10,1	2,0		
	Erkek	f	95	34	40	31	13		
		%	44,6	16,0	18,8	14,6	6,1		
BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin farklı konulara ilişkin öğretim yazılımlarından yararlanmalarını sağlıyorum.	Bayan	f	57	31	40	13	8	4	4,527*
		%	38,3	20,8	26,8	8,7	5,4		
	Erkek	f	89	41	41	29	13		
		%	41,8	19,2	19,2	13,6	6,1		
BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrenme-öğretme ortamını yeni teknolojiler ile destekliyorum.	Bayan	f	47	33	39	16	15	4	2,494
		%	31,3	22,0	26,0	10,7	10,0		
	Erkek	f	62	46	51	35	19		
		%	29,1	21,6	23,9	16,4	8,9		

*p<0,05

Tablo 4.3.4. incelendiğinde, “BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin öğrenme sürecini destekleyecek programları kullanmalarını sağlıyorum.” Maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da büyük oranlarla hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu

yoğunluğu her iki grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin interneti aktif olarak kullanmalarını sağlıyorum.” Maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı; bu yoğunluğu bayanlarda nadiren seçeneğinin izlediği, erkeklerde ise bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=4,198$, $p<0,05$]. Verilere ait dağılım incelendiğinde bu farkın erkekler lehinde olduğu söylenebilir.

“BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin eğitsel amaçlı oyunlar oynamalarını sağlıyorum.” Maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da büyük oranlarla hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı; bu yoğunluğu her iki grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=6,077$, $p<0,05$]. Verilere ait dağılım incelendiğinde bu farkın erkekler lehinde olduğu söylenebilir.

“BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin farklı konulara ilişkin öğretim yazılımlarından yararlanmalarını sağlıyorum.” Maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı; bu yoğunluğu bayanlarda bazen seçeneğinin izlediği; erkeklerde ise bu yoğunluğu %19,2’lik eşit değerler ile nadiren ve bazen seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=4,527$, $p<0,05$]. Verilere ait dağılım incelendiğinde bu farkın erkekler lehinde olduğu söylenebilir.

Tablo 4.3.4.'ün son maddesi olan “BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrenme-öğretme ortamını yeni teknolojiler ile destekliyorum.” Maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu her iki grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

BT sınıflarının kullanım oranının düşük ve yararlanılma amaçlarının sınırlılığı nedeniyle öğretmenlerin istenilen düzeyde edinimlerinin olmadığı söylenebilir. Burada erkek öğretmenlerin bayan öğretmenlere göre BT sınıflarından daha fazla yararlanıyor olmaları edinimlerinin de bayanlara göre nisbeten daha fazla olmasına neden olduğu düşünülebilir.

Tablo 4.3.5. BT sınıfı uygulamalarının öğretmene, öğrenciye ve eğitim öğretim sürecine katkılarının cinsiyete bağlı durumu

Maddeler	Cinsiyet	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfı uygulamaları öğrencileri derse motive etmemi kolaylaştırıyor.	Bayan	f	28	27	30	46	19	4	3,931*
		%	18,7	18,0	20,0	30,7	12,7		
	Erkek	f	43	27	42	61	40		
		%	20,2	12,7	19,7	28,6	18,8		
BT sınıfı uygulamaları öğrenme ortamını zenginleştiriyor.	Bayan	f	25	16	25	61	23	4	7,258*
		%	16,7	10,7	16,7	40,7	15,3		
	Erkek	f	36	18	28	74	57		
		%	16,9	8,5	13,1	34,7	26,8		
BT sınıfı uygulamaları öğrenmenin kalıcılığını artırıyor.	Bayan	f	22	9	19	71	29	4	7,064*
		%	14,7	6,0	12,7	47,3	19,3		
	Erkek	f	37	10	35	74	57		
		%	17,4	4,7	16,4	34,7	26,8		
BT sınıfı uygulamaları öğretilecek konuyu ilginç hale getirmemi sağlıyor.	Bayan	f	24	10	21	63	32	4	5,519*
		%	16,0	6,7	14,0	42,0	21,3		
	Erkek	f	35	11	45	69	53		
		%	16,4	5,2	21,1	32,4	24,9		

Tablo 4.3.5. Devam

Maddeler	Cinsiyet	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfı uygulamaları öğretimi bireyselleştirmeyi kolaylaştırıyor.	Bayan	f	26	14	37	50	23	4	2,308
		%	17,3	9,3	24,7	33,3	15,3		
	Erkek	f	40	17	41	74	41		
		%	18,8	8,0	19,2	34,7	19,2		
BT sınıfı uygulamaları bana zaman kazandırıyor.	Bayan	f	31	22	30	48	19	4	6,542*
		%	20,7	14,7	20,0	32,0	12,7		
	Erkek	f	46	18	48	59	42		
		%	21,6	8,5	22,5	27,7	19,7		
BT sınıfı uygulamaları motivasyonumu artırıyor.	Bayan	f	25	14	32	50	29	4	4,251*
		%	16,7	9,3	21,3	33,3	19,3		
	Erkek	f	44	12	39	65	53		
		%	20,7	5,6	18,3	30,5	24,9		
BT sınıfı uygulamaları yeni bilgilere ulaşmamı kolaylaştırıyor.	Bayan	f	24	9	19	52	46	4	5,089*
		%	16,0	6,0	12,7	34,7	30,7		
	Erkek	f	36	4	31	68	74		
		%	16,9	1,9	14,6	31,9	34,7		
BT sınıfı uygulamaları bana yeni teknolojileri kullanma becerisi kazandırıyor.	Bayan	f	24	13	23	55	35	4	4,813*
		%	16,0	8,7	15,3	36,7	23,3		
	Erkek	f	37	18	29	60	69		
		%	17,4	8,5	13,6	28,2	32,4		
BT sınıfı uygulamaları yeni teknolojilere yönelik olumlu tutum geliştirmeme yardımcı oluyor.	Bayan	f	24	11	24	57	34	4	2,093
		%	16,0	7,3	16,0	38,0	22,7		
	Erkek	f	40	12	36	69	56		
		%	18,8	5,6	16,9	32,4	26,3		
BT sınıfı uygulamaları beni araştırmaya yönlendiriyor.	Bayan	f	25	8	27	57	33	4	3,146
		%	16,7	5,3	18,0	38,0	22,0		
	Erkek	f	39	13	32	68	61		
		%	18,3	6,1	15,0	31,9	28,6		
BT sınıfı uygulamaları öğrenciler ile iletişim kurmamı kolaylaştırıyor.	Bayan	f	27	18	36	51	18	4	3,770*
		%	18,0	12,0	24,0	34,0	12,0		
	Erkek	f	46	23	45	61	38		
		%	21,6	10,8	21,1	28,6	17,8		
BT sınıfı uygulamaları farklı öğretim yöntemlerini kullanmama olanak sağlıyor.	Bayan	f	24	14	32	51	29	4	,529
		%	16,0	9,3	21,3	34,0	19,3		
	Erkek	f	34	18	48	67	46		
		%	16,0	8,5	22,5	31,5	21,6		

Tablo 4.3.5. Devam

Maddeler	Cinsiyet	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfı uygulamaları öğrencilerin kalıcı öğrenmesini sağlıyor.	Bayan	f	25	10	25	52	38	4	3,251
		%	16,7	6,7	16,7	34,7	25,3		
	Erkek	f	39	23	40	68	43		
		%	18,3	10,8	18,8	31,9	20,2		

*p<0,05

Tablo 4.3.5. incelendiğinde, “BT sınıfı uygulamaları öğrencileri derse motive etmemi kolaylaştırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre bayanlarda çoğu zaman ve bazen seçeneklerinde birleştiği, erkeklerde ise katılım düzeyinin çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=3,931$, $p<0,05$]. Verilere ait dağılım incelendiğinde bu farkın erkekler lehinde olduğu söylenebilir.

“BT sınıfı uygulamaları öğrenme ortamını zenginleştiriyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre bayanlarda çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu %16,7’lik eşit değerler ile bazen ve hiçbir zaman seçeneklerinin izlediği; erkeklerde ise katılım düzeyinin çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=7,258$, $p<0,05$]. Verilere ait dağılım incelendiğinde bu farkın erkekler lehinde olduğu söylenebilir.

“BT sınıfı uygulamaları öğrenmenin kalıcılığını artırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da her zaman

seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=7,064$, $p<0,05$]. Verilere ait dağılım incelendiğinde bu farkın bayanlar lehinde olduğu söylenebilir.

“BT sınıfı uygulamaları öğretilecek konuyu ilginç hale getirmemi sağlıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=5,519$, $p<0,05$]. Verilere ait dağılım incelendiğinde bu farkın bayanlar lehine olduğu söylenebilir.

“BT sınıfı uygulamaları öğretimi bireyselleştirmeyi kolaylaştırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfı uygulamaları bana zaman kazandırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı; bayanlarda bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği; erkeklerde ise bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=6,542$, $p<0,05$]. Verilere ait dağılım incelendiğinde bu farkın erkekler lehine olduğu söylenebilir.

“BT sınıfı uygulamaları motivasyonumu artırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, bayanlarda bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği, erkeklerde ise bu yoğunluğu her zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında

anlamli bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=4,251$, $p<0,05$]. Verilere ait dağılım incelendiğinde bu farkın erkekler lehine olduğu sđylenebilir.

“BT sınıfı uygulamaları yeni bilgilere ulaşmamı kolaylaştırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım dđzeylerinin cinsiyete gđre her iki grupta da çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği gđrđlmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamli bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=5,089$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları bana yeni teknolojileri kullanma becerisi kazandırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım dđzeylerinin cinsiyete gđre bayanlarda çoğu zaman seşeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her zaman seşeneğinin izlediği; erkeklerde ise katılım dđzeyinin her zaman seşeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu çoğu zaman seşeneğinin izlediği gđrđlmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamli bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=4,813$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları yeni teknolojilere yđnelik olumlu tutum geliştirmeme yardımcı oluyor.” maddesine ilişkin olarak katılım dđzeylerinin cinsiyete gđre her iki grupta da çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği gđrđlmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamli bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfı uygulamaları beni araştırmaya yđnlendiriyor.” maddesine ilişkin olarak katılım dđzeylerinin cinsiyete gđre her iki grupta da çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği gđrđlmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamli bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfı uygulamaları oğrenciler ile iletişim kurmamı kolaylaştırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım dđzeylerinin cinsiyete gđre her iki grupta da çoğu zaman seşeneğinde yoğunlaştığı; bayanlarda bu yoğunluğu bazen

seçeneğinin izlediği; erkeklerde ise bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=3,770$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları farklı öğretim yöntemlerini kullanmama olarak sağlıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.3.5.’in son maddesi olan “BT sınıfı uygulamaları öğrencilerin kalıcı öğrenmesini sağlıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre her iki grupta da çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da her zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.3.5 genel olarak değerlendirildiğinde BT sınıflarının önemli katkılar sunduğu genel olarak vurgulandığı görülmektedir. Ancak bu katkının erkeler tarafından daha çok vurgulandığı açıktır. Bu durum erkek öğretmenlerin bilgisayarlardan daha çok yararlanıyor olmalarından kaynaklı olabilir.

Tablo 4.3.6. Öğretmenlerin BT sınıfındaki araç gereçleri kullanmalarının kıdeme bağlı durumu

Maddeler	Kıdem	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfımızdaki bilgisayarları derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.	1-5 Yıl	f	54	35	45	19	14	8	7,080
		%	32,3	21,0	26,9	11,4	8,4		
	6-10 Yıl	f	42	22	36	14	3		
		%	35,9	18,8	30,8	12,0	2,6		
	11 Yıl ve Üstü	f	21	20	21	8	7		
		%	27,3	26,0	27,3	10,4	9,1		
BT sınıfımızdaki VCD çaları derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.	1-5 Yıl	f	74	35	39	16	3	8	15,223
		%	44,3	21,0	23,4	9,6	1,8		
	6-10 Yıl	f	44	25	35	12	1		
		%	37,6	21,4	29,9	10,3	,9		
	11 Yıl ve Üstü	f	19	18	27	10	5		
		%	24,1	22,8	34,2	12,7	6,3		
BT sınıfımızdaki tepegözü derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.	1-5 Yıl	f	78	33	40	10	6	8	6,373
		%	46,7	19,8	24,0	6,0	3,6		
	6-10 Yıl	f	50	23	32	10	2		
		%	42,7	19,7	27,4	8,5	1,7		
	11 Yıl ve Üstü	f	30	19	19	10	1		
		%	38,0	24,1	24,1	12,7	1,3		
BT sınıfımızdaki televizyonu ve videoyu derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.	1-5 Yıl	f	75	32	42	16	2	8	15,486
		%	44,9	19,2	25,1	9,6	1,2		
	6-10 Yıl	f	48	24	29	15	1		
		%	41,0	20,5	24,8	12,8	,9		
	11 Yıl ve Üstü	f	24	14	24	11	6		
		%	30,4	17,7	30,4	13,9	7,6		
BT sınıfımızdaki internetten derslerimde öğretim amaçlı yararlanıyorum.	1-5 Yıl	f	23	23	42	46	33	8	25,527*
		%	13,8	13,8	25,1	27,5	19,8		
	6-10 Yıl	f	31	11	39	27	9		
		%	26,5	9,4	33,3	23,1	7,7		
	11 Yıl ve Üstü	f	21	17	18	11	12		
		%	26,6	21,5	22,8	13,9	15,2		

*p<0,05

Tablo 4.3.6. incelendiğinde, tablonun ilk maddesi olan “BT sınıfımızdaki bilgisayarları derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.” maddesine ilişkin

olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl ve 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da bazen seçeneğinin izlediği; 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise katılım düzeyinin %27,3'lük eşit değerlerle bazen ve hiçbir zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfımızdaki VCD çaları derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl ve 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu her iki grupta da bazen seçeneğinin izlediği; 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise katılım düzeyinin bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfımızdaki tepegözü derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre her üç grupta da büyük oranlarla hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her üç grupta da genel olarak bazen ve nadiren seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfımızdaki televizyonu ve videoyu derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl ve 6-10 yıl kıdeme sahip olanlarda hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve her iki grupta da bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise katılım düzeyinin %30,4'lük eşit değerlerle hiçbir zaman ve bazen seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.3.6.'nın son maddesi olan “BT sınıfımızdaki internetten derslerimde öğretim amaçlı yararlanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl arası kıdeme sahip olanlarda bazen ve çoğu zaman seçeneklerinde birleştiği; 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği; 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlar da ise katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=25,527$, $p<0,05$].

Teknoloji kullanımı konusunda genel olarak tüm kıdem gurpları benzer özellikler gösterirken internetten yararlanma oranının meslekte en az deneyime sahip (1-5 yıl) öğretmenlerde yoğunlaşması, gelecekte öğretmenlerin bilgisayar ve internetten daha aktif yararlanabilen guruplardan oluşacağının bir göstergesi olarak düşünülebilir.

Tablo 4.3.7. Öğretmenlerin BT sınıfında yer alan bilgisayarlardan yararlanma amaçlarının kıdeme bağlı durumu

Maddeler	Kıdem	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan ölçme-değerlendirme sürecini kolaylaştıracak uygulamalar yapmak amacıyla yararlanıyorum.	1-5 Yıl	f	60	25	35	27	20	8	11,57*
		%	35,9	15,0	21,0	16,2	12,0		
	6-10 Yıl	f	52	23	25	14	3		
		%	44,4	19,7	21,4	12,0	2,6		
	11 Yıl ve Üstü	f	28	11	18	14	8		
		%	35,4	13,9	22,8	17,7	10,1		
BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan internete erişim sağlamak amacıyla yararlanıyorum.	1-5 Yıl	f	41	13	35	43	35	8	9,753*
		%	24,6	7,8	21,0	25,7	21,0		
	6-10 Yıl	f	32	20	26	25	14		
		%	27,4	17,1	22,2	21,4	12,0		
	11 Yıl ve Üstü	f	22	10	14	20	13		
		%	27,8	12,7	17,7	25,3	16,5		

Tablo 4.3.7. Devam

Maddeler	Kıdem	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan derse hazırlık yapmak amacıyla yararlanıyorum.	1-5 Yıl	f	35	10	19	44	59	8	9,162*
		%	21,0	6,0	11,4	26,3	35,3		
	6-10 Yıl	f	27	13	17	34	26		
		%	23,1	11,1	14,5	29,1	22,2		
	11 Yıl ve Üstü	f	14	10	12	21	22		
		%	17,7	12,7	15,2	26,6	27,8		
BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan kendimi geliştirmek amacıyla yararlanıyorum.	1-5 Yıl	f	30	7	33	42	55	8	15,432
		%	18,0	4,2	19,8	25,1	32,9		
	6-10 Yıl	f	24	17	26	29	21		
		%	20,5	14,5	22,2	24,8	17,9		
	11 Yıl ve Üstü	f	14	10	16	18	21		
		%	17,7	12,7	20,3	22,8	26,6		
BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan öğretim amaçlı materyaller (eğitim yazılımı, sunu) hazırlamak için yararlanıyorum.	1-5 Yıl	f	31	28	34	36	38	8	9,596*
		%	18,6	16,8	20,4	21,6	22,8		
	6-10 Yıl	f	34	19	30	19	15		
		%	29,1	16,2	25,6	16,2	12,8		
	11 Yıl ve Üstü	f	19	13	18	12	17		
		%	24,1	16,5	22,8	15,2	21,5		

*p<0,05

Tablo 4.3.7. incelendiğinde, tablonun ilk maddesi olan “BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan ölçme-değerlendirme sürecini kolaylaştıracak uygulamalar yapmak amacıyla yararlanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre her üç grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her üç grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=11,577$, $p<0,05$].

“BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan internete erişim sağlamak amacıyla yararlanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl arası kıdeme sahip olanlarda çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği; 6-10 yıl arası ile 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise katılım düzeylerinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği, 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise bu yoğunluğu çoğu zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=9,753$, $p<0,05$].

“BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan derse hazırlık yapmak amacıyla yararlanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl ile 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği; 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda ise katılım düzeyinin çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu sırasıyla hiçbir zaman ve her zaman seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=9,162$, $p<0,05$].

“BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan kendimi geliştirmek amacıyla yararlanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl ile 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği; 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda ise katılım düzeyinin çoğu zaman ve bazen seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.3.7’nin son maddesi olan “BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan öğretim amaçlı materyaller (eğitim yazılımı, sunu) hazırlamak için yararlanıyorum.” Maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl arası kıdeme sahip olanlarda çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde

birleştigi; 6-10 yıl ile 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise katılım düzeylerinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=9,596$, $p<0,05$].

Tablo genel olarak değerlendirildiğinde bilgisayarlardan yararlanma düzeyinin öğretmenliğe yeni adım atan genç kuşakta daha çok yoğunlaştı söylenebilir.

Tablo 4.3.8. Öğretmenlerin BT sınıflarını kullanma amaçlarının kıdeme bağlı durumu

Maddeler	Kıdem	Frekans- Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıflarını okul ve toplum arasındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla kullanıyorum.	1-5 Yıl	f	64	36	40	19	8	8	7,696*
		%	38,3	21,6	24,0	11,4	4,8		
	6-10 Yıl	f	58	19	22	14	4		
		%	49,6	16,2	18,8	12,0	3,4		
	11 Yıl ve Üstü	f	26	19	21	8	5		
		%	32,9	24,1	26,6	10,1	6,3		
	1-5 Yıl	f	69	37	36	19	6		
		%	41,3	22,2	21,6	11,4	3,6		
BT sınıflarını öğretmenler arasındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla kullanıyorum.	6-10 Yıl	f	61	21	22	9	4	8	12,746
		%	52,1	17,9	18,8	7,7	3,4		
	11 Yıl ve Üstü	f	23	22	24	6	4		
		%	29,1	27,8	30,4	7,6	5,1		
BT sınıflarını öğrencilerim ile işbirliğini geliştirmek amacıyla kullanıyorum.	1-5 Yıl	f	48	37	41	31	10	8	11,817*
		%	28,7	22,2	24,6	18,6	6,0		
	6-10 Yıl	f	53	21	24	14	5		
		%	45,3	17,9	20,5	12,0	4,3		
	11 Yıl ve Üstü	f	24	12	23	14	6		
		%	30,4	15,2	29,1	17,7	7,6		

Tablo 4.3.8. Devam

Maddeler	Kıdem	Frekans- Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıflarını ders dışı zamanlarda da kullanıyorum.	1-5 Yıl	f	46	21	30	37	33	8	13,822
		%	27,5	12,6	18,0	22,2	19,8		
	6-10 Yıl	f	47	16	18	24	12		
		%	40,2	13,7	15,4	20,5	10,3		
	11 Yıl ve Üstü	f	20	18	13	13	15		
		%	25,3	22,8	16,5	16,5	19,0		
BT sınıflarını öğrencilerimin araştırmalarına destek sunmak amacıyla kullanıyorum.	1-5 Yıl	f	40	29	48	29	21	8	11,213*
		%	24,0	17,4	28,7	17,4	12,6		
	6-10 Yıl	f	42	19	31	20	5		
		%	35,9	16,2	26,5	17,1	4,3		
	11 Yıl ve Üstü	f	16	15	25	15	8		
		%	20,3	19,0	31,6	19,0	10,1		
BT sınıflarını öğrencilerime aktif öğrenme yeteneği kazandırmak amacıyla kullanıyorum.	1-5 Yıl	f	45	19	49	38	16	8	15,083
		%	26,9	11,4	29,3	22,8	9,6		
	6-10 Yıl	f	43	18	39	11	6		
		%	36,8	15,4	33,3	9,4	5,1		
	11 Yıl ve Üstü	f	19	15	22	16	7		
		%	24,1	19,0	27,8	20,3	8,9		
BT sınıflarını öğrencilerime doğru zaman, yer ve biçimde bilgi teknolojisi araçlarını kullanma becerisi kazandırmak amacıyla kullanıyorum.	1-5 Yıl	f	46	30	47	29	15	8	7,113
		%	27,5	18,0	28,1	17,4	9,0		
	6-10 Yıl	f	44	25	27	15	6		
		%	37,6	21,4	23,1	12,8	5,1		
	11 Yıl ve Üstü	f	22	15	25	10	7		
		%	27,8	19,0	31,6	12,7	8,9		
BT sınıflarını öğrencilerimin kendi öğrenme süreçlerini kontrol edebilmelerini sağlayabilmek amacıyla kullanıyorum.	1-5 Yıl	f	48	44	41	26	8	8	12,261*
		%	28,7	26,3	24,6	15,6	4,8		
	6-10 Yıl	f	48	28	29	7	5		
		%	41,0	23,9	24,8	6,0	4,3		
	11 Yıl ve Üstü	f	22	16	27	10	4		
		%	27,8	20,3	34,2	12,7	5,1		
BT sınıflarını öğrencilerimin ihtiyaç duyduğu bilgi ve becerileri geliştirmelerini sağlamak amacıyla kullanıyorum.	1-5 Yıl	f	45	29	38	39	16	8	13,561
		%	26,9	17,4	22,8	23,4	9,6		
	6-10 Yıl	f	39	17	40	17	4		
		%	33,3	14,5	34,2	14,5	3,4		
	11 Yıl ve Üstü	f	18	15	23	14	9		
		%	22,8	19,0	29,1	17,7	11,4		

Tablo 4.3.8. Devam

Maddeler	Kıdem	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıflarını öğrencilerime yeni bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarını tanıtmak amacıyla kullanıyorum.	1-5 Yıl	f	50	30	34	37	16	8	8,059*
		%	29,9	18,0	20,4	22,2	9,6		
	6-10 Yıl	f	42	21	29	20	5		
		%	35,9	17,9	24,8	17,1	4,3		
	11 Yıl ve Üstü	f	19	15	18	17	10		
		%	24,1	19,0	22,8	21,5	12,7		
BT sınıflarını öğrencilerimin bilgi kaynaklarına erişimini sağlamak için kullanıyorum.	1-5 Yıl	f	37	26	36	46	22	8	16,884*
		%	22,2	15,6	21,6	27,5	13,2		
	6-10 Yıl	f	38	19	35	17	8		
		%	32,5	16,2	29,9	14,5	6,8		
	11 Yıl ve Üstü	f	15	17	16	19	12		
		%	19,0	21,5	20,3	24,1	15,2		
BT sınıflarını kendi kendine öğrenebilen bireyler yetiştirmek amacıyla kullanıyorum.	1-5 Yıl	f	41	28	34	39	25	8	11,426*
		%	24,6	16,8	20,4	23,4	15,0		
	6-10 Yıl	f	39	23	28	21	6		
		%	33,3	19,7	23,9	17,9	5,1		
	11 Yıl ve Üstü	f	19	18	17	18	7		
		%	24,1	22,8	21,5	22,8	8,9		

*p<0,05

Tablo 4.3.8. incelendiğinde, tablonun ilk maddesi olan “BT sınıflarını okul ve toplum arasındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre her üç grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her üç grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=7,696$, $p<0,05$].

“BT sınıflarını öğretmenler arasındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl ve 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda büyük değerlerle hiçbir zaman

seçeneğinde yoğunlaştığı; 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise katılım düzeylerinin bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu sırasıyla hiçbir zaman ve nadiren seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıflarını öğrencilerim ile işbirliğini geliştirmek amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre her üç grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her üç grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=11,817, p<0,05$].

“BT sınıflarını ders dışı zamanlarda da kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl ve 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da çoğu zaman seçeneğinin izlediği; 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise katılım düzeyinin hiçbir zaman ve nadiren seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıflarını öğrencilerimin araştırmalarına destek sunmak amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl ile 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da hiçbir zaman seçeneğinin izlediği; 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda ise katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=11,213, p<0,05$].

“BT sınıflarını öğrencilerime aktif öğrenme yeteneği kazandırmak amacıyla kullanıyorum.” Maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme

göre 1-5 yıl ile 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da hiçbir zaman seçeneğinin izlediği; 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda ise katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıflarını öğrencilerime doğru zaman, yer ve biçimde bilgi teknolojisi araçlarını kullanma becerisi kazandırmak amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl ile 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği; 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda ise hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıflarını öğrencilerimin kendi öğrenme süreçlerini kontrol edebilmelerini sağlayabilmek amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin. kıdeme göre 1-5 yıl arası kıdeme sahip olanlarda hiçbir zaman ve nadiren seçeneklerinde birleştiği; 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=12,261$, $p<0,05$]

“BT sınıflarını öğrencilerimin ihtiyaç duyduğu bilgi ve becerileri geliştirmelerini sağlamak amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl arası kıdeme sahip olanlarda hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; 6-10 yıl ile 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise katılım düzeylerinin bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da hiçbir zaman

seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıflarını öğrencilerime yeni bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarını tanıtmak amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl arası kıdeme sahip olanlarda hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu çoğu zaman seçeneğinin izlediği; 6-10 yıl ile 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=8,059$, $p<0,05$].

“BT sınıflarını öğrencilerimin bilgi kaynaklarına erişimini sağlamak için kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl arası kıdeme sahip olanlarda çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu sırasıyla hiçbir zaman ve nadiren seçeneklerinin izlediği; 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise katılım düzeyinin çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu nadiren seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=16,884$, $p<0,05$].

Tablo 4.3.8.’in son maddesi olan “BT sınıflarını kendi kendine öğrenebilen bireyler yetiştirmek amacıyla kullanıyorum.” Maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre her üç grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı; bu yoğunluğu 1-5 yıl arası kıdeme sahip olanlarda çoğu zaman seçeneğinin izlediği; 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda bazen seçeneğinin izlediği; 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise %22,8’lik eşit değerlerle nadiren ve çoğu zaman seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=11,426$, $p<0,05$].

Tablo genel olarak yorumlandığında yine genç kuşak öğretmenlerin BT sınıflarından iletişim, ikili ve grup ilişkilerini geliştirme ve öğrencilerin akademik başarılarını geliştirmeye yönelik daha çok çaba gösterdikleri söylenbilir.

Tablo 4.3.9. Öğretmenlerin BT sınıfı uygulamalarına katkılarının kıdeme bağlı durumu

Maddeler	Kıdem	Frekans- Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin öğrenme sürecini destekleyecek programları kullanmalarını sağlıyorum.	1-5 Yıl	f	76	28	31	16	16	8	9,870*
		%	45,5	16,8	18,6	9,6	9,6		
	6-10 Yıl	f	61	14	23	11	8		
		%	52,1	12,0	19,7	9,4	6,8		
	11 Yıl ve Üstü	f	26	19	16	11	7		
		%	32,9	24,1	20,3	13,9	8,9		
BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin interneti aktif olarak kullanmalarını sağlıyorum.	1-5 Yıl	f	69	32	30	22	14	8	12,928*
		%	41,3	19,2	18,0	13,2	8,4		
	6-10 Yıl	f	51	29	25	9	3		
		%	43,6	24,8	21,4	7,7	2,6		
	11 Yıl ve Üstü	f	22	21	18	13	5		
		%	27,8	26,6	22,8	16,5	6,3		
BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin eğitsel amaçlı oyunlar oynamalarını sağlıyorum.	1-5 Yıl	f	77	24	34	23	9	8	12,042*
		%	46,1	14,4	20,4	13,8	5,4		
	6-10 Yıl	f	60	21	23	8	4		
		%	51,7	18,1	19,8	6,9	3,4		
	11 Yıl ve Üstü	f	26	17	18	15	3		
		%	32,9	21,5	22,8	19,0	3,8		
BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin farklı konulara ilişkin öğretim yazılımlarından yararlanmalarını sağlıyorum.	1-5 Yıl	f	68	29	33	21	16	8	19,864*
		%	40,7	17,4	19,8	12,6	9,6		
	6-10 Yıl	f	56	21	27	9	4		
		%	47,9	17,9	23,1	7,7	3,4		
	11 Yıl ve Üstü	f	22	22	21	12	1		
		%	28,2	28,2	26,9	15,4	1,3		

Tablo 4.3.9. Devam

Maddeler	Kıdem	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrenme-öğretme ortamını yeni teknolojiler ile destekliyorum.	1-5 Yıl	f	53	31	40	25	18	8	11,710 *
		%	31,7	18,6	24,0	15,0	10,8		
	6-10 Yıl	f	41	29	28	10	9		
		%	35,0	24,8	23,9	8,5	7,7		
	11 Yıl ve Üstü	f	15	19	22	16	7		
		%	19,0	24,1	27,8	20,3	8,9		

***p<0,05**

Tablo 4.3.9. incelendiğinde, tablonun ilk maddesi olan “BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin öğrenme sürecini destekleyecek programları kullanmalarını sağlıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre her üç grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, 1-5 yıl ve 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği, 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise bu yoğunluğu nadiren seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=9,870$, $p<0,05$].

“BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin interneti aktif olarak kullanmalarını sağlıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre her üç grupta da hiçbir zaman ve nadiren seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=12,928$, $p<0,05$].

“BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin eğitsel amaçlı oyunlar oynamalarını sağlıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre her üç grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her üç grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare

testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=12,042$, $p<0,05$].

“BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin farklı konulara ilişkin öğretim yazılımlarından yararlanmalarını sağlıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl ve 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda büyük değerlerle hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da bazen seçeneğinin izlediği; 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise katılım düzeyinin %28,2’lik eşit değerlerle hiçbir zaman ve nadiren seçeneklerinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=19,864$, $p<0,05$].

Tablo 4.3.9.’un son maddesi olan “BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrenme-öğretme ortamını yeni teknolojiler ile destekliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl arası kıdeme sahip olanlarda hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu sırasıyla nadiren ve bazen seçeneklerinin izlediği; 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise nadiren ve bazen seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=11,710$, $p<0,05$].

Tablo 4.3.9’da görüldüğü üzere öğretmenlerin BT sınıflarında gerçekleştirdikleri uygulamalarla edinilen kazanımlar açısından değerlendirildiğinde sonuçların çok ta iç açıcı olduğu söylenemez. Öğretmenlerin BT sınıflarından sınırlı düzeyde yararlanıyor olmaları, aynı zamanda yararlanma amaçlarını da olumsuz etkilemektedir denilebilir. Genel olarak meslekte en az deneyime sahip (1-5 yıl) öğretmenlerin BT sınıflarını daha çok amaca yönelik kullandıkları söylenebilir.

Tablo 4.3.10. BT sınıfı uygulamalarının öğretmene, öğrenciye ve öğretim sürecine katkılarının kıdeme bağlı durumu

Maddeler	Kıdem	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfı uygulamaları öğrencileri derse motive etmemi kolaylaştırıyor.	1-5 Yıl	f	29	29	30	53	26	8	8,780*
		%	17,4	17,4	18,0	31,7	15,6		
	6-10 Yıl	f	25	17	30	27	18		
		%	21,4	14,5	25,6	23,1	15,4		
	11 Yıl ve Üstü	f	17	8	12	27	15		
		%	21,5	10,1	15,2	34,2	19,0		
	1-5 Yıl	f	24	15	23	65	40		
		%	14,4	9,0	13,8	38,9	24,0		
BT sınıfı uygulamaları öğrenme ortamını zenginleştiriyor.	6-10 Yıl	f	22	12	19	41	23	8	2,429
		%	18,8	10,3	16,2	35,0	19,7		
	11 Yıl ve Üstü	f	15	7	11	29	17		
		%	19,0	8,9	13,9	36,7	21,5		
BT sınıfı uygulamaları öğrenmenin kalıcılığını artırıyor.	1-5 Yıl	f	23	8	19	75	42	8	11,686*
		%	13,8	4,8	11,4	44,9	25,1		
	6-10 Yıl	f	19	5	26	42	25		
		%	16,2	4,3	22,2	35,9	21,4		
	11 Yıl ve Üstü	f	17	6	9	28	19		
		%	21,5	7,6	11,4	35,4	24,1		
BT sınıfı uygulamaları öğretilecek konuyu ilginç hale getirmemi sağlıyor.	1-5 Yıl	f	20	11	27	69	40	8	9,360*
		%	12,0	6,6	16,2	41,3	24,0		
	6-10 Yıl	f	23	5	27	38	24		
		%	19,7	4,3	23,1	32,5	20,5		
	11 Yıl ve Üstü	f	16	5	12	25	21		
		%	20,3	6,3	15,2	31,6	26,6		
BT sınıfı uygulamaları öğretimi bireyselleştirmeyi kolaylaştırıyor.	1-5 Yıl	f	26	16	26	70	29	8	12,758*
		%	15,6	9,6	15,6	41,9	17,4		
	6-10 Yıl	f	24	8	33	31	21		
		%	20,5	6,8	28,2	26,5	17,9		
	11 Yıl ve Üstü	f	16	7	19	23	14		
		%	20,3	8,9	24,1	29,1	17,7		
BT sınıfı uygulamaları bana zaman kazandırıyor.	1-5 Yıl	f	31	24	27	49	36	8	13,363*
		%	18,6	14,4	16,2	29,3	21,6		
	6-10 Yıl	f	27	10	30	37	13		
		%	23,1	8,5	25,6	31,6	11,1		
	11 Yıl ve Üstü	f	19	6	21	21	12		
		%	24,1	7,6	26,6	26,6	15,2		

Tablo 4.3.10. Devam

Maddeler	Kıdem	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfı uygulamaları motivasyonumu artırıyor.	1-5 Yıl	f	30	15	25	55	42	8	11,206*
		%	18,0	9,0	15,0	32,9	25,1		
	6-10 Yıl	f	23	6	30	40	18		
		%	19,7	5,1	25,6	34,2	15,4		
	11 Yıl ve Üstü	f	16	5	16	20	22		
		%	20,3	6,3	20,3	25,3	27,8		
BT sınıfı uygulamaları yeni bilgilere ulaşmamı kolaylaştırıyor.	1-5 Yıl	f	24	5	17	56	65	8	11,765*
		%	14,4	3,0	10,2	33,5	38,9		
	6-10 Yıl	f	21	4	24	34	34		
		%	17,9	3,4	20,5	29,1	29,1		
	11 Yıl ve Üstü	f	15	4	9	30	21		
		%	19,0	5,1	11,4	38,0	26,6		
BT sınıfı uygulamaları bana yeni teknolojileri kullanma becerisi kazandırıyor.	1-5 Yıl	f	26	13	16	59	53	8	11,854*
		%	15,6	7,8	9,6	35,3	31,7		
	6-10 Yıl	f	21	9	26	31	30		
		%	17,9	7,7	22,2	26,5	25,6		
	11 Yıl ve Üstü	f	14	9	10	25	21		
		%	17,7	11,4	12,7	31,6	26,6		
BT sınıfı uygulamaları yeni teknolojilere yönelik olumlu tutum geliştirmeme yardımcı oluyor.	1-5 Yıl	f	26	10	24	59	48	8	7,517*
		%	15,6	6,0	14,4	35,3	28,7		
	6-10 Yıl	f	22	6	26	39	24		
		%	18,8	5,1	22,2	33,3	20,5		
	11 Yıl ve Üstü	f	16	7	10	28	18		
		%	20,3	8,9	12,7	35,4	22,8		
BT sınıfı uygulamaları beni araştırmaya yönlendiriyor.	1-5 Yıl	f	26	9	24	62	46	8	4,233
		%	15,6	5,4	14,4	37,1	27,5		
	6-10 Yıl	f	22	7	24	35	29		
		%	18,8	6,0	20,5	29,9	24,8		
	11 Yıl ve Üstü	f	16	5	11	28	19		
		%	20,3	6,3	13,9	35,4	24,1		
BT sınıfı uygulamaları öğrenciler ile iletişim kurmamı kolaylaştırıyor.	1-5 Yıl	f	32	23	31	53	28	8	4,725
		%	19,2	13,8	18,6	31,7	16,8		
	6-10 Yıl	f	25	11	31	33	17		
		%	21,4	9,4	26,5	28,2	14,5		
	11 Yıl ve Üstü	f	16	7	19	26	11		
		%	20,3	8,9	24,1	32,9	13,9		

Tablo 4.3.10. Devam

Maddeler	Kıdem	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfı uygulamaları farklı öğretim yöntemlerini kullanmama olarak sağlıyor.	1-5 Yıl	f	23	15	36	57	36	8	3,079
		%	13,8	9,0	21,6	34,1	21,6		
	6-10 Yıl	f	21	11	26	39	20		
		%	17,9	9,4	22,2	33,3	17,1		
	11 Yıl ve Üstü	f	14	6	18	22	19		
		%	17,7	7,6	22,8	27,8	24,1		
BT sınıfı uygulamaları öğrencilerin kalıcı öğrenmesini sağlıyor.	1-5 Yıl	f	26	12	27	64	38	8	5,936
		%	15,6	7,2	16,2	38,3	22,8		
	6-10 Yıl	f	24	12	21	35	25		
		%	20,5	10,3	17,9	29,9	21,4		
	11 Yıl ve Üstü	f	14	9	17	21	18		
		%	17,7	11,4	21,5	26,6	22,8		

*p<0,05

Tablo 4.3.10. incelendiğinde, tablonun ilk maddesi olan “BT sınıfı uygulamaları öğrencileri derse motive etmemi kolaylaştırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl arası kıdeme sahip olanlarda çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda bazen ve çoğu zaman seçeneklerinde birleştiği ve bunu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği; 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kademeler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=8,780$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları öğrenme ortamını zenginleştiriyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre her üç grupta da çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kademeler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfı uygulamaları öğrenmenin kalıcılığını artırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl ile 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği; 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda ise katılım düzeyinin çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu sırasıyla bazen ve her zaman seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=11,686$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları öğretilecek konuyu ilginç hale getirmemi sağlıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl ile 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği; 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda ise katılım düzeyinin çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu sırasıyla bazen ve her zaman seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=9,360$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları öğretimi bireyselleştirmeyi kolaylaştırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl arası kıdeme sahip olanlarda büyük bir değerle çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her zaman seçeneğinin izlediği; 6-10 yıl ile 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise katılım düzeyinin bazen ve çoğu zaman seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=12,758$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları bana zaman kazandırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl arası kıdeme sahip olanlarda çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği; 6-10 yıl ile 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise çoğu zaman ve bazen seçeneklerinde birleştiği

görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kademeler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=13,363$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları motivasyonumu arttırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kідeme göre 1-5 yıl ile 11 yıl ve üstü kідeme sahip olanlarda çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği; 6-10 yıl arası kідeme sahip olanlarda ise çoğu zaman ve bazen seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kademeler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=11,206$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları yeni bilgilere ulaşmamı kolaylaştırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kідeme göre 1-5 yıl ve 6-10 yıl arası kідeme sahip olanlarda her zaman ve çoğu zaman seçeneklerinde birleştiği; 11 yıl ve üstü kідeme sahip olanlarda ise çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kademeler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=11,765$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları bana yeni teknolojileri kullanma becerisi kazandırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kідeme göre her üç grupta da çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her üç grupta da her zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kademeler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=11,854$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları yeni teknolojilere yönelik olumlu tutum geliştirmeme yardımcı oluyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kідeme göre 1-5 yıl ile 11 yıl ve üstü kідeme sahip olanlarda çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve her iki grupta da bu yoğunluğu her zaman seçeneğinin izlediği; 6-10 yıl arası kідeme sahip olanlarda ise katılım düzeyinin çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin

olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=7,517$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları beni araştırmaya yönlendiriyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre her üç grupta da çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her üç grupta da her zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfı uygulamaları öğrenciler ile iletişim kurmamı kolaylaştırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre her üç grupta da çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her üç grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfı uygulamaları farklı öğretim yöntemlerini kullanmama olanak sağlıyor.” Maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre 1-5 yıl arası kıdeme sahip olanlarda çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu %21,6’lık eşit değerlerle bazen ve her zaman seçeneklerinin izlediği; 6-10 yıl arası kıdeme sahip olanlarda çoğu zaman ve bazen seçeneklerinde birleştiği; 11 yıl ve üstü kıdeme sahip olanlarda ise çoğu zaman seçeneğinde katılım düzeyinin yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu sırasıyla her zaman ve bazen seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.3.10.’un son maddesi olan “BT sınıfı uygulamaları öğrencilerin kalıcı öğrenmesini sağlıyor.” Maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin kıdeme göre her üç grupta da çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her üç grupta da her zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak kıdemler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

BT sınıflarında gerçekleştirilen uygulamaların gerek öğretmen, gerek öğrenci ve gerekse öğretim sürecine katkıları genel olarak değerlendirildiğinde katkı düzeyinin daha çok “çoğu zaman” ve “her zaman” seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Bu bulgu uygulamaların tüm sınırlılıklar ve yetersizliklere rağmen belli düzeyde amacına ulaştığını göstermektedir, denilebilir. Gruplar arası karşılaştırma sonucunda beliren anlamlı farklılıkların %’delik dağılımlar dikkate alındığında 1-5 yıl kıdeme sahip öğretmenler lehine olduğu söylenebilir. Bu bulgu meslekte daha az deneyime sahip öğretmenler için BT sınıflarının ciddi destek sunduğu söylenebilir.

Tablo 4.3.11. Öğretmenlerin BT sınıfındaki araç gereçleri kullanmalarının, öğretim teknolojileri konusunda eğitim almalarına bağlı durumu

Maddeler	Eğitim Alma	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfımızdaki bilgisayarları derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.	Evet	f	88	57	81	37	23	4	9,457
		%	30,8	19,9	28,3	12,9	8,0		
	Hayır	f	29	20	21	4	1		
		%	38,7	26,7	28,0	5,3	1,3		
BT sınıfımızdaki VCD çaları derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.	Evet	f	104	60	83	32	9	4	4,650*
		%	36,1	20,8	28,8	11,1	3,1		
	Hayır	f	33	18	18	6	0		
		%	44,0	24,0	24,0	8,0	,0		
BT sınıfımızdaki tepegözü derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.	Evet	f	119	60	78	23	8	4	4,467*
		%	41,3	20,8	27,1	8,0	2,8		
	Hayır	f	39	15	13	7	1		
		%	52,0	20,0	17,3	9,3	1,3		
BT sınıfımızdaki televizyonu ve videoyu derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.	Evet	f	115	50	79	36	8	4	5,169*
		%	39,9	17,4	27,4	12,5	2,8		
	Hayır	f	32	20	16	6	1		
		%	42,7	26,7	21,3	8,0	1,3		
BT sınıfımızdaki internetten derslerimde öğretim amaçlı yararlanıyorum.	Evet	f	52	38	79	70	49	4	10,419*
		%	18,1	13,2	27,4	24,3	17,0		
	Hayır	f	23	13	20	14	5		
		%	30,7	17,3	26,7	18,7	6,7		

*p<0,05

Tablo 4.3.11. incelendiğinde, tablonun ilk maddesi olan “BT sınıfımızdaki bilgisayarları derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan ve almayan her iki grubun da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak öğretim teknolojisi konusunda eğitim alan ve almayan gruplar arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfımızdaki VCD çaları derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan ve almayan her iki grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, öğretim teknolojisi konusunda eğitim alan grupta bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği, öğretim teknolojisi konusunda eğitim almayan grupta ise bu yoğunluğu %24'lük eşit değerlerle nadiren ve bazen seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak öğretim teknolojisi konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=4,650$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki tepegözü derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan ve almayan her iki grupta da büyük değerlerle hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu eğitim alan grupta bazen seçeneğinin izlediği, eğitim almayan grupta ise nadiren seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak öğretim teknolojisi konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=4,467$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki televizyonu ve videoyu derslerimde öğretim amaçlı kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan ve almayan her iki grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı; eğitim alan grupta bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği, eğitim almayan grupta ise bu yoğunluğu nadiren seçeneğinin izlediği

görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak öğretim teknolojisi konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=5,169$, $p<0,05$].

Tablo 4.3.11.'in son maddesi olan “BT sınıfımızdaki internetten derslerimde öğretim amaçlı yararlanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta bazen ve çoğu zaman seçeneklerinde birleştiği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak öğretim teknolojisi konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=10,419$, $p<0,05$].

Ulaşılan bulgulardan öğretim teknolojileriyle ilgili eğitim almış olmanın bu teknolojileri aktif kullanımda belli bir düzeyde katkı sağladığı söylenebilir.

Tablo 4.3.12. Öğretmenlerin BT sınıfında yer alan bilgisayarlardan yararlanma amaçlarının, öğretim teknolojileri konusunda eğitim almalarına bağlı durumu

Maddeler	Eğitim Alma	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X^2
BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan ölçme-değerlendirme sürecini kolaylaştıracak uygulamalar yapmak amacıyla yararlanıyorum.	Evet	f	99	49	67	44	29	4	12,72*
		%	34,4	17,0	23,3	15,3	10,1		
	Hayır	f	41	10	11	11	2		
		%	54,7	13,3	14,7	14,7	2,7		

Tablo 4.3.12. Devam

Maddeler	Eğitim Alma	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan internete erişim sağlamak amacıyla yararlanıyorum.	Evet	f	67	34	60	72	55	4	8,174
		%	23,3	11,8	20,8	25,0	19,1		
	Hayır	f	28	9	15	16	7		
		%	37,3	12,0	20,0	21,3	9,3		
BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan derse hazırlık yapmak amacıyla yararlanıyorum.	Evet	f	53	27	42	75	91	4	9,250
		%	18,4	9,4	14,6	26,0	31,6		
	Hayır	f	23	6	6	24	16		
		%	30,7	8,0	8,0	32,0	21,3		
BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan kendimi geliştirmek amacıyla yararlanıyorum.	Evet	f	49	28	60	71	80	4	2,999
		%	17,0	9,7	20,8	24,7	27,8		
	Hayır	f	19	6	15	18	17		
		%	25,3	8,0	20,0	24,0	22,7		
BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan öğretim amaçlı materyaller hazırlamak için yararlanıyorum.	Evet	f	60	53	60	53	62	4	11,713*
		%	20,8	18,4	20,8	18,4	21,5		
	Hayır	f	24	7	22	14	8		
		%	32,0	9,3	29,3	18,7	10,7		

*p<0,05

Tablo 4.3.12. incelendiğinde, tablonun ilk maddesi olan “BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan ölçme-değerlendirme sürecini kolaylaştıracak uygulamalar yapmak amacıyla yararlanıyorum.” Maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; eğitim almayan grupta ise büyük oranda hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu %14,7’lik eşit değerlerle bazen ve çoğu zaman seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=12,729$, $p<0,05$].

“BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan internete erişim sağlamak amacıyla yararlanıyorum.” Maddesine ilişkin olarak eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu sırasıyla hiçbir zaman ve bazen seçeneklerinin izlediği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu sırasıyla çoğu zaman ve bazen seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak öğretim teknolojisi konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan derse hazırlık yapmak amacıyla yararlanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu çoğu zaman seçeneğinin izlediği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak öğretim teknolojisi konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan kendimi geliştirmek amacıyla yararlanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan ve almayan her iki grupta da her zaman ve çoğu zaman seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak öğretim teknolojisi konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.3.12.’nin son maddesi olan “BT sınıflarında bulunan bilgisayarlardan öğretim amaçlı materyaller hazırlamak için yararlanıyorum.” Maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu %20,8’lik eşit değerlerle bazen ve hiçbir zaman seçeneklerinin izlediği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu

bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak öğretim teknolojisi konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=11,713$, $p<0,05$].

Ulaşılan bulgulardan öğretmenlerin öğretim teknolojileri konusunda eğitim almış olmalarının bilgisayarlardan yararlanma amaçlarına katkı sağladığı söylenbilir.

Tablo 4.3.13. Öğretmenlerin BT sınıflarını kullanma amaçlarının, öğretim teknolojileri konusunda eğitim almalarına bağlı durumu

Maddeler	Eğitim Alma	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıflarını okul ve toplum arasındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla kullanıyorum.	Evet	f	109	62	65	35	17	4	9,204
		%	37,8	21,5	22,6	12,2	5,9		
	Hayır	f	39	12	18	6	0		
		%	52,0	16,0	24,0	8,0	,0		
BT sınıflarını öğretmenler arasındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla kullanıyorum.	Evet	f	116	62	69	28	13	4	4,228*
		%	40,3	21,5	24,0	9,7	4,5		
	Hayır	f	37	18	13	6	1		
		%	49,3	24,0	17,3	8,0	1,3		
BT sınıflarını öğrencilerim ile işbirliğini geliştirmek amacıyla kullanıyorum.	Evet	f	88	54	76	50	20	4	13,239*
		%	30,6	18,8	26,4	17,4	6,9		
	Hayır	f	37	16	12	9	1		
		%	49,3	21,3	16,0	12,0	1,3		
BT sınıflarını ders dışı zamanlarda da kullanıyorum.	Evet	f	78	44	49	65	52	4	12,608*
		%	27,1	15,3	17,0	22,6	18,1		
	Hayır	f	35	11	12	9	8		
		%	46,7	14,7	16,0	12,0	10,7		
BT sınıflarını öğrencilerimin araştırmalarına destek sunmak amacıyla kullanıyorum.	Evet	f	67	51	80	60	30	4	17,417*
		%	23,3	17,7	27,8	20,8	10,4		
	Hayır	f	31	12	24	4	4		
		%	41,3	16,0	32,0	5,3	5,3		
BT sınıflarını öğrencilerime aktif öğrenme yeteneği kazandırmak amacıyla kullanıyorum.	Evet	f	76	40	87	56	29	4	14,091
		%	26,4	13,9	30,2	19,4	10,1		
	Hayır	f	31	12	23	9	0		
		%	41,3	16,0	30,7	12,0	,0		

Tablo 4.3.13. Devam

Maddeler	Eğitim Alma	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	s d	X ²
BT sınıflarını öğrencilerime doğru zaman, yer ve biçimde bilgi teknolojisi araçlarını kullanma becerisi kazandırmak amacıyla kullanıyorum.	Evet	f	79	55	79	48	27	4	13,326*
		%	27,4	19,1	27,4	16,7	9,4		
	Hayır	f	33	15	20	6	1		
		%	44,0	20,0	26,7	8,0	1,3		
BT sınıflarını öğrencilerimin kendi öğrenme süreçlerini kontrol edebilmelerini sağlayabilmek amacıyla kullanıyorum.	Evet	f	83	71	80	37	17	4	12,116*
		%	28,8	24,7	27,8	12,8	5,9		
	Hayır	f	35	17	17	6	0		
		%	46,7	22,7	22,7	8,0	,0		
BT sınıflarını öğrencilerimin ihtiyaç duyduğu bilgi ve becerileri geliştirmelerini sağlamak amacıyla kullanıyorum.	Evet	f	69	45	82	64	28	4	21,354*
		%	24,0	15,6	28,5	22,2	9,7		
	Hayır	f	33	16	19	6	1		
		%	44,0	21,3	25,3	8,0	1,3		
BT sınıflarını öğrencilerime yeni bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarını tanıtmak amacıyla kullanıyorum.	Evet	f	78	51	69	62	28	4	10,603*
		%	27,1	17,7	24,0	21,5	9,7		
	Hayır	f	33	15	12	12	3		
		%	44,0	20,0	16,0	16,0	4,0		
BT sınıflarını öğrencilerimin bilgi kaynaklarına erişimini sağlamak için kullanıyorum.	Evet	f	57	50	72	71	38	4	20,555*
		%	19,8	17,4	25,0	24,7	13,2		
	Hayır	f	33	12	15	11	4		
		%	44,0	16,0	20,0	14,7	5,3		
BT sınıflarını kendi kendine öğrenebilen bireyler yetiştirmek amacıyla kullanıyorum.	Evet	f	69	49	69	66	35	4	16,721*
		%	24,0	17,0	24,0	22,9	12,2		
	Hayır	f	30	20	10	12	3		
		%	40,0	26,7	13,3	16,0	4,0		

*p<0,05

Tablo 4.3.13. incelendiğinde, tablonun ilk maddesi olan “BT sınıflarını okul ve toplum arasındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alan durumuna göre eğitim

alan ve almayan her iki grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıflarını öğretmenler arasındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu nadiren seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=4,228$, $p<0,05$].

“BT sınıflarını öğrencilerim ile işbirliğini geliştirmek amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu nadiren seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=13,239$, $p<0,05$].

“BT sınıflarını ders dışı zamanlarda da kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu çoğu zaman seçeneğinin izlediği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=12,608$, $p<0,05$].

“BT sınıflarını öğrencilerimin araştırmalarına destek sunmak amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=17,417$, $p<0,05$].

“BT sınıflarını öğrencilerime aktif öğrenme yeteneği kazandırmak amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıflarını öğrencilerime doğru zaman, yer ve biçimde bilgi teknolojisi araçlarını kullanma becerisi kazandırmak amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta %27,4'lük eşit değerlerle hiçbir zaman ve bazen seçeneklerinde yoğunlaştığı; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=13,326$, $p<0,05$].

“BT sınıflarını öğrencilerimin kendi öğrenme süreçlerini kontrol edebilmelerini sağlayabilmek amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeyinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta hiçbir zaman

seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; eğitim almayan grupta ise hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu %22,7'lik eşit değerlerle nadiren ve bazen seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=12,116$, $p<0,05$].

“BT sınıflarını öğrencilerimin ihtiyaç duyduğu bilgi ve becerileri geliştirmelerini sağlamak amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=21,354$, $p<0,05$].

“BT sınıflarını öğrencilerime yeni bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarını tanıtmak amacıyla kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin hiçbir zaman ve nadiren seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=10,603$, $p<0,05$].

“BT sınıflarını öğrencilerimin bilgi kaynaklarına erişimini sağlamak için kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta bazen ve çoğu zaman seçeneklerinde birleştiği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri

konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=20,555$, $p<0,05$].

Tablo 4.3.13.'ün son maddesi olan "BT sınıflarını kendi kendine öğrenebilen bireyler yetiştirmek amacıyla kullanıyorum." Maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta %24'lük eşit değerlerle hiçbir zaman ve bazen seçeneklerinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu çoğu zaman seçeneğinin izlediği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu nadiren seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=16,721$, $p<0,05$].

Tablo 4.3.13. genel olarak değerlendirildiğinde öğretim teknolojileri konusunda eğitim alanın BT sınıflarının kullanım amaçlarını etkilediği söylenebilir. Öğretim teknolojileriyle ilgili eğitim alan öğretmenler BT sınıflarını daha çok amaca yönelik kullanırken eğitim almayanlar için benzer durum söz konusu değildir.

Tablo 4.3.14. Öğretmenlerin BT sınıfı uygulamalarına katkılarının, öğretim teknolojileri konusunda eğitim almalarına bağlı durumu

Maddeler	Eğitim Alma	Frekans- Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X^2
BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin öğrenme sürecini destekleyecek programları kullanmalarını sağlıyorum.	Evet	f	117	48	60	35	28	4	13,494
		%	40,6	16,7	20,8	12,2	9,7		
	Hayır	f	46	13	10	3	3		
		%	61,3	17,3	13,3	4,0	4,0		

Tablo 4.3.14. Devam

Maddeler	Eğitim Alma	Frekans- Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin interneti aktif olarak kullanmalarını sağlıyorum.	Evet	f	101	64	63	38	22	4	15,138*
		%	35,1	22,2	21,9	13,2	7,6		
	Hayır	f	41	18	10	6	0		
		%	54,7	24,0	13,3	8,0	,0		
BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin eğitsel amaçlı oyunlar oynamalarını sağlıyorum.	Evet	f	115	48	67	41	16	4	19,204*
		%	40,1	16,7	23,3	14,3	5,6		
	Hayır	f	48	14	8	5	0		
		%	64,0	18,7	10,7	6,7	,0		
BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin farklı konulara ilişkin öğretim yazılımlarından yararlanmalarını sağlıyorum.	Evet	f	102	58	70	37	20	4	15,710*
		%	35,5	20,2	24,4	12,9	7,0		
	Hayır	f	44	14	11	5	1		
		%	58,7	18,7	14,7	6,7	1,3		
BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrenme-öğretme ortamını yeni teknolojiler ile destekliyorum.	Evet	f	72	59	79	46	32	4	24,886*
		%	25,0	20,5	27,4	16,0	11,1		
	Hayır	f	37	20	11	5	2		
		%	49,3	26,7	14,7	6,7	2,7		

*p<0,05

Tablo 4.3.14. incelendiğinde, tablonun ilk maddesi olan “BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin öğrenme sürecini destekleyecek programları kullanmalarını sağlıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre her iki grupta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı; eğitim alan grupta bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; eğitim almayan grupta ise bu yoğunluğu nadiren seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri

konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin interneti aktif olarak kullanmalarını sağlıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu sırasıyla nadiren ve bazen seçeneklerinin izlediği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin büyük bir oranda hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu nadiren seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=15,138, p<0,05$].

“BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin eğitsel amaçlı oyunlar oynamalarını sağlıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin %64 gibi büyük bir oranla hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu nadiren seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=19,204, p<0,05$].

“BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerimin farklı konulara ilişkin öğretim yazılımlarından yararlanmalarını sağlıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin %58,7 gibi büyük bir oranla hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu nadiren seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=15,710, p<0,05$].

Tablo 4.3.14'ün son maddesi olan “BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrenme-öğretme ortamını yeni teknolojiler ile destekliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu nadiren seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$\chi^2_{(4)}=24,886$, $p<0,05$].

Öğretmenlerin daha önceden öğretim teknolojilerine yönelik eğitim almış olmaları BT sınıfı uygulamalarının katkılarına yönelik inaçlarıda etkilemektedir. Eğitim alan öğretmenler BT sınıfı uygulamalarının katkısının daha çok olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 4.3.15. BT sınıfı uygulamalarının öğretmene, öğrenciye ve eğitim öğretim sürecine katkılarının, öğretmenlerin öğretim teknolojileri konusunda eğitim almalarına bağlı durumu

Maddeler	Eğitim Alma	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfı uygulamaları öğrencileri derse motive etmemi kolaylaştırıyor.	Evet	f	54	40	53	92	49	4	6,197*
		%	18,8	13,9	18,4	31,9	17,0		
	Hayır	f	17	14	19	15	10		
		%	22,7	18,7	25,3	20,0	13,3		
BT sınıfı uygulamaları öğrenme ortamını zenginleştiriyor.	Evet	f	47	23	39	111	68	4	6,350*
		%	16,3	8,0	13,5	38,5	23,6		
	Hayır	f	14	11	14	24	12		
		%	18,7	14,7	18,7	32,0	16,0		

Tablo 4.3.15 Devam

Maddeler	Eğitim Alma	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfı uygulamaları öğrenmenin kalıcılığını artırıyor.	Evet	f	45	10	43	116	74	4	11,008*
		%	15,6	3,5	14,9	40,3	25,7		
	Hayır	f	14	9	11	29	12		
		%	18,7	12,0	14,7	38,7	16,0		
BT sınıfı uygulamaları öğretilecek konuyu ilginç hale getirmemi sağlıyor.	Evet	f	46	11	55	104	72	4	11,538*
		%	16,0	3,8	19,1	36,1	25,0		
	Hayır	f	13	10	11	28	13		
		%	17,3	13,3	14,7	37,3	17,3		
BT sınıfı uygulamaları öğretimi bireyselleştirmeyi kolaylaştırıyor.	Evet	f	49	20	64	101	54	4	6,879*
		%	17,0	6,9	22,2	35,1	18,8		
	Hayır	f	17	11	14	23	10		
		%	22,7	14,7	18,7	30,7	13,3		
BT sınıfı uygulamaları bana zaman kazandırıyor.	Evet	f	58	27	63	87	53	4	6,647*
		%	20,1	9,4	21,9	30,2	18,4		
	Hayır	f	19	13	15	20	8		
		%	25,3	17,3	20,0	26,7	10,7		
BT sınıfı uygulamaları motivasyonumu artırıyor.	Evet	f	49	17	57	97	68	4	8,448
		%	17,0	5,9	19,8	33,7	23,6		
	Hayır	f	20	9	14	18	14		
		%	26,7	12,0	18,7	24,0	18,7		
BT sınıfı uygulamaları yeni bilgilere ulaşmamı kolaylaştırıyor.	Evet	f	44	8	40	96	100	4	5,046*
		%	15,3	2,8	13,9	33,3	34,7		
	Hayır	f	16	5	10	24	20		
		%	21,3	6,7	13,3	32,0	26,7		
BT sınıfı uygulamaları bana yeni teknolojileri kullanma becerisi kazandırıyor.	Evet	f	45	22	44	87	90	4	7,604*
		%	15,6	7,6	15,3	30,2	31,3		
	Hayır	f	16	9	8	28	14		
		%	21,3	12,0	10,7	37,3	18,7		

Tablo 4.3.15. Devam

Maddeler	Eğitim Alma	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfı uygulamaları yeni teknolojilere yönelik olumlu tutum geliştirmeye yardımcı oluyor.	Evet	f	48	15	47	102	76	4	5,201*
		%	16,7	5,2	16,3	35,4	26,4		
	Hayır	f	16	8	13	24	14		
		%	21,3	10,7	17,3	32,0	18,7		
BT sınıfı uygulamaları beni araştırmaya yönlendiriyor.	Evet	f	47	14	49	97	81	4	6,820*
		%	16,3	4,9	17,0	33,7	28,1		
	Hayır	f	17	7	10	28	13		
		%	22,7	9,3	13,3	37,3	17,3		
BT sınıfı uygulamaları öğrenciler ile iletişim kurmamı kolaylaştırıyor.	Evet	f	55	31	62	91	49	4	3,970*
		%	19,1	10,8	21,5	31,6	17,0		
	Hayır	f	18	10	19	21	7		
		%	24,0	13,3	25,3	28,0	9,3		
BT sınıfı uygulamaları farklı öğretim yöntemlerini kullanmama olanak sağlıyor.	Evet	f	43	25	64	92	64	4	2,787
		%	14,9	8,7	22,2	31,9	22,2		
	Hayır	f	15	7	16	26	11		
		%	20,0	9,3	21,3	34,7	14,7		
BT sınıfı uygulamaları öğrencilerin kalıcı öğrenmesini sağlıyor.	Evet	f	49	22	51	97	69	4	5,417*
		%	17,0	7,6	17,7	33,7	24,0		
	Hayır	f	15	11	14	23	12		
		%	20,0	14,7	18,7	30,7	16,0		

*p<0,05

Tablo 4.3.15. incelendiğinde, tablonun ilk maddesi olan “BT sınıfı uygulamaları öğrencileri derse motive etmemi kolaylaştırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir.

Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=6,197$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları öğrenme ortamını zenginleştiriyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu %18,7’lik eşit değerlerle bazen ve hiçbir zaman seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=6,350$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları öğrenmenin kalıcılığını artırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=11,008$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları öğretilecek konuyu ilginç hale getirmemi sağlıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu %17,3’lük eşit değerlerle her zaman ve hiçbir zaman seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=11,538$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları öğretimi bireyselleştirmeyi kolaylaştırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim

alan grupta çoğu zaman ve bazen seçeneklerinde birleştiği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=6,879$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları bana zaman kazandırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=6,647$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları motivasyonumu artırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu çoğu zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfı uygulamaları yeni bilgilere ulaşmamı kolaylaştırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta yoğunluklu olarak çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu sırasıyla her zaman ve hiçbir zaman seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=5,046$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları bana yeni teknolojileri kullanma becerisi kazandırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta yoğunluklu olarak her zaman ve çoğu zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=7,604$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları yeni teknolojilere yönelik olumlu tutum geliştirmeme yardımcı oluyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre eğitim alan grupta çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her zaman seçeneğinin izlediği; eğitim almayan grupta ise katılım düzeyinin çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=5,201$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları beni araştırmaya yönlendiriyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre her iki grupta da çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı; bu yoğunluğu eğitim alan grupta her zaman seçeneği izlerken eğitim almayan grupta hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=6,820$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları öğrenciler ile iletişim kurmamı kolaylaştırıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre her iki grupta da çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda

maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=3,970$, $p<0,05$].

“BT sınıfı uygulamaları farklı öğretim yöntemlerini kullanmama olarak sağlıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre her iki grupta da çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı bu yoğunluğu eğitim alan grupta %22,2’lik eşit değerlerle bazen ve her zaman seçeneklerinin izlediği; eğitim almayan grupta ise bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.3.15’in son maddesi olan “BT sınıfı uygulamaları öğrencilerin kalıcı öğrenmesini sağlıyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin eğitim alma durumuna göre her iki grupta da çoğu zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu eğitim alan grupta her zaman seçeneğinin, eğitim almayan grupta ise hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alan ve almayan iki grup arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=5,417$, $p<0,05$].

BT sınıflarından yararlanma durumlarına ilişkin öğretmen görüşlerine genel olarak bakıldığında bazı amaçlar ile bu sınıfları kullanmayı tercih etmedikleri anlaşılmaktadır. Bu amaçlar sırasıyla incelendiğinde, öğrencilerin öğrenme süreçlerini destekleyecek programlar veya tepegöz gibi bilgi teknolojisi araçlarını maliyetlerinin yüksek olması, kullanımları için hazırlık sürelerinin uzun olması gibi sebeplerle tercih etmedikleri düşünülebilir.

Milli Eğitim Bakanlığı’nca yakın zamanda ilköğretim programlarında gerçekleştirilen değişiklikler ölçme-değerlendirme boyutunda da bazı değişimleri gerektirmiştir. Buna göre süreci değerlendirme esaslı bir yaklaşım ile tema sonlarında kullanılmak üzere, farklı amaçlara hizmet eden pek çok

ölçme-değerlendirme formu geliştirilmiştir. Sözü edilen bu formları tanıma-anlama ve kullanmaya yönelik gayretler hala sürmekle birlikte, geleneksel yöntemler ile formların elle doldurulması gibi sebepler ile öğretmenler BT sınıflarındaki bilgisayarları ölçme-değerlendirme sürecini kolaylaştıracak uygulamalar yapmak amacıyla kullanmayı tercih etmiyor olabilirler.

BT sınıflarının oluşturulmuş olduğu ilköğretim okullarındaki sınıf mevcutları her ne kadar belli bir seviyeye çekilmeye çalışılıyor olsa da, günümüzde sınıf mevcudu ortalamaları maalesef oldukça yüksektir. Bu durum BT sınıfı uygulamalarını hem öğretmenler hem de öğrenciler açısından fazlasıyla olumsuz etkilemektedir. Bu ve bunun gibi nedenlerle öğretmenlerin BT sınıfı uygulamaları ile zaman kazanmak gibi amaçlarla kullanmayı tercih etmedikleri düşünülebilir.

BT sınıflarındaki uygulamaların öğretmene, öğrenciye ve öğretim sürecine katkısı konusunda öğretim teknolojileriyle ilgili eğitim alan öğretmenlerin görüşleri daha çok olumlu yönde iken, eğitim almayanların görüşleri daha çok olumsuz yönde belirmiştir. Bu bulgu öğretim teknolojileriyle ilgili eğitim almanın uygulamalara bakış açısını ve değerlendirme biçimini olumlu yönde etkilediğinin bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

**4.4. ÖĞRENCİLERİN BT SINIFLARINDAN YARARLANMA
AMAÇLARININ CİNSİYET, BULUNULAN SINIF VE YAŞANILAN
YER DEĞİŞKENLERİNE İLİŞKİN BULGU VE YORUMLAR**

Tablo 4.4.1. Öğrencilerin BT sınıfındaki araç gereçleri kullanmalarının cinsiyete bağlı durumu

Maddeler	Cinsiyet	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfımızdaki bilgisayarlardan, derslerimizde öğretim amaçlı yararlanıyoruz.	Kız	f	59	45	172	88	112	4	,506
		%	12,4	9,5	36,1	18,5	23,5		
	Erkek	f	71	58	198	102	123		
		%	12,9	10,5	35,9	18,5	22,3		
BT sınıfımızdaki VCD çalardan derslerimizde yararlanıyoruz.	Kız	f	260	51	107	26	32	4	9,641*
		%	54,6	10,7	22,5	5,5	6,7		
	Erkek	f	305	81	117	31	18		
		%	55,3	14,7	21,2	5,6	3,3		
BT sınıfımızdaki tepegözden derslerimizde yararlanıyoruz.	Kız	f	171	64	128	68	41	4	1,514
		%	36,2	13,6	27,1	14,4	8,7		
	Erkek	f	201	84	146	68	52		
		%	36,5	15,2	26,5	12,3	9,4		
BT sınıfımızdaki videodan derslerimizde yararlanıyoruz.	Kız	f	240	67	110	36	19	4	1,064
		%	50,8	14,2	23,3	7,6	4,0		
	Erkek	f	284	88	118	42	20		
		%	51,4	15,9	21,4	7,6	3,6		
BT sınıfımızdaki televizyondan derslerimizde yararlanıyoruz.	Kız	f	219	65	116	51	27	4	4,510*
		%	45,8	13,6	24,3	10,7	5,6		
	Erkek	f	229	86	146	47	40		
		%	41,8	15,7	26,6	8,6	7,3		
BT sınıfımızdaki internetten derslerimizde yararlanıyoruz.	Kız	f	100	49	113	88	125	4	2,015
		%	21,1	10,3	23,8	18,5	26,3		
	Erkek	f	121	51	139	112	128		
		%	22,0	9,3	25,2	20,3	23,2		
BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan çizim programlarını kullanıyorum.	Kız	f	88	52	121	95	120	4	6,420*
		%	18,5	10,9	25,4	20,0	25,2		
	Erkek	f	109	66	169	94	114		
		%	19,7	12,0	30,6	17,0	20,7		

Tablo 4.4.1. Devam

Maddeler	Cinsiyet	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan kelime işlemcileri kullanıyorum.	Kız	f	95	67	129	87	100	4	5,537*
		%	19,9	14,0	27,0	18,2	20,9		
	Erkek	f	127	77	166	86	92		
		%	23,2	14,1	30,3	15,7	16,8		
BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan elektronik tablolama programını kullanıyorum.	Kız	f	176	89	103	60	48	4	1,062
		%	37,0	18,7	21,6	12,6	10,1		
	Erkek	f	199	99	122	66	66		
		%	36,1	17,9	22,1	12,0	12,0		
BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan sunum programını kullanıyorum.	Kız	f	187	82	112	47	48	4	4,329*
		%	39,3	17,2	23,5	9,9	10,1		
	Erkek	f	188	97	155	60	52		
		%	34,1	17,6	28,1	10,9	9,4		

***p<0,05**

Tablo 4.4.1. incelendiğinde, öğrencilerin “BT sınıfımızdaki bilgisayarlardan, derslerimizde öğretim amaçlı yararlanıyoruz.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda da erkeklerde de sırasıyla bazen, her zaman ve çoğu zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfımızdaki VCD çalardan derslerimizde yararlanıyoruz.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda da erkeklerde de hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=9,641$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki tepegözden derslerimizde yararlanıyoruz.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda da erkeklerde de hiçbir

zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu her iki grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfımızdaki videodan derslerimizde yararlanıyoruz.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda da erkeklerde de büyük bir oranla hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfımızdaki televizyondan derslerimizde yararlanıyoruz.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda da erkeklerde de sırasıyla hiçbir zaman, bazen ve nadiren seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=4,510$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki internetten derslerimizde yararlanıyoruz.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda sırasıyla her zaman, bazen ve hiçbir zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı; erkeklerde ise sırasıyla bazen, her zaman ve hiçbir zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan çizim programlarını kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda sırasıyla bazen, her zaman ve çoğu zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı; erkeklerde ise sırasıyla bazen, her zaman ve hiçbir zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=6,420$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki bilgisayarlara yüklenmiş olan kelime işlemcileri kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda bazen ve her zaman seçeneklerinde yoğunlaşırken, erkeklerde ise bazen ve hiçbir zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=5,537$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan elektronik tablola programını kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda da erkeklerde de sırasıyla hiçbir zaman, bazen ve nadiren seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.4.1.’in son maddesi olan “BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan sunum programını kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda da erkeklerde de hiçbir zaman ve bazen seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=4,329$, $p<0,05$].

BT sınıflarındaki araç-gereçleri kullanma durumuna ilişkin öğrenci görüşleri genel olarak incelendiğinde öğretmenlerin görüşleriyle paralellik gösterdiği görülmektedir. Durum cinsiyet değişkeni açısından incelendiğinde kız öğrencilerin araç-gereç kullanım durumuna ilişkin görüşlerinin erkelere göre daha olumlu yönde olduğu görülmektedir. Bu durumun kız öğrencilerin içinde yaşamış oldukları sosyal yapı gereği erkek öğrencilere sunulan olanaklara her zaman ulaşamamaları ve ağırlıklı olarak okulda sunulan olanaklardan yararlanmak durumunda kalmış olmalarından kaynaklanmış olabileceği söylenebilir.

Tablo 4.4.2. BT sınıfı uygulamalarının öğrencilere kazandırdıklarının cinsiyete bağlı durumu

Maddeler	Cinsiyet	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile yeni teknolojileri daha yakından tanımaya başladım.	Kız	f	62	43	112	114	147	4	3,009
		%	13,0	9,0	23,4	23,8	30,8		
	Erkek	f	66	59	136	144	148		
		%	11,9	10,7	24,6	26,0	26,8		
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile yeni teknolojileri kullanmayı öğreniyorum.	Kız	f	52	54	92	118	160	4	7,307*
		%	10,9	11,3	19,3	24,8	33,6		
	Erkek	f	63	77	129	136	148		
		%	11,4	13,9	23,3	24,6	26,8		
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile bilgi teknolojilerinin en doğru şekilde nasıl kullanılabileceğini öğreniyorum.	Kız	f	56	47	106	121	148	4	7,732*
		%	11,7	9,8	22,2	25,3	31,0		
	Erkek	f	61	65	157	117	153		
		%	11,0	11,8	28,4	21,2	27,7		
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile anlatılan konuları daha iyi öğrenmeye başladım.	Kız	f	37	36	79	116	210	4	1,782
		%	7,7	7,5	16,5	24,3	43,9		
	Erkek	f	43	46	100	143	221		
		%	7,8	8,3	18,1	25,9	40,0		
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile okul dışından da arkadaşlar edinmeye başladım.	Kız	f	127	50	76	62	163	4	7,305*
		%	26,6	10,5	15,9	13,0	34,1		
	Erkek	f	128	59	105	96	165		
		%	23,1	10,7	19,0	17,4	29,8		
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile e-posta gönderip alabiliyorum.	Kız	f	286	68	55	29	40	4	2,556
		%	59,8	14,2	11,5	6,1	8,4		
	Erkek	f	316	69	71	38	57		
		%	57,4	12,5	12,9	6,9	10,3		

Tablo 4.4.2. Devam

Maddeler	Cinsiyet	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile çeşitli bilgisayar oyunları oynayabiliyorum.	Kız	f	78	55	102	91	151	4	11,482*
		%	16,4	11,5	21,4	19,1	31,7		
	Erkek	f	58	66	132	88	208		
		%	10,5	12,0	23,9	15,9	37,7		
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile bilgisayarı daha iyi kullanabilmek için alıştırma yapıyorum.	Kız	f	77	61	112	112	116	4	6,033*
		%	16,1	12,8	23,4	23,4	24,3		
	Erkek	f	78	75	136	103	161		
		%	14,1	13,6	24,6	18,6	29,1		

*p<0,05

Tablo 4.4.2. incelendiğinde, “BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile yeni teknolojileri daha yakından tanımaya başladım.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda da erkeklerde de her zaman, çoğu zaman ve bazen seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile yeni teknolojileri kullanmayı öğreniyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda da erkeklerde de sırasıyla her zaman, çoğu zaman ve bazen seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=7,307$, $p<0,05$].

“BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile bilgi teknolojilerinin en doğru şekilde nasıl kullanılabileceğini öğreniyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım

düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda sırasıyla her zaman ve bazen seçeneklerinde, erkeklerde ise sırasıyla bazen ve her zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=7,732$, $p<0,05$].

“BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile anlatılan konuları daha iyi öğrenmeye başladım.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda da erkeklerde de her zaman ve çoğu zaman seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile okul dışından da arkadaşlar edinmeye başladım.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda da erkeklerde de sırasıyla her zaman ve hiçbir zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=7,305$, $p<0,05$].

“BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile e-posta gönderip alabiliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda da erkeklerde de büyük bir oranla hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

“BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile çeşitli bilgisayar oyunları oynayabiliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda da erkeklerde de her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=11,482$, $p<0,05$].

Tablo 4.4.2.’nin son maddesi olan “BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile bilgisayarı daha iyi kullanabilmek için alıştırma yapıyorum.” maddesine

ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda da erkeklerde de her zaman, çoğu zaman ve bazen seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=6,033$, $p<0,05$].

Tablo 4.4.2. genel olarak değerlendirildiğinde BT sınıfındaki uygulamaların gerek kız ve gerekse erkek öğrenciler için önemli katkılar sunduğu söylenebilir. Katkı düzeyinin daha çok kız öğrenciler lehine olması daha öncede vurgulandığı üzere kız öğrencilerin ev ve okul dışında farklı olanaklardan yararlanma konusunda yaşadıkları sınırlılıklardan kaynaklı olabilir. Özellikle “BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile okul dışından da arkadaşlıklar edinmeye başladım” maddesinde açıkça görüldüğü üzere erkek öğrencilerin çevreyle daha iç içe hareket edebilme şansına sahip olması BT sınıfının katkı düzeyindeki boyutu da etkilediği söylenebilir.

Tablo 4.4.3. BT sınıfı uygulamalarına yönelik öğrenci görüşlerinin cinsiyete bağlı durumu

Maddeler	Cinsiyet	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfından herhangi bir konuda araştırma yapmak istediğimde yararlanabiliyorum.	Kız	f	103	55	68	88	164	4	18,020*
		%	21,5	11,5	14,2	18,4	34,3		
	Erkek	f	103	64	136	89	161		
		%	18,6	11,6	24,6	16,1	29,1		
BT sınıfından ders dışı zamanlarda yararlanabiliyorum.	Kız	f	169	46	115	73	74	4	5,647*
		%	35,4	9,6	24,1	15,3	15,5		
	Erkek	f	170	77	133	85	87		
		%	30,8	13,9	24,1	15,4	15,8		
BT sınıfından ödevlerim veya proje çalışmalarım için yararlanabiliyorum.	Kız	f	122	54	79	70	153	4	5,938*
		%	25,5	11,3	16,5	14,6	32,0		
	Erkek	f	126	59	100	109	159		
		%	22,8	10,7	18,1	19,7	28,8		

Tablo 4.4.3. Devam

Maddeler	Cinsiyet	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfından hafta sonu veya tatil günlerinde de yararlanabiliyorum.	Kız	f	223	53	74	61	64	4	5,074*
		%	46,9	11,2	15,6	12,8	13,5		
	Erkek	f	223	68	93	75	93		
		%	40,4	12,3	16,8	13,6	16,8		
BT sınıfından okul dışından arkadaşlarımın yararlanmasına da izin veriliyor.	Kız	f	230	57	64	49	75	4	9,127
		%	48,4	12,0	13,5	10,3	15,8		
	Erkek	f	219	71	100	67	95		
		%	39,7	12,9	18,1	12,1	17,2		

*p<0,05

Tablo 4.4.3. incelendiğinde, “BT sınıfından herhangi bir konuda araştırma yapmak istediğimde yararlanabiliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda sırasıyla her zaman ve hiçbir zaman seçeneklerinde; erkeklerde ise her zaman ve bazen seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=18,020$, $p<0,05$].

“BT sınıfından ders dışı zamanlarda yararlanabiliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda da erkeklerde de hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu her iki grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=5,647$, $p<0,05$].

“BT sınıfından ödevlerim veya proje çalışmalarım için yararlanabiliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda da erkeklerde de her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, fakat bu yoğunluğu her iki grupta da hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir.

Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=5,938$, $p<0,05$].

“BT sınıfından hafta sonu veya tatil günlerinde de yararlanabiliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda da erkeklerde de hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(4)}=5,074$, $p<0,05$].

Tablo 4.4.3.’ün son maddesi olan “BT sınıfından okul dışından arkadaşlarımla yararlanmasına da izin veriliyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin cinsiyete göre kızlarda da erkeklerde de hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak cinsiyetler arasında bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Tablo genel olarak değerlendirildiğinde BT sınıfında her iki cinsiyet grubuna sahip öğrencilerin yararlandığı (istenilen düzeyde olmasa da) söylenebilir. Yararlanma düzeyinin erkek öğrencilerde yoğun olması erkek öğrencilerin bilgisayara yönelik ilgilerinden kaynaklı olabilir.

Tablo 4.4.4. Öğrencilerin BT sınıfındaki araç gereçleri kullanmalarının, bulunulan sınıfa bağlı durumu

Maddeler	Sınıf	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X^2
BT sınıfımızdaki bilgisayarlardan, derslerimizde öğretim amaçlı yararlanıyoruz.	5. Sınıf	f	32	17	121	38	60	12	41,853*
		%	11,9	6,3	45,1	14,2	22,4		
	6. Sınıf	f	18	32	67	63	50		
		%	7,8	13,9	29,1	27,4	21,7		
	7. Sınıf	f	34	21	73	41	64		
		%	14,6	9,0	31,3	17,6	27,5		
	8. Sınıf	f	46	33	109	48	61		
		%	15,5	11,1	36,7	16,2	20,5		

Tablo 4.4.4. Devam

Maddeler	Sınıf	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfımızdaki VCD çalardan derslerimizde yararlanıyoruz.	5. Sınıf	f	164	34	47	14	10	12	12,977*
		%	61,0	12,6	17,5	5,2	3,7		
	6. Sınıf	f	121	29	50	12	17		
		%	52,8	12,7	21,8	5,2	7,4		
	7. Sınıf	f	117	33	61	15	8		
		%	50,0	14,1	26,1	6,4	3,4		
	8. Sınıf	f	163	36	66	16	15		
		%	55,1	12,2	22,3	5,4	5,1		
BT sınıfımızdaki tepegözden derslerimizde yararlanıyoruz.	5. Sınıf	f	137	34	49	27	19	12	66,079*
		%	51,5	12,8	18,4	10,2	7,1		
	6. Sınıf	f	63	28	56	51	29		
		%	27,8	12,3	24,7	22,5	12,8		
	7. Sınıf	f	75	43	76	25	14		
		%	32,2	18,5	32,6	10,7	6,0		
	8. Sınıf	f	97	43	93	33	31		
		%	32,7	14,5	31,3	11,1	10,4		
BT sınıfımızdaki videodan derslerimizde yararlanıyoruz.	5. Sınıf	f	153	45	44	17	9	12	16,365*
		%	57,1	16,8	16,4	6,3	3,4		
	6. Sınıf	f	113	38	46	22	9		
		%	49,6	16,7	20,2	9,6	3,9		
	7. Sınıf	f	116	31	57	21	9		
		%	49,6	13,2	24,4	9,0	3,8		
	8. Sınıf	f	142	41	81	18	12		
		%	48,3	13,9	27,6	6,1	4,1		
BT sınıfımızdaki televizyondan derslerimizde yararlanıyoruz.	5. Sınıf	f	118	32	66	30	20	12	47,525*
		%	44,4	12,0	24,8	11,3	7,5		
	6. Sınıf	f	70	38	72	23	26		
		%	30,6	16,6	31,4	10,0	11,4		
	7. Sınıf	f	99	35	72	20	8		
		%	42,3	15,0	30,8	8,5	3,4		
	8. Sınıf	f	161	46	52	25	13		
		%	54,2	15,5	17,5	8,4	4,4		
BT sınıfımızdaki internetten derslerimizde yararlanıyoruz.	5. Sınıf	f	44	28	73	52	71	12	32,432*
		%	16,4	10,4	27,2	19,4	26,5		
	6. Sınıf	f	35	22	55	49	69		
		%	15,2	9,6	23,9	21,3	30,0		
	7. Sınıf	f	63	13	55	54	48		
		%	27,0	5,6	23,6	23,2	20,6		
	8. Sınıf	f	79	37	69	45	65		
		%	26,8	12,5	23,4	15,3	22,0		

Tablo 4.4.4. Devam

Maddeler	Sınıf	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan çizim programlarını kullanıyorum.	5. Sınıf	f	38	21	81	58	71	12	43,229*
		%	14,1	7,8	30,1	21,6	26,4		
	6. Sınıf	f	33	28	57	44	67		
		%	14,4	12,2	24,9	19,2	29,3		
	7. Sınıf	f	47	25	62	45	54		
		%	20,2	10,7	26,6	19,3	23,2		
	8. Sınıf	f	79	44	90	42	42		
		%	26,6	14,8	30,3	14,1	14,1		
BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan kelime işlemcileri kullanıyorum.	5. Sınıf	f	56	36	88	42	46	12	24,613*
		%	20,9	13,4	32,8	15,7	17,2		
	6. Sınıf	f	38	31	52	50	57		
		%	16,7	13,6	22,8	21,9	25,0		
	7. Sınıf	f	50	29	68	42	43		
		%	21,6	12,5	29,3	18,1	18,5		
	8. Sınıf	f	78	48	87	39	46		
		%	26,2	16,1	29,2	13,1	15,4		
BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan elektronik tablolama programını kullanıyorum.	5. Sınıf	f	120	57	52	19	21	12	26,811
		%	44,6	21,2	19,3	7,1	7,8		
	6. Sınıf	f	69	42	51	40	27		
		%	30,1	18,3	22,3	17,5	11,8		
	7. Sınıf	f	79	38	54	28	33		
		%	34,1	16,4	23,3	12,1	14,2		
	8. Sınıf	f	107	51	68	39	33		
		%	35,9	17,1	22,8	13,1	11,1		
BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan sunum programını kullanıyorum.	5. Sınıf	f	115	47	58	28	21	12	28,570
		%	42,8	17,5	21,6	10,4	7,8		
	6. Sınıf	f	72	53	55	32	18		
		%	31,3	23,0	23,9	13,9	7,8		
	7. Sınıf	f	86	32	59	27	28		
		%	37,1	13,8	25,4	11,6	12,1		
	8. Sınıf	f	102	47	95	20	33		
		%	34,3	15,8	32,0	6,7	11,1		

*p<0,05

Tablo 4.4.4. incelendiğinde “BT sınıfımızdaki bilgisayarlardan, derslerimizde öğretim amaçlı yararlanıyoruz.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin bulunulan sınıfa göre 5. sınıflarda, 6. sınıflarda, 7. sınıflarda ve 8. sınıflarda bazen seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu dört ayrı sınıfta da her zaman veya çoğu zaman seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-

Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=41,853$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki VCD çalardan derslerimizde yararlanıyoruz.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin bulunulan sınıfa göre dört sınıfın her birinde hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu dört ayrı grupta da bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=12,977$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki tepegözden derslerimizde yararlanıyoruz.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin bulunulan sınıfa göre 5, 6 ve 8. sınıflarda hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu belirtilen sınıflarda bazen seçeneğinin izlediği; 7. sınıflarda ise katılım düzeyinin bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=66,079$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki videodan derslerimizde yararlanıyoruz.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre her dört sınıfta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı; 5. sınıflarda bu yoğunluğu nadiren seçeneğinin izlediği; diğer üç sınıfta ise bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=16,365$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki televizyondan derslerimizde yararlanıyoruz.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre 5, 7 ve 8. sınıflarda hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her üç sınıfta da bazen seçeneğinin izlediği; 6. sınıflarda ise katılım düzeyinin bazen seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=47,525$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki internetten derslerimizde yararlanıyoruz.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre 5. sınıflarda bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her zaman seçeneğinin izlediği; 6. sınıflarda her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; 7. ve 8. sınıflarda ise hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu 7. sınıflarda sırasıyla bazen ve çoğu zaman seçeneklerinin, 8. sınıflarda ise sırasıyla bazen ve her zaman seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=32,432$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan çizim programlarını kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre 5. ve 7. sınıflarda bazen seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu her iki sınıfta da her zaman seçeneğinin izlediği; 6. sınıflarda katılım düzeyinin her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; 8. sınıflarda ise katılım düzeyinin bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arası anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=43,229$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan kelime işlemcileri kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre 5, 7 ve 8. sınıflarda bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği; 6. sınıflarda ise katılım düzeyinin her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arası anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=24,613$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan elektronik tablola programını kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre her dört sınıfta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı; 6, 7 ve 8.

sınıflarda bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği, 5. sınıflarda ise bu yoğunluğu nadiren seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.4.4.'ün son maddesi olan “BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan sunum programını kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre her dört sınıfta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, her dört sınıfta da bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.4.4'te gösterildiği şekliyle BT sınıflarındaki araç-gereçlerin 6. ve 7. sınıflarda dah çok oluşu dikkat çekicidir. Bu durum özellikle orta öğretime geçiş için hazırlık döneminin 6., 7. ve 8. sınıflarda yoğunlaşması, burada 8. sınıfların ise dah çok dershaneye yönelmeleri ve çalışmalarını da daha çok dersane sitematiğinde biçimlendirmeleri ve bunun doğal sonucu olarak okuldaki uygulamaların ikinci plana atılmış olmasından kaynaklanmış olabilir

Tablo 4.4.5. BT sınıfı uygulamalarının öğrencilere kazandırdıklarının, bulundukları sınıfa bağlı durumu

Maddeler	Sınıf	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile yeni teknolojileri daha yakından tanımaya başladım.	5. Sınıf	f	35	22	65	63	84	12	50,527*
		%	13,0	8,2	24,2	23,4	31,2		
	6. Sınıf	f	9	25	51	76	69		
		%	3,9	10,9	22,2	33,0	30,0		
	7. Sınıf	f	26	14	68	62	64		
		%	11,1	6,0	29,1	26,5	27,4		
	8. Sınıf	f	58	41	64	57	78		
		%	19,5	13,8	21,5	19,1	26,2		

Tablo 4.4.5. Devam

Maddeler	Sınıf	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile yeni teknolojileri kullanmayı öğreniyorum.	5. Sınıf	f	32	35	51	59	92	12	42,026*
		%	11,9	13,0	19,0	21,9	34,2		
	6. Sınıf	f	13	22	42	77	75		
		%	5,7	9,6	18,3	33,6	32,8		
	7. Sınıf	f	19	30	55	62	68		
		%	8,1	12,8	23,5	26,5	29,1		
	8. Sınıf	f	51	44	73	56	73		
		%	17,2	14,8	24,6	18,9	24,6		
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile bilgi teknolojilerinin en doğru şekilde nasıl kullanılabileceğini öğreniyorum.	5. Sınıf	f	30	29	68	56	86	12	26,551
		%	11,2	10,8	25,3	20,8	32,0		
	6. Sınıf	f	16	22	75	54	63		
		%	7,0	9,6	32,6	23,5	27,4		
	7. Sınıf	f	20	24	53	64	73		
		%	8,5	10,3	22,6	27,4	31,2		
	8. Sınıf	f	51	37	67	64	79		
		%	17,1	12,4	22,5	21,5	26,5		
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile anlatılan konuları daha iyi öğrenmeye başladım.	5. Sınıf	f	24	14	29	71	131	12	44,313*
		%	8,9	5,2	10,8	26,4	48,7		
	6. Sınıf	f	7	21	38	65	99		
		%	3,0	9,1	16,5	28,3	43,0		
	7. Sınıf	f	12	16	55	53	98		
		%	5,1	6,8	23,5	22,6	41,9		
	8. Sınıf	f	37	31	57	70	103		
		%	12,4	10,4	19,1	23,5	34,6		
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile okul dışından da arkadaşlar edinmeye başladım.	5. Sınıf	f	55	18	48	43	105	12	45,444*
		%	20,4	6,7	17,8	16,0	39,0		
	6. Sınıf	f	37	25	50	40	78		
		%	16,1	10,9	21,7	17,4	33,9		
	7. Sınıf	f	60	24	41	41	68		
		%	25,6	10,3	17,5	17,5	29,1		
	8. Sınıf	f	103	42	42	34	77		
		%	34,6	14,1	14,1	11,4	25,8		
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile e-posta gönderip alabiliyorum.	5. Sınıf	f	165	28	35	18	22	12	20,413
		%	61,6	10,4	13,1	6,7	8,2		
	6. Sınıf	f	122	46	29	17	16		
		%	53,0	20,0	12,6	7,4	7,0		
	7. Sınıf	f	141	29	20	14	29		
		%	60,5	12,4	8,6	6,0	12,4		
	8. Sınıf	f	174	34	42	18	30		
		%	58,4	11,4	14,1	6,0	10,1		

Tablo 4.4.5. Devam

Maddeler	Sınıf	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile çeşitli bilgisayar oyunları oynayabiliyorum.	5. Sınıf	f	31	28	64	42	103	12	37,228*
		%	11,6	10,4	23,9	15,7	38,4		
	6. Sınıf	f	18	27	39	46	100		
		%	7,8	11,7	17,0	20,0	43,5		
	7. Sınıf	f	31	28	50	51	73		
		%	13,3	12,0	21,5	21,9	31,3		
	8. Sınıf	f	56	38	81	40	83		
		%	18,8	12,8	27,2	13,4	27,9		
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile bilgisayarı daha iyi kullanabilmek için alıştırımlar yapıyorum.	5. Sınıf	f	42	41	56	54	76	12	42,617*
		%	15,6	15,2	20,8	20,1	28,3		
	6. Sınıf	f	13	21	60	65	71		
		%	5,7	9,1	26,1	28,3	30,9		
	7. Sınıf	f	39	26	55	50	64		
		%	16,7	11,1	23,5	21,4	27,4		
	8. Sınıf	f	61	48	77	46	66		
		%	20,5	16,1	25,8	15,4	22,1		

*p<0,05

Tablo 4.4.5. incelendiğinde, ilk madde olan “BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile yeni teknolojileri daha yakından tanımaya başladım.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre 5. ve 8. sınıflarda her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve her iki sınıfta da bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; 7. sınıflarda katılım düzeyinin bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her zaman ve çoğu zaman seçeneklerinin izlediği; 6. sınıflarda ise katılım düzeyinin çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=50,527$, $p<0,05$].

“BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile yeni teknolojileri kullanmayı öğreniyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre 5, 6 ve 7. sınıflarda her zaman ve çoğu zaman seçeneklerinde birleştiği; 8. sınıflarda ise katılım düzeyinin bazen ve her zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı

görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=42,026$, $p<0,05$].

“BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile bilgi teknolojilerinin en doğru şekilde nasıl kullanılabileceğini öğreniyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre 5. ve 8. sınıflarda her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu her iki sınıfta da bazen seçeneğinin izlediği; 6. sınıflarda katılım düzeyinin bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her zaman seçeneğinin izlediği; 7. sınıflarda ise katılım düzeyinin her zaman ve çoğu zaman seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile anlatılan konuları daha iyi öğrenmeye başladım.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre her dört sınıfta da her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, 5, 6 ve 8. sınıflarda bu yoğunluğun çoğu zaman seçeneği ile birleştiği; 7. sınıflarda ise bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=44,313$, $p<0,05$].

“BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile okul dışından da arkadaşlar edinmeye başladım.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre 5, 6 ve 7. sınıflarda her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı; bu yoğunluğu 5. ve 7. sınıflarda hiçbir zaman seçeneğinin, 6. sınıflarda ise bazen seçeneğinin izlediği; 8. sınıflarda ise katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=45,444$, $p<0,05$].

“BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile e-posta gönderip alabiliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre her dört sınıfta da büyük oranlarla hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile çeşitli bilgisayar oyunları oynayabiliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre her dört sınıfta da her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu 5. ve 8. sınıflarda bazen seçeneğinin izlediği; 6. ve 7. sınıflarda ise bu yoğunluğu çoğu zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=37,228$, $p<0,05$].

Tablo 4.4.5.’in son maddesi olan “BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile bilgisayarı daha iyi kullanabilmek için alıştırma yapıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre 5, 6 ve 7. sınıflarda her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı; 5. ve 7. sınıflarda bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; 6. sınıflarda ise bu yoğunluğun çoğu zaman seçeneği ile birleştiği; 8. sınıflarda ise katılım düzeyinin bazen seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu her zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=42,617$, $p<0,05$].

BT sınıflarındaki uygulamalardan öğrenci kazanımlarının daha çok 6. ve 7. sınıflarda yoğunlaşması bu sınıfların teknolojilerden yararlanma düzeyleriyle de paralellik göstermektedir (Bknz. Tablo 4.4.4). Her ne kadar tüm sınıf düzeylerinde kazanımların olduğu yönde ağırlıklı görüş belirmişse de teknolojiyi daha çok kullanan sınıfların kazanımlarının kullanım düzeyine paralel artış gösterdiği söylenebilir.

Tablo 4.4.6. BT sınıfı uygulamalarına yönelik öğrenci görüşlerinin bulunulan sınıfa bağlı durumu

Maddeler	Sınıf	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfından herhangi bir konuda araştırma yapmak istediğimde yararlanabiliyoru m.	5. Sınıf	f	42	37	67	44	79	12	58,909*
		%	15,6	13,8	24,9	16,4	29,4		
	6. Sınıf	f	23	25	41	62	79		
		%	10,0	10,9	17,8	27,0	34,3		
	7. Sınıf	f	49	28	48	34	75		
		%	20,9	12,0	20,5	14,5	32,1		
	8. Sınıf	f	92	29	48	37	92		
		%	30,9	9,7	16,1	12,4	30,9		
BT sınıfından ders dışı zamanlarda yararlanabiliyoru m.	5. Sınıf	f	78	38	71	39	42	12	54,563*
		%	29,1	14,2	26,5	14,6	15,7		
	6. Sınıf	f	45	27	60	48	50		
		%	19,6	11,7	26,1	20,9	21,7		
	7. Sınıf	f	86	18	54	44	31		
		%	36,9	7,7	23,2	18,9	13,3		
	8. Sınıf	f	130	40	63	27	38		
		%	43,6	13,4	21,1	9,1	12,8		
BT sınıfından ödevlerim veya proje çalışmalarım için yararlanabiliyoru m.	5. Sınıf	f	52	29	49	37	102	12	69,086*
		%	19,3	10,8	18,2	13,8	37,9		
	6. Sınıf	f	27	21	44	51	87		
		%	11,7	9,1	19,1	22,2	37,8		
	7. Sınıf	f	65	22	44	52	51		
		%	27,8	9,4	18,8	22,2	21,8		
	8. Sınıf	f	104	41	42	39	72		
		%	34,9	13,8	14,1	13,1	24,2		
BT sınıfından hafta sonu veya tatil günlerinde de yararlanabiliyoru m.	5. Sınıf	f	104	26	47	42	49	12	62,186*
		%	38,8	9,7	17,5	15,7	18,3		
	6. Sınıf	f	65	36	48	28	52		
		%	28,4	15,7	21,0	12,2	22,7		
	7. Sınıf	f	109	25	33	40	27		
		%	46,6	10,7	14,1	17,1	11,5		
	8. Sınıf	f	168	34	39	26	29		
		%	56,8	11,5	13,2	8,8	9,8		
BT sınıfından okul dışından arkadaşlarımla yararlanmasına da izin veriliyor.	5. Sınıf	f	98	37	44	35	54	12	41,243*
		%	36,6	13,8	16,4	13,1	20,1		
	6. Sınıf	f	77	29	42	37	44		
		%	33,6	12,7	18,3	16,2	19,2		
	7. Sınıf	f	114	25	34	29	32		
		%	48,7	10,7	14,5	12,4	13,7		
	8. Sınıf	f	160	37	44	15	40		
		%	54,1	12,5	14,9	5,1	13,5		

*p<0,05

Tablo 4.4.6. incelendiğinde, tablonun ilk maddesi olan “BT sınıfından herhangi bir konuda araştırma yapmak istediğimde yararlanabiliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre 5. sınıflarda her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; 6. sınıflarda katılım düzeyinin her zaman ve çoğu zaman seçeneklerinde birleştiği; 7. sınıflarda katılım düzeyinin her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği; 8. sınıflarda ise katılım düzeyinin %30,9'luk oranlarla her zaman ve hiçbir zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=58,909$, $p<0,05$].

“BT sınıfından ders dışı zamanlarda yararlanabiliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre 5, 7 ve 8. sınıflarda hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her üç sınıfta da bazen seçeneğinin izlediği; 6. sınıflarda ise katılım düzeyinin bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=54,563$, $p<0,05$].

“BT sınıfından ödevlerim veya proje çalışmalarım için yararlanabiliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre 5. ve 6. sınıflarda her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, 5. sınıflarda bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği, 6. sınıflarda ise bu yoğunluğu çoğu zaman seçeneğinin izlediği; 7. ve 8. sınıflarda katılım düzeyinin hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, 7. sınıflarda bu yoğunluğu çoğu zaman seçeneğinin izlediği, 8. sınıflarda ise bu yoğunluğu her zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=69,086$, $p<0,05$].

“BT sınıfından hafta sonu veya tatil günlerinde de yararlanabiliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre her dört sınıfta da hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, 6. sınıflarda bu yoğunluğu her zaman

seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=62,186$, $p<0,05$].

Tablo 4.4.6.'nın son maddesi olan “BT sınıfından okul dışından arkadaşlarımızın yararlanmasına da izin veriliyor.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin sınıfa göre her dört sınıfta da büyük oranlarla hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak sınıflar arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(12)}=41,243$, $p<0,05$].

Tablo 4.4.6. bütün olarak değerlendirildiğinde de BT sınıflarındaki uygulamalara yönelik olarak daha çok 6. ve 7. sınıfların ağırlık olarak yararlandıkları görülmektedir. Özellikle “Hafta sonu ve tatil günlerinde yararlanma” ve “ dışarıdan arkadaşların yararlanmasına izin verilmesi” maddesinde 5. sınıf öğrencilerinin ağırlıklı olarak olumlu yönde görüş belirtmeleri BT sınıflarının gittikçe alt sınıflarda kullanımlarının yaygınlaştırılmaya başlandığının bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Tablo 4.4.7. Öğrencilerin BT sınıfındaki araç gereçleri kullanmalarının, yaşanılan yere bağlı durumu

Maddeler	Yaşanılan Yer	Frekans- Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfımızdaki bilgisayarlardan, derslerimizde öğretim amaçlı yararlanıyoruz.	İl	f	90	66	195	97	146	8	30,999*
		%	15,2	11,1	32,8	16,3	24,6		
	İlçe	f	18	15	105	60	40		
		%	7,6	6,3	44,1	25,2	16,8		
	Köy	f	22	22	70	33	49		
		%	11,2	11,2	35,7	16,8	25,0		

Tablo 4.4.7. Devam

Maddeler	Yaşanılan Yer	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfımızdaki VCD çalardan derslerimizde yararlanıyoruz.	İl	f	341	67	120	30	34	8	18,645*
		%	57,6	11,3	20,3	5,1	5,7		
	İlçe	f	127	37	63	10	4		
		%	52,7	15,4	26,1	4,1	1,7		
	Köy	f	97	28	41	17	12		
		%	49,7	14,4	21,0	8,7	6,2		
BT sınıfımızdaki tepegözden derslerimizde yararlanıyoruz.	İl	f	231	87	137	76	57	8	15,900*
		%	39,3	14,8	23,3	12,9	9,7		
	İlçe	f	83	33	76	34	13		
		%	34,7	13,8	31,8	14,2	5,4		
	Köy	f	58	28	61	26	23		
		%	29,6	14,3	31,1	13,3	11,7		
BT sınıfımızdaki videodan derslerimizde yararlanıyoruz.	İl	f	309	97	118	41	25	8	17,390*
		%	52,4	16,4	20,0	6,9	4,2		
	İlçe	f	125	37	60	14	4		
		%	52,1	15,4	25,0	5,8	1,7		
	Köy	f	90	21	50	23	10		
		%	46,4	10,8	25,8	11,9	5,2		
BT sınıfımızdaki televizyondan derslerimizde yararlanıyoruz.	İl	f	245	84	153	60	49	8	16,942*
		%	41,5	14,2	25,9	10,2	8,3		
	İlçe	f	121	37	49	25	9		
		%	50,2	15,4	20,3	10,4	3,7		
	Köy	f	82	30	60	13	9		
		%	42,3	15,5	30,9	6,7	4,6		
BT sınıfımızdaki internetten derslerimizde yararlanıyoruz.	İl	f	152	45	139	105	152	8	29,053*
		%	25,6	7,6	23,4	17,7	25,6		
	İlçe	f	29	29	71	49	60		
		%	12,2	12,2	29,8	20,6	25,2		
	Köy	f	40	26	42	46	41		
		%	20,5	13,3	21,5	23,6	21,0		
BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan çizim programlarını kullanıyorum.	İl	f	114	58	152	118	152	8	28,345*
		%	19,2	9,8	25,6	19,9	25,6		
	İlçe	f	40	39	87	28	45		
		%	16,7	16,3	36,4	11,7	18,8		
	Köy	f	43	21	51	43	37		
		%	22,1	10,8	26,2	22,1	19,0		
BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan kelime işlemcileri kullanıyorum.	İl	f	135	77	154	101	126	8	15,961*
		%	22,8	13,0	26,0	17,0	21,2		
	İlçe	f	40	39	84	36	39		
		%	16,8	16,4	35,3	15,1	16,4		
	Köy	f	47	28	57	36	27		
		%	24,1	14,4	29,2	18,5	13,8		

Tablo 4.4.7. Devam

Maddeler	Yaşanılan Yer	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan elektronik tabloları programını kullanıyorum.	İl	f	233	88	133	74	65	8	21,167
		%	39,3	14,8	22,4	12,5	11,0		
	İlçe	f	68	65	53	30	24		
		%	28,3	27,1	22,1	12,5	10,0		
	Köy	f	74	35	39	22	25		
		%	37,9	17,9	20,0	11,3	12,8		
BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan sunum programını kullanıyorum.	İl	f	215	101	148	64	64	8	8,751
		%	36,3	17,1	25,0	10,8	10,8		
	İlçe	f	81	46	75	20	19		
		%	33,6	19,1	31,1	8,3	7,9		
	Köy	f	79	32	44	23	17		
		%	40,5	16,4	22,6	11,8	8,7		

*p<0,05

Tablo 4.4.7. incelendiğinde, tablonun ilk maddesi olan “BT sınıfımızdaki bilgisayarlardan, derslerimizde öğretim amaçlı yararlanıyoruz.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanılan yere göre il, ilçe ve köyde bazen seçeneğinde yoğunlaştığı, ilde ve köyde yaşayanlarda bu yoğunluğu her zaman seçeneğinin izlediği, ilçede yaşayanlarda ise bu yoğunluğun çoğu zaman seçeneği ile birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanılan yerler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=30,999$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki VCD çalardan derslerimizde yararlanıyoruz.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanılan yere göre her üç yerleşim biriminde de büyük oranlarla hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunlaşmayı her üç yerleşim biriminde de bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanılan yerler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=18,645$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki tepegözden derslerimizde yararlanıyoruz.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanılan yere göre il ve ilçede hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve her iki yerleşim biriminde de bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; köyde ise katılım düzeyinin bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanılan yerler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=15,900$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki videodan derslerimizde yararlanıyoruz.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanılan yere göre her üç yerleşim biriminde de büyük oranlarla hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her üç yerleşim biriminde de bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanılan yerler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=17,390$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki televizyondan derslerimizde yararlanıyoruz.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanılan yere göre her üç yerleşim biriminde de büyük oranlarla hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu her üç yerleşim biriminde de bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanılan yerler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=16,942$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki internetten derslerimizde yararlanıyoruz.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanılan yere göre ilde %25,6’lık eşit oranlarla hiçbir zaman ve her zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı; ilçede katılım düzeyinin bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her zaman seçeneğinin izlediği; köyde ise katılım düzeyinin sırasıyla çoğu zaman, bazen ve her zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanılan yerler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=29,053$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan çizim programlarını kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanılan yere göre il ve ilçede bazen ve her zaman seçeneklerinde yoğunlaştığı; köyde ise katılım düzeyinin bazen seçeneğinde yoğunlaştığı fakat bu yoğunluğu çoğu zaman ve hiçbir zaman seçeneklerinin eşit oranlarla izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanılan yerler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=28,345$, $p<0,05$].

"BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan kelime işlemcileri kullanıyorum." maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanılan yere göre her üç yerleşim biriminde de bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her üç yerleşim biriminde de hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanılan yerler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=15,961$, $p<0,05$].

“BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan elektronik tablola programını kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanılan yere göre her üç yerleşim biriminde de hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu il ve köyde bazen seçeneğinin izlediği; ilçede ise bu yoğunluğu nadiren seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanılan yerler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 4.4.7.'nin son maddesi olan “BT sınıfımızdaki bilgisayara yüklenmiş olan sunum programını kullanıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanılan yere göre her üç yerleşim biriminde de hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her üç yerleşim biriminde de bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanılan yerler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

Öğrencilerin BT sınıflarından yararlanma biçimlerinin yaşanılan yere göre genel olarak değişkenlik gösterdiği Tablo 4.4.7’de açıkça görülmektedir. Bu durumun öğretmenlerin mevcut şartlara ve BT sınıfı olanaklarına göre yaptıkları uygulamaların farklılaşmasından kaynaklanmış olabileceği söylenebilir.

Tablo 4.4.8. BT sınıfı uygulamalarının öğrencilere kazandırdıklarının, yaşanılan yere bağlı durumu

Maddeler	Yaşanılan Yer	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile yeni teknolojileri daha yakından tanımaya başladım.	İl	f	93	53	133	147	168	8	15,164
		%	15,7	8,9	22,4	24,7	28,3		
	İlçe	f	19	27	65	62	68		
		%	7,9	11,2	27,0	25,7	28,2		
	Köy	f	16	22	50	49	59		
		%	8,2	11,2	25,5	25,0	30,1		
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile yeni teknolojileri kullanmayı öğreniyorum.	İl	f	79	67	123	148	177	8	12,814*
		%	13,3	11,3	20,7	24,9	29,8		
	İlçe	f	18	31	50	65	76		
		%	7,5	12,9	20,8	27,1	31,7		
	Köy	f	18	33	48	41	55		
		%	9,2	16,9	24,6	21,0	28,2		
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile bilgi teknolojilerinin en doğru şekilde nasıl kullanılabileceğini öğreniyorum.	İl	f	75	54	146	130	189	8	14,420
		%	12,6	9,1	24,6	21,9	31,8		
	İlçe	f	24	35	64	52	66		
		%	10,0	14,5	26,6	21,6	27,4		
	Köy	f	18	23	53	56	46		
		%	9,2	11,7	27,0	28,6	23,5		
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile anlatılan konuları daha iyi öğrenmeye başladım.	İl	f	51	48	95	153	247	8	8,980*
		%	8,6	8,1	16,0	25,8	41,6		
	İlçe	f	21	21	42	62	95		
		%	8,7	8,7	17,4	25,7	39,4		
	Köy	f	8	13	42	44	89		
		%	4,1	6,6	21,4	22,4	45,4		
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile okul dışından da arkadaşlar edinmeye başladım.	İl	f	154	50	113	86	191	8	21,873
		%	25,9	8,4	19,0	14,5	32,2		
	İlçe	f	45	42	40	39	75		
		%	18,7	17,4	16,6	16,2	31,1		
	Köy	f	56	17	28	33	62		
		%	28,6	8,7	14,3	16,8	31,6		

Tablo 4.4.8. Devam

Maddeler	Yaşanılan Yer	Frekans-Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile e-posta gönderip alabiliyorum.	İl	f	353	77	60	37	66	8	26,248*
		%	59,5	13,0	10,1	6,2	11,1		
	İlçe	f	118	38	46	19	20		
		%	49,0	15,8	19,1	7,9	8,3		
	Köy	f	131	22	20	11	11		
		%	67,2	11,3	10,3	5,6	5,6		
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile çeşitli bilgisayar oyunları oynayabiliyorum.	İl	f	81	66	120	106	221	8	11,607*
		%	13,6	11,1	20,2	17,8	37,2		
	İlçe	f	26	28	65	37	85		
		%	10,8	11,6	27,0	15,4	35,3		
	Köy	f	29	27	49	36	53		
		%	14,9	13,9	25,3	18,6	27,3		
BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile bilgisayarı daha iyi kullanabilmek için alıştırmalar yapıyorum.	İl	f	88	66	155	124	161	8	17,298*
		%	14,8	11,1	26,1	20,9	27,1		
	İlçe	f	31	45	56	41	68		
		%	12,9	18,7	23,2	17,0	28,2		
	Köy	f	36	25	37	50	48		
		%	18,4	12,8	18,9	25,5	24,5		

*p<0,05

Tablo 4.4.8. incelendiğinde, tablonun ilk maddesi olan “BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile yeni teknolojileri daha yakından tanımaya başladım.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanılan yere göre her üç yerleşim biriminde de her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu ilde çoğu zaman seçeneğinin izlediği; ilçede ve köyde ise bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanılan yerler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile yeni teknolojileri kullanmayı öğreniyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanan yere göre il ve ilçede her zaman ve çoğu zaman seçeneklerinde birleştiği; köyde ise katılım düzeyinin her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanan yerler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=12,814$, $p<0,05$].

“BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile bilgi teknolojilerinin en doğru şekilde nasıl kullanılabileceğini öğreniyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanan yere göre il ve ilçede her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve her iki yerleşim biriminde de bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; köyde ise katılım düzeyinin çoğu zaman ve bazen seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanan yerler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile anlatılan konuları daha iyi öğrenmeye başladım.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanan yere göre her üç yerleşim biriminde de her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her üç yerleşim biriminde de çoğu zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanan yerler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=8,980$, $p<0,05$].

“BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile okul dışından da arkadaşlar edinmeye başladım.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanan yere göre her üç yerleşim biriminde de her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her üç yerleşim biriminde de hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanan yerler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

“BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile e-posta gönderip alabiliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanan yere göre her üç yerleşim biriminde de büyük oranlarla hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanan yerler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=26,248$, $p<0,05$].

“BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile çeşitli bilgisayar oyunları oynayabiliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanan yere göre her üç yerleşim biriminde de her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her üç yerleşim biriminde de bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanan yerler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=11,607$, $p<0,05$].

Tablo 4.4.8.’in son maddesi olan “BT sınıfında yaptığımız uygulamalar ile bilgisayarı daha iyi kullanabilmek için alıştırma yapıyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanan yere göre il ve ilçede her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu her iki yerleşim biriminde de bazen seçeneğinin izlediği; köyde ise katılım düzeyinin çoğu zaman ve her zaman seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanan yerler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=17,298$, $p<0,05$].

Tablo 4.4.8.genel olarak değerlendirildiğinde BT sınıfı uygulamalarının katkı düzeyinin nisbeten daha çok ilçe ve köyde yaşayan öğrenciler için olduğu söylenebilir. Bu durum il, ilçe ve köy düzeyinde sahip olunan olanakların bir yansıması olarak yorumlanabilir.

Tablo 4.4.9. BT sınıfı uygulamalarına yönelik öğrenci görüşlerinin yaşanılan yere bağlı durumu

Maddeler	Yaşanılan Yer	Frekans- Yüzde	Hiçbir Zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman	sd	X ²
BT sınıfından herhangi bir konuda araştırma yapmak istediğimde yararlanabiliyorum.	İl	f	142	65	111	105	171	8	20,177*
		%	23,9	10,9	18,7	17,7	28,8		
	İlçe	f	36	36	51	40	78		
		%	14,9	14,9	21,2	16,6	32,4		
	Köy	f	28	18	42	32	76		
		%	14,3	9,2	21,4	16,3	38,8		
BT sınıfından ders dışı zamanlarda yararlanabiliyorum.	İl	f	223	55	125	82	107	8	31,417*
		%	37,7	9,3	21,1	13,9	18,1		
	İlçe	f	66	40	66	39	30		
		%	27,4	16,6	27,4	16,2	12,4		
	Köy	f	50	28	57	37	24		
		%	25,5	14,3	29,1	18,9	12,2		
BT sınıfından ödevlerim veya proje çalışmalarım için yararlanabiliyorum.	İl	f	177	54	86	99	178	8	33,597*
		%	29,8	9,1	14,5	16,7	30,0		
	İlçe	f	40	33	57	41	70		
		%	16,6	13,7	23,7	17,0	29,0		
	Köy	f	31	26	36	39	64		
		%	15,8	13,3	18,4	19,9	32,7		
BT sınıfından hafta sonu veya tatil günlerinde de yararlanabiliyorum.	İl	f	271	59	83	76	102	8	17,510*
		%	45,9	10,0	14,0	12,9	17,3		
	İlçe	f	95	35	50	27	33		
		%	39,6	14,6	20,8	11,3	13,8		
	Köy	f	80	27	34	33	22		
		%	40,8	13,8	17,3	16,8	11,2		
BT sınıfından okul dışından arkadaşlarımın yararlanmasına da izin veriliyor.	İl	f	268	75	87	66	96	8	2,866
		%	45,3	12,7	14,7	11,1	16,2		
	İlçe	f	102	28	42	26	42		
		%	42,5	11,7	17,5	10,8	17,5		
	Köy	f	79	25	35	24	32		
		%	40,5	12,8	17,9	12,3	16,4		

*p<0,05

Tablo 4.4.9. incelendiğinde, tablonun ilk maddesi olan “BT sınıfından herhangi bir konuda araştırma yapmak istediğimde yararlanabiliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanılan yere göre her üç yerleşim biriminde de her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı; ilçe ve köyde bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; ilde ise bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin

izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanan yerler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=20,177$, $p<0,05$].

“BT sınıfından ders dışı zamanlarda yararlanabiliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanan yere göre ilde hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; ilçede katılım düzeyinin %27,4'lük eşit değerlerle hiçbir zaman ve bazen seçeneklerinde yoğunlaştığı; köyde ise katılım düzeyinin bazen seçeneğinde yoğunlaştığı ve bu yoğunluğu hiçbir zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanan yerler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=31,417$, $p<0,05$].

“BT sınıfından ödevlerim veya proje çalışmalarım için yararlanabiliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanan yere göre il ve ilçede her zaman seçeneğinde yoğunlaştığı, bu yoğunluğu ilde hiçbir zaman seçeneğinin, ilçede ise bazen seçeneğinin izlediği; köyde ise katılım düzeyinin her zaman ve çoğu zaman seçeneklerinde birleştiği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanan yerler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=33,597$, $p<0,05$].

“BT sınıfından hafta sonu veya tatil günlerinde de yararlanabiliyorum.” maddesine ilişkin olarak katılım düzeylerinin yaşanan yere göre her üç yerleşim biriminde de hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı; ilçe ve köyde bu yoğunluğu bazen seçeneğinin izlediği; ilde ise bu yoğunluğu her zaman seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanan yerler arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir [$X^2_{(8)}=17,510$, $p<0,05$].

Tablo 4.4.9.'un son maddesi olan “BT sınıfından okul dışından arkadaşlarıma yararlanmasına da izin veriliyor.” maddesine ilişkin olarak

katılım düzeylerinin yaşanılan yere göre her üç yerleşim biriminde de hiçbir zaman seçeneğinde yoğunlaştığı; bu yoğunluğu ilde her zaman, ilçede bazen ve her zaman, köyde ise bazen seçeneğinin izlediği görülmektedir. Yapılan Kay-Kare testi sonucunda maddeye ilişkin olarak yaşanılan yerler arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

BT sınıflarından yararlanma durumlarına ilişkin öğrenci görüşlerine genel olarak bakıldığında, öğrencilerin BT sınıfında yer alan VCD oynatıcıdan derslerinde yararlanmadıkları sonucuna ulaşılmaktadır. Sınıf mevcutlarının fazla oluşu, öğrencilerin bilgi teknolojilerini kullanma konusunda yeterli bilgiye sahip olmamaları, BT sınıflarının farklı uygulamalar yapılmasına müsaade edecek fiziki imkanlara sahip olmaması, VCD oynatıcı gibi bilgi teknolojisi araçlarının bozulması endişesi ile devamlı BT sınıflarında bulundurulmaması gibi sebepler ile öğrencilerin derslerinde VCD oynatıcıdan yararlanmadıkları düşünülebilir.

Sınıf mevcutlarının fazla olmasından dolayı öğretmenin her öğrenci ile ayrı ayrı ilgilenemiyor olması, öğrencilerin e-posta gönderip alma uygulamalarını farklı amaçlarla gerçekleştirmeleri ve bu durumun kontrol edilememesi, ayrıca BT sınıflarında bulunan tüm bilgisayarların internete bağlı olmaması gibi nedenlerden dolayı öğrenciler BT sınıfında yaptıkları uygulamalar ile e-posta gönderip alamıyor olabilirler.

BT sınıfı uygulamalarının yaşanılan bölge düzeyinde değerlendirildiğinde daha çok köyde yaşayan öğrencilerin bu olanaklardan yararlandıkları ortaya çıkmaktadır. Bu durum köyde yaşamın getirdiği ulaşım kolaylığı, öğrencilerin birbirleriyle ve öğretmenleriyle okul dışında da daha yoğun iletişim kurmak durumunda oluşları, ayrıca öğretmenlerin de çevreyle daha iç içe olmalarından kaynaklanan bir durum olarak yorumlanabilir.

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmada ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlara bağlı olarak yapılan önerilere yer verilmiştir.

5.1. SONUÇ

Araştırma kapsamında, ilköğretim okullarında oluşturulan BT sınıflarından yararlanılma durumlarına ilişkin olarak yönetici, öğretmen ve öğrencilere dair ulaşılan sonuçlar şu şekildedir:

- Öğrencilerin BT sınıfındaki internetten derslerinde yararlandıkları; BT sınıfında yaptıkları uygulamalar ile anlatılan konuları daha iyi öğrenmeye başladıklarına inandıkları; herhangi bir araştırma yapmak istediklerinde de BT sınıfından etkin olarak yararlanabildikleri sonucuna ulaşılmıştır.
- Öğrencilerin BT sınıfında yer alan VCD oynatıcıdan derslerinde istenilen düzeyde yararlanmadıkları, BT sınıfında yaptıkları uygulamalar ile e-posta gönderip almada sorun yaşadıkları ve BT sınıfından okul dışından arkadaşlarının yararlanmasına izin verilmediği belirlenmiştir.
- Öğretmenlerin BT sınıflarında var olan bilgisayarlardan derse hazırlık yapmak amacı ile yararlandıkları ve özellikle de internetten öğretim amaçlı olmak üzere yararlandıkları belirlenmiştir. Diğer taraftan öğretmenlerin, öğrencilerinin bilgi kaynaklarına erişimini sağlamak ve BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrenme-öğretme ortamını yeni teknolojiler ile desteklemek, BT sınıfı uygulamaları ile yeni bilgilere ulaşmayı kolaylaştırmak amaçları ile kullanmakta oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

- Öğretmenlerin BT sınıflarını tepegözden derslerinde öğretim amaçlı yararlanmak, BT sınıfında bulunan bilgisayarlardan ölçme-değerlendirme sürecini kolaylaştıracak uygulamalar yapmak ve BT sınıflarını öğretmenler arasındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla kullandıkları ortaya çıkmıştır. Fakat öğretmenlerin BT sınıfındaki uygulamalar ile öğrencilerinin öğrenme sürecini destekleyecek programları kullanmalarını ve eğitsel amaçlı oyunlar oynamalarını sağlamak, BT sınıfı uygulamaları ile zaman kazanmak amaçlarıyla kullanmayı tercih etmedikleri görülmüştür.
- İlköğretim okullarında oluşturulan BT sınıflarından okul dışından kimselerin yararlanma durumlarına ilişkin yönetici görüşlerine ve bu konuda yapılan girişimlere bakıldığında okulların yarısından fazlasında BT sınıflarının okul dışından kimselerin kullanımına açıldığı, fakat bunun yanında BT sınıfını okul dışından kimselerin kullanımına açmayan okulların da önemli bir oranı oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- Yöneticilerin büyük çoğunluğunun okul dışından bireylerin BT sınıflarından yeterince yararlandıklarını düşünmedikleri, BT sınıfından yararlanılma düzeyini arttırmak amacıyla gerçekleştirilen en önemli girişimin BT sınıfını açık bulundurmak için öğretmen görevlendirmek olduğu belirlenmiştir.
- BT sınıflarındaki bilgisayarlardan çoğunlukla internete bağlanılabildiği ve yine büyük oranda BT sınıflarının bilgisayar dersleri dışında da açık bulundurulduğu, BT sınıflarında öğrencilerin ve öğretmenlerin kullanabilecekleri öğretim yazılımı, eğitsel içerikli VCD/DVD olduğu fakat yeterli görülmediği, BT sınıflarında yer alan öğretim yazılımı, eğitsel içerikli VCD/DVD'lerde içeriğin konunun daha iyi öğrenilmesine kısmen destek olabilecek nitelikte olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

- Yöneticilerin büyük çoğunluğunun öğretmenlerin BT sınıflarından yeterince yararlanmadıklarını görüşündedirler. Yöneticilere göre bu durumun nedenleri, öğretmenlerin yeni teknolojilere ilgi duymamaları, ders programlarının uygun olmaması ve ortamın uygun olmamasıdır.
- Yöneticiler genel olarak, öğrencilerinin BT sınıfından yeterince yararlanmadıkları görüşündedirler. Bunun nedenlerini ise yöneticiler ortamın yetersiz oluşu, ders programının uygun olmaması ve bilgi teknolojilerinden nasıl yararlanabileceklerini bilmemeleri gibi nedenlere bağlamaktadırlar.
- BT sınıfı oluşturulan okulların çoğunda, BT sınıflarının hafta sonları kullanıma açık bulundurulmadığı; bu durumun talep olmaması ve sorumluluğu üstlenecek kimse olmaması gibi nedenlere bağlandığı sonucuna ulaşılmıştır.
- İlköğretim öğrencilerinin BT sınıflarından yararlanma düzeylerinin cinsiyete bağlı durumunda genel olarak bir fark olmadığı; fakat BT sınıflarındaki internetten derslerde yararlanmak, BT sınıfındaki bilgisayarlara yüklenmiş olan çizim programlarını ve kelime işlemcileri kullanmak ve BT sınıfında yapılan uygulamalar ile bilgi teknolojilerini en doğru şekilde nasıl kullanabileceklerini öğrenme amaçlarında kızların katılım düzeylerinin erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğu; herhangi bir konuda araştırma yapmak istendiğinde BT sınıflarından yararlanılabilmesi amacına yönelik olarak ise erkeklerin katılım düzeylerinin kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir.
- İlköğretim öğrencilerinin BT sınıflarından yararlanma düzeylerinin sınıf değişkenine göre farklılaştığı belirlenmiştir

- İlköğretim öğrencilerinin BT sınıflarından yararlanma düzeylerinin yaşanılan yere bağlı durumu incelendiğinde, maddelerin yarısından fazlasında yerleşim birimleri arasında fark olduğu belirlenmiştir.
- İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin BT sınıflarından yararlanma biçimlerinin cinsiyete değişkenine göre bakıldığında, cinsiyetler arasında bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
- İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin BT sınıflarından yararlanma biçimlerinin kıdeme değişkenine göre bakıldığında, kıdemler arasında fark olduğu belirlenmiştir.
- İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin BT sınıflarından yararlanma biçimlerinin, öğretim teknolojileri konusunda eğitim alma durumlarına bağlı dağılıma bakıldığında, öğretmenlerin eğitim alma durumları arasında fark olduğu belirlenmiştir.

5.2. ÖNERİLER

- Bilgi teknolojisi sınıflarından yeterince yararlanılabilmesi için öncelikli olarak bu sınıfların fiziki durumlarının gelişen teknolojik olanaklar da dikkate alınarak sistematik olarak gözden geçirilmesi gerekmektedir.
- BT sınıflarının okul dışından kimselerin kullanımına açılmasına yönelik uygulamaların yaygınlaştırılması sağlanmalı, bunu sağlamak amacıyla BT sınıflarında öğretmen görevlendirmek dışında bilgilendirici seminerler, düzenlenerek ve/veya broşürler düzenlenerek çevre halkı bu konuda bilinçlendirilmelidir. Ayrıca hafta sonları çevre halkının kullanımına açık bulundurulması gereken BT sınıflarına ilişkin sorumluluğun kimde olacağı konusuna okul yönetimi veya bakanlıkça bir açıklık getirilmelidir.

- Öğretmenlerin BT sınıflarını kullanma amaçlarının zenginleştirilmesi amacıyla hizmet içi eğitim almaları sağlanmalıdır.
- BT sınıflarında öğrencilerin ve öğretmenlerin kullanabilecekleri öğretim yazılımı ve eğitsel içerikli VCD/DVD'ler sağlanmalı; öğretim yazılımı ve eğitsel içerikli VCD/DVD'lerde içeriğin konunun daha iyi öğrenilmesine destek olabilecek nitelikte olmasına özen gösterilmelidir.
- Öğretmenlerin ve öğrencilerin BT sınıflarından yeterince yararlanmalarını sağlamak amacıyla her iki gruba da yeni teknolojileri tanıma ve kullanmaya yönelik eğitimler verilmeli, ders programları BT sınıflarından yararlanma işi hem öğretmenler hem de öğrenciler açısından kolaylaştırılmalı ve ortamdan daha verimli bir şekilde yararlanılması sağlanmalıdır.

5.3. ARAŞTIRMACILARA YÖNELİK ÖNERİLER

- İlköğretim yönetici, öğretmen ve öğrencilerinin BT sınıflarına yönelik beklentilerine ilişkin araştırmalar yapılmalıdır.
- Yapılan araştırma sonuçlarından yola çıkılarak Türkiye'deki farklı bölgelerde BT sınıflarından yararlanılma durumlarına bakılmalı, uygulamalara ilişkin karşılaştırmalar yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

Açıkgöz, Kamile Ün (2003). **Aktif Öğrenme**. (5. Baskı), İzmir, Eğitim Dünyası Yayınları

Akkoyunlu, Buket. **Öğretmenlerin İnternet Kullanımları ve Bu Konudaki Öğretmen Görüşleri**. <http://www.efdergi.hacettepe.edu.tr/flash/index.htm> adresinden 03.05.2007 tarihinde alınmıştır.

Akyol, Çağatay **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme**. <http://www.egitim.cu.edu.tr/myfiles/open.aspx?file=1254.doc> adresinden 24/12/2007 tarihinde alınmıştır.

Alkan, Cevat (2005). **Eğitim Teknolojisi**. (8. Baskı), Ankara, Anı Yayıncılık

Arseven, Ali D.(2001). **Alan Araştırma Yöntemi**. (2. Baskı), Ankara, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık

Binbaşoğlu, Cavit (1995). **Eğitim Psikolojisi**. (9. Basım), Ankara, Yargıcı Matbaası
BTPÖİKR, 2001. Bilişim Teknolojileri ve Politikaları Özel İhtisas Komisyonu Raporu: Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Ankara, 2001

BTS, 2006–2010. “Bilgi Toplumu Stratejisi 2006-2010” , Devlet Planlama Teşkilatı, http://www.bilgitoplumu.gov.tr/btstrateji/Strateji_Belgesi.pdf adresinden 06/10/2007 tarihinde alınmıştır.

Büyüköztürk, Şener (2004). **Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı**. (4. Baskı),Ankara, Pegem A Yayıncılık

Çağıltay, Kürşat. **Öğretimde Bilgisayar Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri**. <http://www.efdergi.hacettepe.edu.tr/flash/index.htm> adresinden 06.05.2007 tarihinde alınmıştır.

Çilenti, Kamuran(1991). **Eğitim Teknolojisi ve Öğretim**. Ankara, Kadioğlu Matbaası

DPT, 2004. “E-Dönüşüm Türkiye Projesi Kısa Dönem Eylem Planı” , Devlet Planlama Teşkilatı, Eylül 2004

DPT, 2006. “E-Dönüşüm Türkiye Projesi 2005 Eylem Planı, Sonuç Raporu” , Devlet Planlama Teşkilatı, Mayıs 2006

EĞİTEK(2006).

<http://www.egitek.meb.gov.tr/KapakLink/Projeler/YurutulenProjeler.html> adresinden 07/01/2008 tarihinde alınmıştır.

Gentry, G. Cass; **Öğretim Teknolojilerine Genel Bakış**. “Eğitim Teknolojisi, Anlamın Sorgulanması” makalesinden çeviri,
<http://www.bote.odtu.edu.tr/ot/2.htm> adresinden 23/08/2006 tarihinde alınmıştır.

Gökdaş, İbrahim (1996). **Bilgisayar Eğitimi Öğretim Teknolojisi (Öğretmen Yetiştiren Yükseköğretim Kurumlarında)**. Ankara, Ankara Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi

Hızal, A. (1982). **Programlı Öğretim Yönteminin Etkenliği**. Ankara, AÜEBF Yayınları

Horzum, Mehmet B. Yaman, E. Yaman, H. (2006). **Okul Yöneticilerinin Öğretmenleri Bilgisayar Ve İnternet Kullanmaya Yönlendirme Düzeyleri: Sakarya İli Örneği**.

http://www.ebuline.com/sayfa/arsiv/3_6/arsiv_3_6.htm adresinden

25/07/2006 tarihinde alınmıştır.

“İlköğretim 1-5. Sınıf Programları Tanıtım El Kitabı” (2005). Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Eğitim Öğretim ve Program Dairesi Başkanlığı, Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi

İpek, İsmail (2001). **Bilgisayarla Öğretim Tasarım, Geliştirme ve Yöntemler**. Ankara, Tıp-Teknik Genel Dağıtım

Kaptan, Saim (1995). **Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri**. Ankara, Tekışık Ofset Dağıtım

Karagöz, İsmail (2004). **İlköğretim Okulu Müdürleri ve Formatör Öğretmenlerinin Bilgi Teknolojisi Sınıflarının Kullanılmasına Yönelik Görüşleri**. Bolu, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi

Karasar, Niyazi (2004). **Araştırmalarda Rapor Hazırlama**. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım (12. Basım)

Karasar, Niyazi (2005). **Bilimsel Araştırma Yöntemi**. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım (14. Baskı)

Karasar, Şahin (2004). Eğitimde Yeni İletişim Teknolojileri-İnternet ve Sanal Yüksek Eğitim- The Turkish Online Journal of Educational Technology- TOJET October 2004 ISSN: 1303-6521 Volume 3, Issue 4, Article 16

Kaya, Zeki (2005). **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme**. Ankara, Pegem A Yayıncılık

Kılıç, Ebru. Özdemir, Selçuk (2006). **Bilgi Teknolojileri Sınıflarının Dağılımı ve Sürekliliğinin Sağlanması İle İlgili Çalışmaların Değerlendirilmesi**. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, Cilt 4, Sayı 2, s. 129-140, Bahar 2006

Koçak Usluer, Yasemin. Haşlaman, Tülin (2006). **Öğretmenlerin Bilgisayar Kullanımına Karşılaştırmalı Bir Yaklaşım: Varolan Ve Tercih Ettikleri Bilgisayar Kullanma Durumları**. (25. sayı)

<http://www.efdergi.hacettepe.edu.tr/flash/index.htm> internet adresinden 25.07.2006 tarihinde alınmıştır.

Köklü, N. Büyüköztürk, Şener (2000). **Sosyal Bilimler İçin İstatistiğe Giriş**. Ankara, Pegem A Yayıncılık

MEB, 2001. “İlköğretim Okullarının Yeniden İnşasına Yönelik Proje” <http://www.meb.gov.tr/Stats/ist2001/Bolum4s5.htm> adresinden 20/05/2006 tarihinde alınmıştır.

MEB, 2003. “Milli Eğitim Bakanlığı Bilgi ve İletişim Teknolojisi Araçları ve Ortamlarının Eğitim Etkinliklerinde Kullanımı Yönergesi” , Milli Eğitim Bakanlığı 2554 Sayılı Tebliğler Dergisi, <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/pdf/2554.doc> adresinden 25/07/2006 tarihinde alınmıştır.

MEB, 2006. **Dokuzuncu Kalkınma Planı Stratejisi (2007-2013) Hakkında Karar**. http://mevzuat.meb.gov.tr/html/26167_0.html adresinden 03/08/2008 tarihinde alınmıştır. (Resmi Gazete, 13.05.2006/26167)

MEB, 2007. “**Eğitimde Değişim Yılları 2002-2007**”

METARGEM (1991). **Türkiye’de Bilgisayar Destekli Eğitim**. Ankara, Mesleki ve Teknik Eğitim Araştırma ve Geliştirme Merkezi

Orhan, Feza. Akkoyunlu, Buket (2006). **İlköğretim Öğrencilerinin İnternet Kullanımları Üzerine Bir Çalışma**.

[http://www.efdergi.hacettepe.edu.tr/flash/index.htm\(26.sayı\)](http://www.efdergi.hacettepe.edu.tr/flash/index.htm(26.sayı)) adresinden 25/07/2006 tarihinde alınmıştır.

Orhan, Feza. Akkoyunlu, Buket (2006). **Eğitici Bilgisayar Formatör (Master) Öğretmenlerin Profilleri ve Uygulamada Karşılaştıkları Güçlüklere İlişkin Görüşleri**.

[http://www.efdergi.hacettepe.edu.tr/flash/index.htm\(24.sayı\)](http://www.efdergi.hacettepe.edu.tr/flash/index.htm(24.sayı)) adresinden 25.07.2006 tarihinde alınmıştır.

Özek, İdris. (2002). **İlköğretim Okullarındaki Bilgi Teknolojisi Sınıflarının Değerlendirilmesi**. Afyon Kocatepe Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi

PKMB, (2003). “Temel Eğitim Projesi (I. Faz Çalışmaları)”, Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı internet sitesi, <http://projeler.meb.gov.tr/tr/tep1.htm> adresinden 20/07/2006 tarihinde alınmıştır.

Seferoğlu, S. Sadi. (2006). **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı**. Ankara, Pegem A Yayıncılık

Sencer, Muzaffer. (1989). **Toplumbilimlerinde Yöntem**. (3. Baskı). İstanbul, Beta Yayın Dağıtım

Şimşek, Nurettin (1998). **Öğretim Amaçlı Bilgisayar Yazılımlarının Değerlendirilmesi Kavramlar, Teknikler, Araçlar ve Uygulama.** Ankara, Siyasal Kitabevi

Taşar, Mustafa (2006). **Türkiye'nin Düşünce Gündemi, Türkiye ve 21. Yüzyıl, Bilişim Teknolojisi.**

http://www.mustafataşar.gen.tr/yayinlar/dusunce_g/bilisim_teknoloji.htm adresinden 16.02.2007 tarihinde alınmıştır.

TÜBİTAK-BİLTEN (2001). **Bilgi Teknolojileri Yaygınlık ve Kullanım Araştırması-2000.** Ankara. http://2002.bilisimsurasi.org.tr/cg/egitim/kutuphane/Tubitak_Bilten_raporu.pdf adresinden 15/11/2007 tarihinde alınmıştır.

Umay, Aysun. **İlköğretim Matematik Öğretmenleri ve Öğretmen Adaylarının Öğretimde Bilişim Teknolojilerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri.** <http://efdergi.hacettepe.edu.tr/flash/index.htm> adresinden 03.05.2007 tarihinde alınmıştır.

Yıldırım, Ali. Şimşek, Hasan (2005). **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri.** (5. Baskı). Ankara, Seçkin Yayıncılık

Yıldız, Rauf (2002). **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme.** Ankara, Mikro Yayınları

Yüzgeç, Abidin (2003). **Bilgi Teknolojisi Sınıflarının Kullanımı ve Etkilerinin Değerlendirilmesi.** Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi

12. EKLER

EK 1: Anket Uygulamaları Çalışma Listesi

EK 2: Araştırmada Kullanılan Anketler

1. Öğrenci Anketi
2. Öğretmen Anketi
3. Yönetici Anketi

EK 3: İzin Belgesi